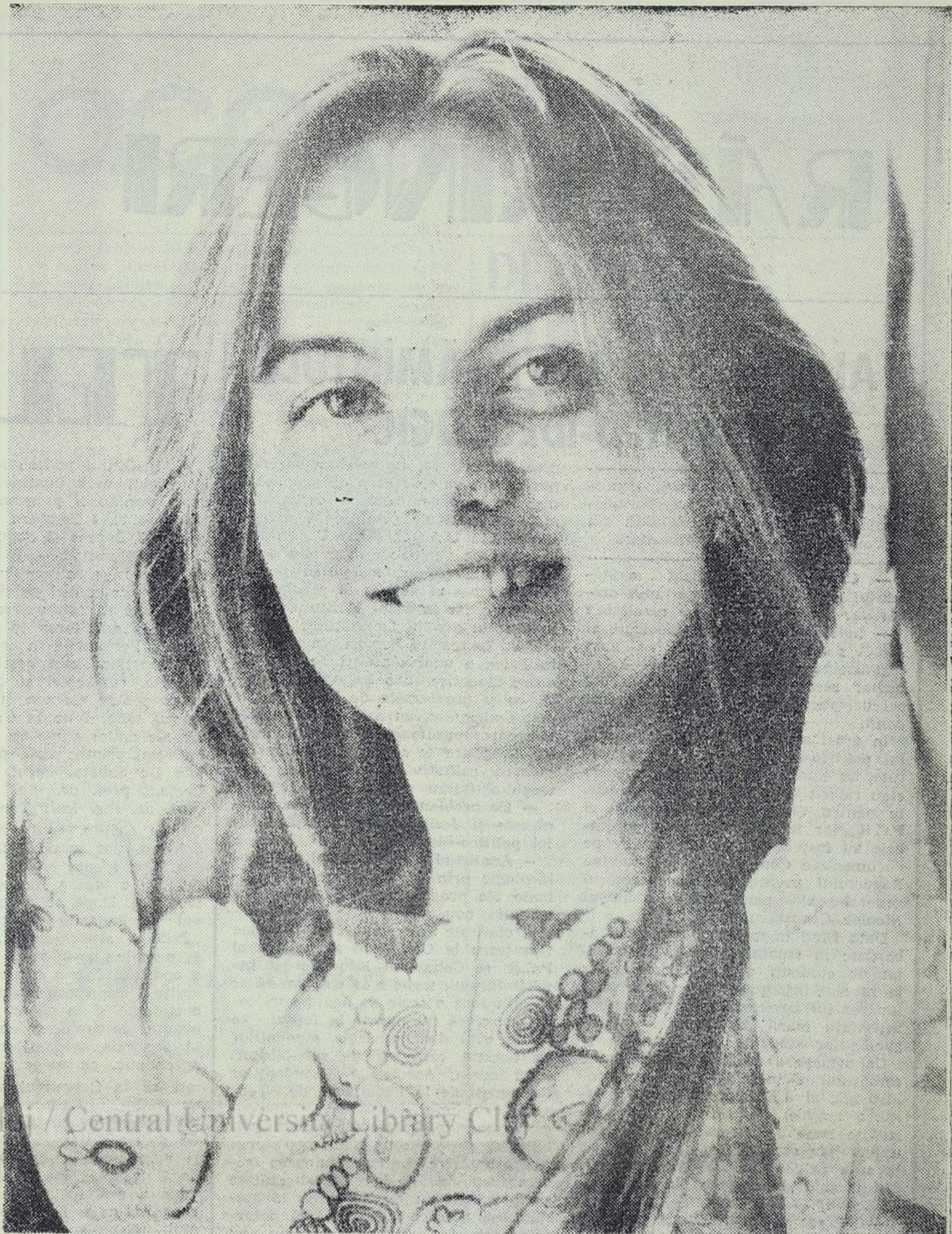

57 / 1980

Forum studentesc

● revistă a u.a.s.c. din centrul universitar timișoara ● anul VIII ● 5 (56) iunie ● 1980 ● 16 pagini ● 2 lei ●

Vara maturității noastre

DIN CUPRINS

An de an, generații de viitori specialiști, bine conturate, părăsesc băncile facultăților îndreptându-se spre amfiteatrele muncii din uzine și de pe ogoare, de pe șantierele țării, din școli sau instituții. O fac cu sentimentul deplinei lor pregătiri pentru viață și muncă, cu angajamentul nețănuț de a transforma în fapte de muncă îndrăznețe, caracteristice acestei vârste a romantismului revoluționar, întreaga lor învățătură primită în anii facultății.

Mai mult ca oricând, generația de absolvenți din acest an poartă cu ea ideile mărețe, orientările ferme pe care conducerea de partid, tovarășul Nicolae Ceaușescu, le-au dat glas în zilele marilor evenimente trăite în ultimul timp de neamul nostru, indicații prețioase pentru drumul ascendent pe care îl aleg în marea bătălie a desăvârșirii profesionale, corelată cu un progres tot mai evident în toate domeniile de activitate.

Absolvenții — investiți cu încrederea și speranțele noastre — vor demonstra încă odată înalta conștiință revoluționară a întregului tineret studios, angajarea lor neabătută și plină în marea bătălie a muncii și progresului, totala adeziune la politica internă și externă a partidului și statului nostru.

Sesiunea și vacanța de vară a studenților sint, fără îndoială, perioade distincte din viața studențimii noastre. Să încercăm, însă, să le unim printr-un fir de legătură, unicul fir de legătură, firul muncii și angajării, transformând vacanța într-o perioadă de odihnă activă, pe șantierele patriei, la locurile de muncă de pe meleagurile natale, acasă în grădina părinților, oriunde unde munca poate să dea roade utile, fără a uita, însă, că sintem tineri și că trebuie să nu ne uităm tinerețea cu exuberanța specifică vârstei care ne cheamă și la distracții.

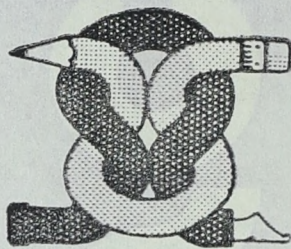
Căci, astfel, păstrînd în noi febra muncii, neastîmpărul tinereții, vom păstra o prospețime fizică și a gândirii, utile în noile confruntări din anul universitar ce vine, vom simți plăcutul sentiment al utilității, prietenia și stima celor din jur. Ba, mai mult, vara aceasta trebuie să fie o vară a maturității noastre, a unor realizări cu care să ne mindrim, care să demonstreze că viitorul conducător de colective muncitorești este un exemplu de muncă demn de urmat, că școala românească este, înainte de toate, o școală a muncii și dăruirii, că, dincolo de amfiteatrele științei, regăsim în studenți oameni integri, cetățeni devotați și angajați, constructori conștiinței, cu toată capacitatea lor, a tot ceea ce e pe măsura vârstei, pregătirii și dăruirii lor.

Și să spunem că acum, aici, în România prefigurată atât de clar de documentele de partid, lumina pe care o purtăm în mintea și sufletul nostru, trebuie să ne călăuzească pașii și faptele, pe drumuri mereu biruitoare, spre progres și bunăstare, clădite pe munca noastră, mereu mai rodnică și mai onorantă.

- Finalizarea învățămîntului politico-ideologic al studenților
- Aniversarea a 60 de ani de existență a Institutului politehnic „Traian Vuia” din Timișoara
- Orientarea profesională a elevilor
- La porțile studenției
- Valențele spectacolului studențesc — masă rotundă
- Sesiunea cea de toate verile
- Generația Beat
- Proză de Ovidiu Pecican
- Creația literară a membrilor cenaclurilor literare „Hyperion” — Timișoara și „Semenicul” Reșița
- Sport: Sub semnul Olimpiadei și Despre Cercul de inot subacvatic
- Creație S.F.
- Colegii noștri de amfiteatre
- Principiile fundamentale ale biostructurii
- Tinăra generație și O.N.U.
- Studii privind istoria Aradului
- Pericolul public al alcoolului
- Distribuirea biletelor de tabără
- Vacanța studenților în diverse interpretări
- Dezideratele presei studențești
- Telex.

CONSILIUL U.A.S.C. DIN CENTRUL UNIVERSITAR TIMIȘOARA, REDACȚIA
REVISTEI „FORUM STUDENȚESC” UREAZĂ TUTUROR STUDENȚILOR
O VACANȚĂ PLĂCUTĂ, CU MULTE SATISFACȚII ȘI VOIE BUNĂ !

RĂSFRIŢINGERI

VALENTE ALE ÎNVĂŢĂMÎNTULUI POLITICO-IDEOLOGIC

Interviu cu **IOAN TALPOŞ**, vicepreşedinte cu probleme politico-ideologice al Consiliului U.A.S.C. din Centrul universitar Timişoara

— Cînd a fost finalizat învăţămîntul politico-ideologic pe anul universitar 1979-1980 şi cu ce rezultate?

— Învăţămîntul politico-ideologic al A.S.C. s-a finalizat în luna mai prin organizarea şi desfăşurarea convorbirilor recapitulative în cele 503 cercuri care cuprind 16.633 de studenţi.

În acest an, în cadrul învăţămîntului politico-ideologic au fost dezbătute un număr de şase teme care s-au referit la proiectele de documente pentru Congresul al XII-lea al P.C.R., iar începînd cu luna decembrie au fost dezbătute teme axate pe documentele Congresului, în lumina Raportului prezentat de secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu.

Data fiind importanţa tematicii abordate în studiu, interesul manifestat de studenţi a fost deosebit, iar la nivelul întregului centru universitar există aprecieri pozitive asupra activităţii marii majorităţi a propagandiştilor studenţi.

Ca urmare a desfăşurării în bune condiţiuni a învăţămîntului politico-ideologic al A.S.C. pe parcursul anului, a condus la obţinerea unor rezultate bune pe ansamblul centrului universitar care cifric înseamnă, 70,2 la sută calificative de „foarte bine”, 29,1 la sută „bine” şi 0,7 la sută „satisfăcător”.

— Vă rog să faceţi cîteva aprecieri asupra calităţii învăţămîntului politico-ideologic ce s-a desfăşurat în acest an universitar.

— Pe baza analizelor periodice întreprinse la nivelul facultăţilor, al institutelor şi al centrului universitar, în adunările A.S.C. din luna mai, pe baza rezultatelor de care vorbeam înainte, apreciem că în ansamblu învăţămîntului politico-ideologic s-a derulat în condiţiuni bune, asigurîndu-se unele forme active de desfăşurare care au implicat participarea studenţilor la dezbateri, discuţii, întrebări şi răspunsuri, elaborarea unor referate de către cursanţi, folosirea pe scară largă a mijloacelor moderne, audio-vizuale. În această direcţie evidenţiem în mod deosebit Asociaţiile studenţilor comunişti de la Facultăţile de electrotehnică, Mecanică agricolă, Ştiinţe economice, Medicină generală şi pediatrie, Zootehnie şi altele, ai căror studenţi au obţinut, de altfel, şi calificative care-i situează deasupra mediei înregistrate la nivelul centrului universitar.

Pentru desfăşurarea la un nivel calitativ superior al învăţămîntului politico-ideologic, în acest an s-a întreprins, prin Comisia pentru activitate politico-ideologică din cadrul Consiliului U.A.S.C. din C.U., o seamă de măsuri de ordin organizatoric care au vizat stabilirea tematicii generale, indicarea bibliografiei, adecvarea acesteia corespunzător condiţiilor concrete din facultăţi şi ani de studiu. De asemenea, au fost stabilite cercuri de dezbateri care au cuprins între 30 şi 50 de studenţi, creîndu-se astfel posibilităţi sporite pentru promovarea formelor participative de desfăşurare a acestei importante activităţi a A.S.C.

Totodată, am acordat o atenţie deosebită selecţionării propagandiştilor din rîndul celor mai buni studenţi, în majoritatea cazurilor membri ai P.C.R., cu un nivel de pregătire politico-ideologic corespunzător, care au dovedit pasiune şi interes în muncă politică cu studenţii.

Ca urmare, se poate aprecia că la

nivelul centrului universitar am dispus de un valoros corp de propagandişti care, în conformitate cu programele şi graficele stabilite la nivelul Consiliului U.A.S.C. din C.U., au fost instruiţi de patru ori în cursul acestui an universitar. Instruirea propagandiştilor s-a realizat la nivelul institutelor, iar în cazul Institutului politehnic la nivelul facultăţilor.

Participarea ca lectori, la aceste instruirii, a unor activiştii de partid, cadre didactice cu o bogată experienţă, ca şi programele de instruire judicioase alcătuite, au asigurat o pregătire corespunzătoare a propagandiştilor, pregătire ce se reflectă în desfăşurarea calitativ superioară a întregii activităţi politico-ideologice.

— Ce probleme au apărut în organizarea şi desfăşurarea învăţămîntului politico-ideologic?

— Analizînd învăţămîntul politico-ideologic prin prisma exigenţelor actuale ale procesului de formare a omului nou, formulate cu deosebită claritate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la Congresul al XII-lea al P.C.R. şi Congresul Educaţiei şi Învăţămîntului, trebuie să spunem că se menţin încă o serie de neajunsuri care se referă nu numai la faptul că 0,7 la sută din numărul studenţilor au obţinut calificativul satisfăcător.

De aceea, Asociaţiile Studenţilor Comunişti de la Facultăţile de Tehnologie chimică, construcţii, mecanică, agronomie, Ştiinţe ale naturii, trebuie să acţioneze în viitor cu mai multă hotărîre pentru eliminarea oricăror manifestări de superficialitate şi formalism în desfăşurarea învăţămîntului politico-ideologic, să determine toţi studenţii la un studiu sistematic şi la o participare activă în cadrul dezbaterilor.

— V-aş ruga să-mi spuneţi dacă s-au preconizat nişte măsuri pentru realizarea unui salt calitativ în realizarea învăţămîntului politico-ideologic, în anul universitar care urmează?

— Măsurile care s-au luat vizează de fapt o seamă de propuneri pe care le-am făcut, în atenţia Comitetului Executiv al Consiliului U.A.S.C.R. şi care credem că vor constitui obiectul unei dezbateri aţente în cadrul instruirii pe profil, la nivel central, care va avea loc în această vară. Printre altele este vorba de:

a) Stabilirea riguroasă pe profiluri de învăţămînt şi ani de studiu a tematicii învăţămîntului politico-ideologic al A.S.C. pentru următorii patru ani pentru a se evita eventualele paralelisme cu disciplinele de ştiinţe sociale, tematică care să fie stabilă din timp şi pusă la îndeplinire Consiliilor din centre universitare;

b) Considerăm utilă, la nivel central, editarea unei broşuri care să cuprindă tematica învăţămîntului politico-ideologic, planul tematic al fiecărei activităţi şi bibliografia necesară, şi caietul propagandistului, în cuprinsul căruia să se înscrie instrucţiunile cu privire la organizarea şi desfăşurarea învăţămîntului politico-ideologic al A.S.C., principalele sarcini, recomandări privind pregătirea, prezentarea (conducerea) unei expuneri sau dezbateri, elaborarea bibliografiei, evidenţa cursanţilor, calificativele obţinute, etc.;

c) Opiniile de asemenea pentru stabilirea unor modalităţi clare de valorificare a calificativelor obţinute de studenţi pe parcursul întregului ciclu de învăţămînt, eventual prin elaborarea unor „carnete de participant” care, la plecarea din A.S.C., să însoţească studentul în mod similar cu talonul de mutare.

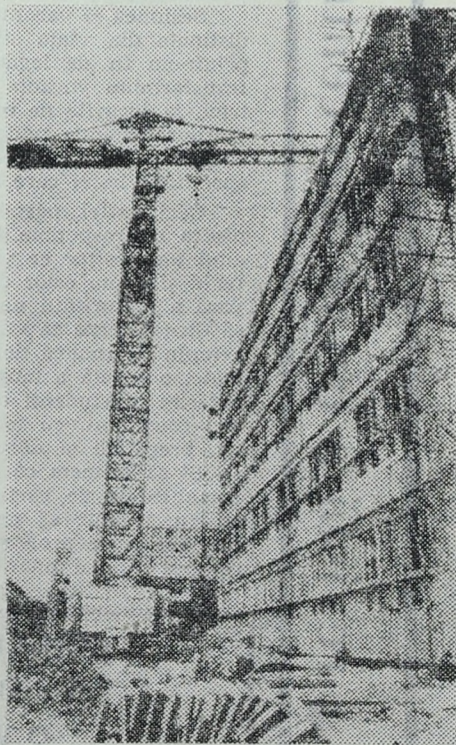
— Vă mulţumesc!

Interviu realizat de
ALEXANDRA POGANA

TELEX

● Institutul politehnic ne anunţă că în timpul verii cantinele vor funcţiona după următorul program: Cantina 1C (12-20 iulie), 4 Complex (21 iulie — 2 august), 3 Expres (3 august — 25 august), 2 MV (26 august — 15 septembrie), perioadele în care vor exista studenţi ce vor efectua munci patriotice şi practică, studenţii în convocarea militară, candidaţii la admiterea în învăţămîntul superior. Perioadele în care cantinele nu vor funcţiona sînt destinate reparaţiilor curente, curăţeniei şi pregătirii conservelor pentru toamnă şi iarnă... ● În cadrul taberei de la Crivaia pe probleme ale noilor surse de energie, vor conferenţa, printre alţii, prof. dr. ing. Coleta De Sabata, prof. dr. ing. Gavril Creţa, prof. dr. ing. Aurel Berindean, prof. dr. ing. Iosif Preda, prof. dr. ing. Ovidiu Crişan, conf. dr. ing. Zeno Ardeleanu, Şef lucrări, dr. ing. Ioan Boldea. Nume care se constituie ca o invitaţie la o tabără deosebit de interesantă... ● După ce în primăvară colectivul de redacţie al gazetei de perete „Tribuna studentescă”, de la Institutul agronomie, ne-a oferit plăcuta surpriză a apariţiei într-o ediţie litografiată, cu multe informaţii utile, cu comentarii pertinente şi la obiect asupra unui vast evantai de probleme cu care se confruntă asociaţia studenţilor de la Institutul agronomie, cu umor, cu creaţii proprii, iată că la Concursul anual al gazetelor de perete, organizat la nivelul centrului universitar în cursul lunii mai, gazetele de perete de la Facultăţile de zootehnie şi agronomie s-au clasat pe primele două locuri. Este, fără îndoială, o dovadă a realului rezervor publicistic care există aici, fapt care sporeşte, şi mai mult, tristeţea conducerii redacţiei noastre de a nu avea colaboratori de la acest institut, cu nenumărate probleme specifice care ar putea fi cunoscute de întreaga studentime timişoreană şi nu doar în cadrul institutului...

● A apărut şi s-a pus în vânzare suplimentul revistei „Forum studentesc”, intitulat „La porţile studentiei”, util ghid pentru candidaţii la admiterea în învăţămîntul superior timişorean. Ca în fiecare an, numeroase informaţii despre modul de desfăşurare al examenelor, despre facultăţile din centrul nostru universitar, despre cifrele de şcolarizare despre însemnătatea acestui moment în viaţa unui tînăr. Alături de aceste materiale, multă grafică şi un umor... de sesiune! ● Chioşcul de ziare de la Universitate şi-a terminat de curînd „oculul holului în 30 de zile” recăpătîndu-şi po-

ziţia sub scara tradiţională ● Casa de cultură îşi schimbă faţa. Să sperăm că năravul de a avea acţiuni interesante, ba... ● Repartizarea absolvenţilor din acest an ne-a împrăştiat redactorii prin ţară: Gheorghe Crişan (T.C.I.F. Timişoara), Valentin Vişan (Galaţi), Iosif Berwanger (Electrometal Timişoara), Daniel Vighi şi Gheorghe Secheşan (Timişoara), Radu Todoran (Alba Iulia), Monica Milivoi (Cluj-Napoca), Sandor Kavats, (Baia Mare), Rodica Stoie (Oradea), Ştefan Popa (Drobeta Turnu-Severin). Aşteptăm semne de la ei ca şi de la Lia Petric, Ovidiu Corduneanu, George Boieru, absolvenţi ai Facultăţii de construcţii.

HAI LA „CASĂ“!

Spicueim din programul de vacanţă al Casei de cultură a studenţilor şi din acţiunile şi orientările cluburilor studenţeşti în perioada 13 iulie — 14 septembrie:

● **ACŢIUNI PERMANENTE:** Student-club-ul, zilnic între orele 19,30-22,00 (mai puţin luni); Cabinetul de informare-documentare (bibliotecă, fonotecă şi fototecă) — marţi şi joi, orele 15-20 şi vineri şi duminică, orele 19-22; Jocuri de club — şah, rummy etc., (mai puţin luni); Program TV. — zilnic; ● În perioada 13 iulie — 14 septembrie se vor organiza: ● Fonoteca de aur — Tudor Vianu (13 iulie) ● Meridian Club — Seara literar-muzicală a Republicii Franceze (14 iulie) ● Concursul de şah dotat cu cupa „Vacanţa” (17 iulie) ● Seara culturală a R.P. Polone (22 iulie) ● Formaţii folclorice timişorene pe melegurile lumii (23 iulie) ● Cineaşa: „Holul din Bagdad” (25 iulie) ● Ipostaza de cercetător a dansatorului popular (6 august) ● Filmul „Federa” din Arhiva de filme a cineclubului „Gaudemus” (9 august) ● Salonul de artă: Grafica mîlîtantă (12 august) ● Cineaşa: „Dictatorul” (15 august) ● SET-club — invitaţi de la Liceul de filologie-istorie şi „Spumotim” (16 august) ● Olimpiada '80 (21 august) ● „TRAIASCA 23 AUGUST”! (23 August) ● M. Sadoveanu — 100 de ani (în cadrul Cabinetului de informare-documentare) — 2 septembrie ● „A fi tînăr comunist” — Periplu timişorean — concurs pentru prebocaci (4 septembrie) ● Fonoteca de aur — M. Sadoveanu — M. Eminescu (7 septembrie).

VA PREZENTĂM:

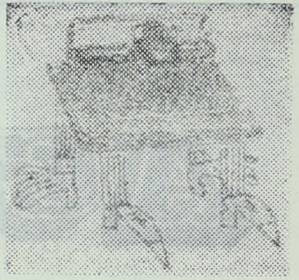
PLANETARIUL UNIVERSITĂŢII...

...Este primul planetariu din ţară, instalat în căldirea Universităţii timişorene 1964, funcţionînd normal din 1971. Diametrul cupolei este de cca 6 m cupola, aflîndu-se între două planşee ale clădirii este turnată în ipsos, pe suport de plasă metalică avînd partea interioară bine netezită şi lustruită.

Poate reproduce cu ajutorul luminii a două lămpi răsăritul, amurgul sau variaţia aspectului cerului datorită mişcării lente de rotaţie a axei Pămîntului (mişcarea de precesie) care se împlinesc în aproximativ 26.00 de ani.

Rotînd o mică manivelă, aşezată la capătul axei capului proiector (care redă prin proiecţie sfera cerească artificială), planetariul poate prezenta, în numai cîteva minute, aspectul pe care-l va avea cerul peste cîteva milenii, sau cum a fost cerul acum cîteva mii de ani înainte...

D. S.

I.P.T.V.T. '60

Intervalul 20 octombrie — 20 noiembrie va declara, în centrul universitar Timișoara, luna Institutului politehnic „Traian Vuia”. Cluburile facultăților vor organiza în această perioadă acțiuni legate de activitatea din institutul, de istoricul lui, de contribuția adusă la rezolvarea unor probleme mari din economia județului și a țării, perspective de dezvoltare ale institutului. Se vor prezenta în grupe, cluburi, cămine, biografiile unor personalități, foste cadre didactice ale institutului, iar competițiile sportive de masă ce se vor desfășura în această perioadă vor purta numele unor foste cadre didactice de prestigiu ale institutului. De asemenea, cadre didactice actuale sau foști magistrați ai școlii politehnice timișorene vor fi invitați să țină expuneri studenților, cu tematici legate de evoluția institutului de-a lungul celor 60 de ani de existență.

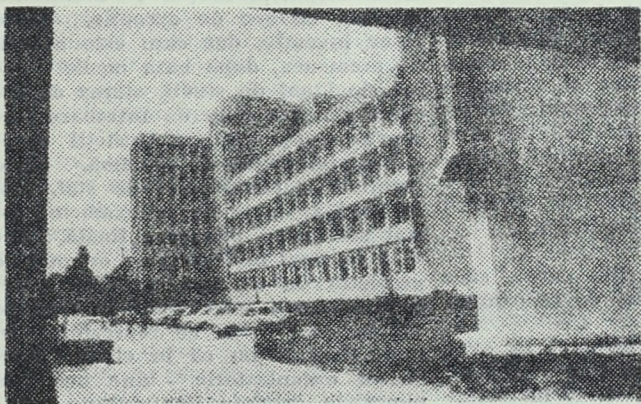
La fiecare facultate se vor organiza sesiuni de comunicări științifice, cu teme de mare actualitate, începând cu a doua parte a lunii octombrie.

Paralel cu acestea se vor desfășura diferite concursuri profesionale, inclusiv tradiționalul concurs „Traian Lalescu”, se va deschide o expoziție retrospectivă, vor avea loc manifestări culturale de excepție.

Ziua de 20 noiembrie va marca sediinta festivă de senat care va cuprinde printre altele o expunere pe tema „Institutul politehnic — prezență activă în învățământul superior tehnic românesc”, o altă intervenție, pe tema „Dezvoltarea I.P.T. în concepția integrării învățământului cu cercetarea și producția”, primirea mesajelor, spectacolul festiv al formațiilor institutului.

● La Facultatea de electrotehnică, expunerea „Contribuția personalităților științifice și didactice din corpul profesoral al facultății la creșterea prestigiului Institutului politehnic în țară și peste hotare”, o expunere a acad. Remus Răduț, gala formațiilor facultății.

● La Facultatea de tehnologie chimică va avea loc un simpozion pe tema „Precursori ai învățământului chimic timișorean”, cît și concursul profesional de chimie anorganică. De asemenea, în cadrul catedrei de Aparate, procese și industrii organice se va organiza sesiunea de comunicări științifice „Colaborarea și eficiența între învățământul chimic și industria organică”.

● La Facultatea de mecanică, în cadrul serilor de grupă și an se vor prezenta biografiile unor mari profesori ai facultății, conturate de-a lungul celor 60 de ani de muncă și existență ai institutului. Se va organiza, pe lângă manifestările științifice și o sesiune festivă sub genericul „Facultatea de mecanică la al 60-lea an al existenței sale. Trecut, prezent și viitor”.

● La Facultatea de construcții și Mecanică agricolă vor avea loc spectacole culturale și manifestări cu caracter științific.

● Dintre acțiunile sportive din cadrul lunii institutului amintim desfășurarea a 7 competiții de masă (la volei, tenis de cîmp, baschet, atletism, gimnastică etc.), cu participarea a peste 7.500 de studenți, competiții dotate cu cupe precum: Tr. Lalescu, Victor Vlad, Ioan Zăgănescu, Carol Eilhardt, etc., competițiile sportive între veterani, un festival sportiv la sala „Olimpia” cu participarea echipei „Politehnica”, și a fostei echipe „Știința”, întreceri nautice pe râul Bega, dotate cu cupa „60 de ani de existență a I.P.T.” organizarea unei sesiuni științifice jubiliare cu participanți din toate centrele universitare, precum și invitații din Zagreb, Nitra (Cehoslovacia), Cracovia, Budapesta, Bruxelles, precum și o competiție internațională de fotbal, în data de 20 noiembrie. De asemenea, se propune acordarea unor titluri și distincții de onoare unor sportivi activi și cadre didactice evidențiate în activitatea sportivă.

Fără îndoială, că toate aceste manifestări vor completa fericit tabloul unei adevărate sărbători a institutului, o sărbătoare a muncii, a permanentei de veniri, o sărbătoare pe care o vrem onorată cu cele mai bune rezultate, de către toți studenții institutului, vatră luminoasă de știință.

VIOLETA SULINEAN

Prin schema organizatorică a U.A.S.C. la nivel de centru universitar se poate asigura cadrul prielnic pentru îndrumarea studenților pasionați la activități turistice de masă și specializate. Condiția realizării acestor cerințe rezidă în pregătirea cadrelor de activiști aleși și voluntari pentru informarea studenților despre posibilitățile de realizare a diverselor acțiuni, despre acțiunile organizate la nivel de institut sau centru universitar pe de o parte și pentru a recepționa și dirija cerințele maselor de studenți.

În acest scop în cadrul comisiei de turism din C.U. Timișoara se face instructajul periodic al activului ales și se organizează anual școala de ghizi turistici (frecventată anual de 100-200 studenți), ghizi din rîndul cărora se creează un puternic activ voluntar capabil să mobilizeze masele de studenți.

Prin activul ales și ghizii turistici se poate realiza o propagandă turistică directă în anii de studiu și la facultăți, nivel la care, ca și la celelalte activități A.S.C., trebuie să existe colective capabile pentru rezolvarea acțiunilor proprii.

Hai la drum

(CONSIDERAȚII ASUPRA ACTIVITĂȚII TURISTICE STUDENȚEȘTI)

Pe lângă propaganda directă prin activiști un rol de seamă poate să aibă revistele studențești și studioul de radio studențesc, prin care studenții pot fi informați despre regulamentele în vigoare, drepturi de care pot beneficia la organizarea acțiunilor, precum și despre planul de excursii și descrierea unor trasee vizitate sau posibile de vizitat.

Pentru a putea gospodări judicios fondurile bugetare și din veniturile proprii acestea sînt împărțite la începutul anului financiar pînă la nivelul facultăților.

În scopul sprijinirii acțiunilor educative (profesionale sau celor care necesită mișcare, activități sportive, cunoașterea locurilor istorice deosebite), fondurile se alocă diversificat pe acțiunile turistice sprijinind cu precădere cele de mai sus. Împărțirea fondului alocat pe acțiunea se face în funcție de activitatea obștească, profesională și starea materială a participanților, conform normelor în vigoare.

Atenție deosebită trebuie acordată și pregătirii ghizilor activi, ca aceștia să fie capabili să îndeplinească onorabil sarcinile ce le revin în cadrul organizării și realizării acțiunilor turistice, să fie capabili să informeze corect colegii participanți în excursie. În acest scop, în colaborare cu agențiile județene de turism al B.T.T. se urmărește o permanentă activitate a acestor studenți în excursiile organizate, se organizează periodic sesiuni de informare legate de noutățile intervenite în organizarea activității turistice.

Prin mijloacele de mai sus se poate crea un cadru organizatoric capabil să realizeze corespunzător solicitările de excursii din rîndul maselor de studenți și mai ales să canalizeze aceste solicitări spre acțiuni cu conținut educativ corespunzător, să creeze un nucleu puternic în facultăți din studenți cu „cultură turistică” mai ridicată necesară diversificării acestor acțiuni.

Acest nucleu este format în general din studenții care practică unul dintre formele de turism specializat sau de performanță (orientare turistică), alpinism, membrii cercurilor de speologie, grupul de ghizi montani și al ghizilor activi.

Activiști aleși: vicepreședintele cu sport-turism și P.A.P., șeful comisiei de turism la nivelul facultăților trebuie să aibă evidența acestor studenți și să țină legătura cu ei în vederea planificării, pregătirii și realizării activității turistice.

Folosind aceste mijloace la comisiile de turism al C.U. Timișoara s-au putut realiza cu succes multe acțiuni turistice interesante. Considerăm că folosind aceste metode și extinzîndu-le la toate facultățile centrului universitar activitatea turistică va avea de cîștigat.

A. FERENCZ,
șeful comisiei turism a Consiliului
U.A.S. din C.U. Timișoara

DEZIDERATE ALE PRESEI STUDENTEȘTI

Devenită prezență cu personalitate în activitatea politico-ideologică universitară, presa studentească, scrisă sau vorbită, parte inseparabilă a muncii de educare comunistă a tinerei generații, se înscrie ca o veritabilă platformă de competență și exigență politică și profesională în formarea viitorilor specialiști, a profilului lor moral-cetățenesc.

Abordarea vie, tinerească, însoțită de responsabilitate și competență, a problematicii vieții universitare prin prisma imperativelor definitorii ale etapei actuale de edificare a societății noastre contribuie la mobilizarea și activizarea muncii studenților, la îmbunătățirea activității asociațiilor studenților comunisti și, în acest sens, presa studentească are deja o tradiție.

În acest context, presa studentească — revista și studioul de radio — trebuie să se mobilizeze și să acționeze în spiritul faptului că este organ al asociațiilor studenților comunisti, că trebuie realizată de către studenți pentru studenți. Prin formele ei, presa studentească trebuie să afirme principiile educației comuniste, să se înscrie în actualitatea politică, ideologică și socială a țării, avînd datoria de a promova opinia studentească în diferite domenii de activitate, stimulînd talentele autentice de publiciști și creatori literari.

Rolul revistei studentești, al studioului de radio, este acela de a chema, de a mobiliza studenții la o activitate profesional-științifică și politico-ideologică în așa fel încît să se realizeze o pregătire multilaterală a viitorului intelectual, militant activ în planul ideilor și specialist de înaltă calificare. În acest sens, ele nu trebuie să fie rodul unei activități de grup, ci tribune ale întregii opinii publice studentești, iar eficiența lor trebuie analizată în funcție de contribuția adusă la formarea și promovarea spiritului activ în dezbaterile fenomenelor vieții universitare.

Dacă orientarea tematică și competența cu care această tematică este dezbătută constituie criteriile de bază ale activității de presă studentească, condiția de existență este realizată prin actualitate. Neincadrarea în timp a materialelor publicate sau radiodifuzate, neancorarea în eveniment, în problematica momentului anulează această activitate indiferent cîtă artă și talent s-ar pune în munca de redactare. Din acest punct de vedere, organizarea riguroasă a activității de redacție și de studio este în măsură să asigure o bună periodicitate a materialelor, să le confere oportunitate și reprezentativitate.

Fără intenția de a trage concluzii, am putea să spunem că dacă presa studentească trebuie să se caracterizeze și să se manifeste prin competență, combativitate și actualitate în reflectarea tuturor aspectelor vieții universitare, colectivele de redacție, membrii acestora, trebuie să susțină aceste deziderate printr-o înaltă conștiință de studenți comunisti, prin munca continuă de informare în mediul studentesc, de permanentă perfecționare, prin pasiune, dăruire și, nu în ultimul rînd, prin ordine și disciplină.

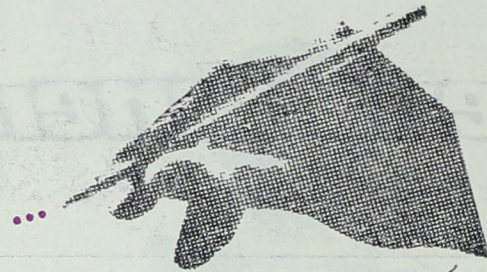
Nu cred că aș putea încheia fără a face un apel pentru toți studenții dornici să lucreze în presa studentească de a se adresa cu încredere colectivelor redacționale pentru a putea activa în presa studentească în anul universitar viitor.

DAN DUBINA,

șeful Comisiei presă din cadrul
Consiliului U.A.S.C. din C.U. Timișoara

AGENTE

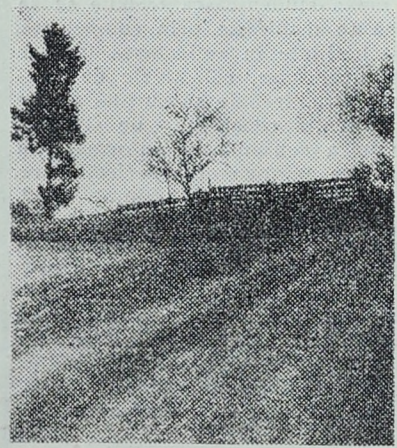
Zilele fierbinți ale sesiunii sînt dublate, pentru colegii noștri de la Mecanică agricolă, de zilele fierbinți, zile-lumină, petrecute pe ogoarele județului în uriașul cadru al campaniei agricole de vară. La Sinnicolaul Mare, Sinandrei, Recaş, Periam, Chizătău, Jebel, în S.M.A.-uri, integrați perfect atmosferei de muncă, aceștia oglindesc în tot ce fac nu numai cunoștințele dobîndite în amfiteatre sau ateliere, ci și menirea de a veghea ca hambarele țării să-și primească griul în cele mai bune condițiuni, ca ogoarele țării să fie pregătite pentru a primi în culcușul pămîntului, semințele viitoarelor recolte.

Oricine va trece prin ogoarele comunelor amintite, va avea prilejul să vadă, în lupta cu recolta, o mină de studenți înzestrați și inimoși lucrînd pe tractoare sau pe combine, trebîluind prin ateliere, mereu acolo unde este nevoie de ei.

Sesiune... pe ogoare

Conștienți că un inginer în agricultură trebuie să cunoască mai întîi întreaga gamă a muncilor pe care le va îndruma și conduce, că numai practicarea nemijlocită a lor înseamnă stăpînirea acestor munci, studenții-mecanizatori își prefigurează aici profilul viitoarei profesii.

Teodor Buț și Ioan Moldovan lucrează la Sinandrei pe combina Gloria C-12 și pentru ei ogorul este un imens amfiteatru. Un amfiteatru în care „învață”, la fel ca ei, Gheorghe Frincu, Sebastian Bălulescu, Monica Udrea la Sinnicolaul Mare, Mihai Ciobanu, Ștefan Czumbel la Periam, Aurel Mărgineanu, Gheorghe Popescu la S.M.A. Giarmata, și alții alții, studenții în anul al III-lea. Pentru ei, munca aceasta înseamnă o avanpremieră pentru că abia în

anul al IV-lea vor studia în cursuri sau pe planșete mașinile de recoltat și mașinile de prelucrarea solului. Cu toate acestea ei lucrează și la modificarea echipamentului pentru combinele Gloria sau pe tractoare, pregătesc solul pentru cea de-a II-a recoltă, aceasta însemnînd balotarea păioaselor, arat, discut.

Sesiunea încheiată de curînd se prelungește, astfel, printr-o nouă sesiune, a muncii practice, munca cîmpului, pe care cadrele didactice îndrumătoare și conducerele S.M.A.-urilor o vor nota-o, cu siguranță, cu calificative maxime.

Țara, ogoarele ei, are nevoie de specialiști de înaltă tinută și aceasta o știu foarte bine și studenții de la Mecanică agricolă care fac practica pe ogoarele județului asigurînd, acum și mai tîrziu, pîinea cea de toate zilele, pîinea țării.

MARIN FIRAN-NECALIS

LĂSAȚI STUDENȚII SĂ ÎNVEȚE!

— teatru scurt in trei acte —

ACTUL I — CANTINA POLITEHNICII

Roluri: Vasile TUREL, administrator; reporeri necăminîști.

— Bună ziua. Sintem de la...

— Bună ziua. Mă scuzați, am avut nițică treabă. Știți sint nou, de la 1 martie, încerc să fac față...

— Aveți cu cine?

— Cu cine nu prea, că nu ne dau studenții pentru cantină. N-au de unde!

— Ș-atunci?

— Ne trimit personal de serviciu, tehnicieni. Cu ce avem noi nu prea ne descurcăm. Acum că nu mai sint studenți, ai noștri se plîng că e prea mult și poate de asta nu se dau în lături să mai cîupească citeodată de ici, de colo, cite ceva. În rest, toate bune și frumoase...

— Frumoase...roșii, într-adevăr! Dar de ce nu și pentru studenți?

— Păi, nu se poate, că nu sint! Doar pe piață! Comenzi sint mai multe ca roșiile, scrise și telefonice, către C.L.F., dar degeaba. Avem însă cartofi, și salam, și unt, și ouă...

— Pînă cînd?

— Pînă la închidere (31 iulie) cînd, suflecîndu-ne minciile, ne vom ocupa intens de aprovizionarea cantinei. Iar pînă atunci, ne luptăm, cum putem, încercăm să rezistăm...

— N-ați dori, totuși, studenții ca ajutoare?

— Ei, domle, lăsați studenții să învețe!

ACTUL II — CANTINA UNIVERSITĂȚII

Roluri: Nicolae MARTIN — administrator; aceleași.

— Cum merge treaba?

— După cum vedeți, nu avem studenți la cantină. Erau înainte și n-aveam probleme cu autogospodărirea... Și cu personalul o ducem bine...

— Alceva?

— Probleme deosebite nu sint, ce-au fost s-au rezolvat pe loc, acționînd la timp pentru excluderea lor. Conopidă, gulii, brinză și unt există din belșug intrucît se fac comenzi cu cinci zile înainte. Roșii nu se livrează că nu-s pe piață iar carnea o avem conform normelor republicane... (Sună receptorul. El ridică: „Să trăiți, tovarășe director... Da... Sigur... N-avem carne de vită... Da... Se ridică miercuri... Să trăiți, să trăiți, tovarășe director!” Pune telefonul în furcă). Da, și cum vă spuneam, probleme nu-s. Anul trecut am depășit norma la fiecare sortiment. Să vedem și anul acesta!

ACTUL III — CANTINA MEDICINEI

— Despre cantină...

— Merge, merge bine... N-avem studenți la lucru, în schimb avem elevi de la Liceul de alimentație publică. Autogospodărirea lasă acum de gîndit. Unele grupe de studenți nu se țin de treabă...

— Păi, parcă spuneați că nu aveți studenți...

— A, nu! Vorbeam de perioada cînd erau și la noi. În rest, totul e bine. Avem și roșii, și castraveți...

— De unde roșii?

— Ehe, cantina e mică și ne putem aproviziona de la „Tinerii naturaliști”. Carne este, s-a mărit chiar și rația, mai ales cînd studenții au fost în sesiune...

— Iar cu aprovizionarea...

— Toamnă, toamnă... Noi nu ne facem probleme cu aprovizionarea fiindcă nu avem depozite și butoaie...

(Cel cu care vorbim este Ioan MARTIN. Între timp, apare și administratorul cantinei. Din păcate n-are timp pentru noi!)

— Și, tovarășe Martin, ce faceți în această situație?

— Nu punem nimic la murat. Ne bazăm pe conserve și pe... comerțul socialist.

— Cînd se va închide cantina?

— În iulie...

N-am mai verificat spuselor acestor persoane. Cert este că în această situație, cu sau fără studenți, treburile merg bine pînă nu vin reclamații. Ori studenții fiind încă în sesiune, cantinele pot să treacă și ele la un program de vară (a se citi mai lejer!) căci oricum studenții nu au încă timp de reclamații.

DANIELA ȘIRBU
LUCIA DRAGOS

FATĂ-N FATĂ CU EXAMENUL DE STAT

Examenul de stat, punct final al unei studenții de muncă continuă, este un moment așteptat cu deosebit interes atît de cadrele didactice cit și de studenți. Căci, întotdeauna, proiectele de diplomă sau lucrările de licență aduc cu ele rezultatul căutărilor neobosite, pline de pasiune, ale studenților dornici de a părăsi băncile facultăților cu fruntea sus, prin lucrări care să-i reprezinte ca viitori buni specialiști.

Cadrele didactice descoperă, nu o dată, în aceste „mici tratate” idei îndrăznețe, soluții originale în rezolvarea unor probleme ale cercetării. Mai mult, multe proiecte se finalizează prin contracte de cercetare, prin realizarea practică a unor mașini și aparate necesare nevoilor stringente ale economiei naționale.

În preajma acestui eveniment tradițional al vieții de student am solicitat cîteva păreri ale unor cadre didactice, șefi ai comisiilor de examinare, vizavi de acest eveniment:

— **Ce reprezintă examenul de stat în aprecierea calității pregătirii unui student?**

— Examenul de stat are un scop dublu. El reprezintă mai întîi un moment festiv marcînd încheierea activității unui student înaintea intrării sale în activitatea productivă și un prilej de a se prezenta în fața comisiei avînd posibilitatea să demonstreze maturitatea cu care a înțeles să se pregătească în meseria pe care și-a ales-o. Examenul de stat reprezintă un moment foarte important, un moment final prin care se atestă nu numai pregătirea și acumulările de cunoștințe din timpul facultății cit și posibilitățile pe care aceste acumulări i le deschid în activitatea viitoare.

(Prof. dr. ing. GHEORGHE CRETU, Facultatea de construcții)

— **Care sint criteriile care stau la baza stabilirii notei de la examenul de stat?**

— Pentru stabilirea notei la examenul de stat comisia ține seama de proiectul propriu-zis, de maturitatea soluțiilor alese, de faptul că proiectul este însoțit sau nu de o realizare. Comisia apreciază în mod deosebit realizările practice. Se ține seama de situația școlară obținută în cei cinci ani de facultate și, în această privință, nu se fac abateri prea mari în acordarea calificativului general. Comisia mai ține seama de felul în care este susținut proiectul și de felul în care absolvenții răspund la întrebările puse de comisie în legătură cu proiectul. Adesea ele se referă și la probleme de cultură tehnică de specialitate legate de proiect sau chiar mai depărtate de tema proiectului.

(Prof. dr. ing. ALEX. ROGOJAN, Facultatea de electrotehnică)

— **Care este diferența între nota la examenul de stat și nota la proiectul de diplomă?**

— La proiectul de diplomă, nota se acordă efectiv pentru munca depusă în timpul experiențelor, pentru capacitatea de sintetizare a datelor din literatura de specialitate. În fața comisiei candidatul trebuie să răspundă la unele întrebări (generale, nu de detaliu), acordîndu-i-se astfel nota și pentru pregătirea generală.

(Prof. dr. ing. D. BECHERESCU, Facultatea de tehnologie chimică)

— **Ce trebuie să însemne examenul de stat pentru student?**

— Examenul de stat trebuie să însemne o autoverificare, nu numai posibilitatea de a-și mări media, ci și aceea de a-și cunoaște capacitatea pe care o poate utiliza în viitor.

(Prof. univ. dr. V. VINTILESCU, Facultatea de filologie)

— **Care credeți că ar trebui să fie ponderea justă a notei de la examenul de stat în cadrul mediei finale de absolvire?**

— Intrucît media finală servește la stabilirea condițiilor de repartiție la locul de muncă, socot că ultimele hotărîri în legătură cu ponderea sint corecte, în sensul că s-a hotărît ca la stabilirea calificativului general nota de la examenul de stat să intervină cu ponderea de 30 la sută.

(Prof. dr. ing. ALEX. ROGOJAN, Facultatea de electrotehnică)

Fără îndoială că aceste opinii autorizate nu pot fi contestate decît de realitatea practică întîlnită și în acest an la acordarea notei de la examenul de stat la facultățile Institutului politehnic și, eventual, de unii studenți. Cert este faptul că atunci cînd, de exemplu, doi studenți care au un proiect de diplomă comun dar au medii diferite, nota de la examen va fi și ea diferită, iar dacă un student, cu o pasiune deosebită în timpul studenției o finalizează printr-o lucrare de excepție, poate chiar invenție, dar care este notată, de asemenea, după baza mediei celor cinci ani de studii, starea de lucruri ridică semne de întrebare asupra oportunității și justeții aprecierii proiectului de diplomă, parte esențială a examenului de stat. Mai mult chiar, nota de la examenul de stat scăzîndu-i ponderea finală, devine tot mai mult legată organic de proiectul de diplomă, apărînd astfel o discordanță între felul în care se acordă ea și ceea ce reprezintă în fapt. Considerăm că în ciuda unui sistem organizatoric bine pus la punct, în privința finalului de studenție se mai pot face multe, încercînd să evităm ca absolvenții noștri să plece din studenție cu un gust amar. Căci, în actualele condiții de la Institutul politehnic cele trei semestre X 18 ore A.C.P. săptămînal nu își au o finalitate și, mai ales, o justificare din punctul de vedere al aprecierii muncii studentului, această intrucît studentul poate să lucreze la un proiect al cărui calificativ final îl știe înainte de a începe munca. Iar dacă conducătorul de proiect este membru în comisia ce deliberază sau este cu un grad universitar deloc neglijabil problema aprecierii se simplifică.

Am ținut să punem față în față aceste considerații intrucît am întîlnit prea puțini studenți fericiți după cele cinci minute puse la dispoziție de către comisie pentru a-și prezenta munca dintr-o întreagă facultate. Să sperăm că noile reglementări ce vor intra în vigoare vor aduce clarificările de rigoare, necesare pentru ca viitoarele reîntîlniri ale absolvenților cu facultatea să existe și să fie plătute pentru ambele părți.

VIOLETA SULINCEAN
DAN NARCIS

de gustibus...

Drumul fără întoarcere prin ceață

Tradiția biblică povestește că Noe după potop a sădit vii, a făcut vin, a băut pînă s-a îmbătat și s-a făcut de ris. Asta se petrece înaintea războiului troian, înaintea proverbialei beții a oștenilor Troiei.

De-a lungul veacurilor, băutura l-a însoțit pe om la bucurie și la durere, la bine și la rău. Care sînt, însă efectele dăunătoare ale alcoolului, cît și de cea avem nevoie să bem, care sînt implicațiile familiale, demografice și social-economice ale alcoolismului, care sînt efectele favorabile ale alcoolului — iată cîteva întrebări la care am încercat răspunsuri cu ajutorul plin de amabilitate al tovarășului conferențiar dr. GRIGORE MOISE, de la Catedra de Medicină socială a IMT.

● ALCOOLUL — PRIETEN AL OMULUI?

În lumea antică exista un respect deosebit pentru viața de vie, iar finalitatea cea mai fericită a cultivării ei era întoarcerea vinului. Betele în masă luau chiar forma unor ceremonii sacre închinată zeului Bachus sau Dionysos. Arabii au distilat pentru prima dată și de atunci preocupările pentru diversificarea formelor de prezentare a băuturilor a creat o adevărată industrie. Slăbiciunea omului a completat de minune interesele comerciale și astfel birturile în diferitele lor forme au împins lumea, fără vreo concurență cu farmaciile sau așezămintele de cultură. Omul, însoțit de alcool, la bine și la rău, a început să-l cunoască și unii chiar să-i caute tovarășia. A observat astfel că în cantități mici alcoolul dă buna dispoziție, înlătură senzația de oboseală, prelungește capacitatea de efort, dă senzația de încălzire. Toate acestea l-au făcut pe om să vadă în alcool un adjuvant în muncă și nu de puține ori, și-a luat adjuvantul, chiar la servici. Prea puțin, însă, pot stabili o corelație între cantitatea de alcool și cantitatea de bine produsă. Senzația de aperitiv pe care o atribuie unii alcoolului este doar o senzație — secreția gastrică crește într-adevăr dar este săracă în fermenți și necorespunzătoare pentru o digestie optimă. Alții, văd în alcool nu numai aperitivul dar și alimentul ideal. Într-adevăr, alcoolul degajă calorii, dar acest ideal aminat este prea departe chiar și de factori nutritivi iar cel preparat este doar o amăgire. Uneori alcoolul este socotit drept medicament, datorită efectului dezinfectant — însă pe instrumente sau tegumente, nu și în organism unde efectul e contrar celui dorit.

Producătorii de băuturi alcoolice n-au pretentia că tuica, șlibovița, coniacul, vinul sau șampania au efecte dezinfectante, alimentare sau favorabile asupra sănătății. Majoritatea oamenilor folosesc alcoolul într-un reală lor destinație și împrejurările în care el poate fi folosit le știm cu toții, sînt legiferate de morală, de conveniențe, etc. Efectele minore ale băuturii sînt mai ales emotive și de scurtă durată. Individul devine vesel, se simte departe de griji și supărări devine mai vorbăreț, plin de idei, și viața-i pentru el foarte frumoasă, chiar dacă, să zicem, l-a trimis soția să cumpere ceva exact pe banii pe care el i-a băut.

● Dincolo de ceața euforiei...

Nici cînd ești treaz nu-ți cunoști măsura rezistenței la alcool (așa cum, de exemplu, îți cunoști măsura la pantofi), dar după ce ai băut 2-3 pahare și există și o atmosferă favorabilă și încurajatoare, nici nu te mai interesează. Beția te prinde pe nesimțite și în scurt timp te scoate din toate tiparele care definesc „omul zilelor noastre”. Unii au zămis afel de ieșiri și lor li se cuvine să le atragă atenția asupra implicațiilor medicale, familiale, sociale și morale ale alcoolismului. Argumente medicale există foarte multe, noi (re) amintim doar efectele produse de abuzul de alcool sau de acțiunea cumulativă a alcoolului asupra sănătății. Tulburări digestive culminînd cu distrugerea treptată a ficatului, instalarea cirozei hepatice și trecerea în neant. Cordul suferă și el un proces de degenerescență care adaugă la alterările vasculare grăbește mult sfîrșitul. Tulburările nervoase evoluează de la modificări de caracter (irascibilitate, nervozitate) la „tulburări psihice grave, pînă la forme dementiale. Tulburările trofice ale tegumentelor (nasul roșu, zbîrcituri ale feței), tremurăturile, neglijența, creează tabloul trist al alcoolului cronic pe care-l etichetezi de la distanță și-l degradezi considerabil pe scara socială.

Copiii alcoolicii, copiii concepuți în stare de beție sau alăptați de mame bețive, poartă toată viața (scurtă sau scurtată) stigmatul acestui viciu al părinților: malformații congenitale, sterilitate, debilitate fizică sau psihică. Mortalitatea la alcoolici este de trei ori mai mare decît la nebăuători. În Franța (40 l pe cap de locuitor pe an), la fiecare jumătate de oră moare de ciroză cite un alcoolic.

Alcoolul influențează negativ potența, fertilitatea și natalitatea iar sub aspect social determină majoritatea accidentelor și îl îndeamnă pe om la fapte rele.

● Predăm toate armele?

În influența nefastă a alcoolului asupra organismului și asupra „apucăturilor” omului a fost sesizată de mult timp. Cu 3000 de ani în urmă, în China, în „Ordonanța asupra beției” s-au descris urmările grave ale beției. Burebista, ajutat de Deceneu, a distrus viața de vie. Cartaginezii interziceau soțiilor să consume alcool înainte de a avea raporturi sexuale iar romanii interziceau femeilor și copiilor să consume vin. Măsuri restrictive au apărut și în alte părți, au îmbrăcat diferite forme de-a lungul timpului dar nici chiar celebra prohibiție din S.U.A. n-a reușit să-l depărteze definitiv pe om de sticlă, butoi sau pahar. Măsuri s-au luat și în zilele noastre prin interzicerea desfaceții băuturilor alcoolice în anumite locuri sau între anumite ore, prin diversificarea sortimentelor de băuturi răcoritoare, ajungîndu-se pînă la forma lor de grație „Aglucil” sau la berea „pescăruș” care a invadat litoralul și care nu e nici bere, nici alcool. În fața paharului plin se confruntă, uneori cu forțe absolut inegale puterea de stăpînire și pofta, voința și slăbiciunea. Care e mai tare?

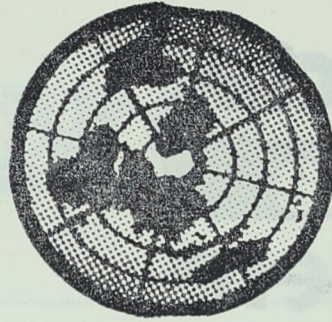
● Se poate ajunge la un compromis între om și sticlă?

Prohibirea totală a alcoolului nu este posibilă, istoria a dovedit-o cu prisosință. Introducerea băuturii în ritualul tuturor ceremoniilor și al festivităților a îndepărtat de mult acest gînd. Mai mult chiar Hipocrate recomandă vinul la bolnavi și sănătoși însă punea o condiție obligatorie să fie băut într-o anumită cantitate potrivită cu constituția și puterea fiecărui.

Din înțelepciunea poporului nostru desprindem un sfat care poate fi răspunsul împăciitor între om și sticlă: „Cumpăna nepoate, e bună la toate”. De mult timp cantitatea de băutură nu mai e o măsură a bărbăției. Bărbat poate fi însă acela care are destulă forță ca să se poată stăpîni și să nu bea dincolo de puterile lui. Beția este urită pentru bărbați dar este hidoasă pentru femei.

Am vrea ca aceste rînduri să se constituie într-un prilej de reflecție, în momentele lor de trezire, pentru toți acei care și-au găsit tovarăș bun în compania sticlei. Aceasta întrucît doar trezirea completă la realitate îi mai poate salva și întoarce din drumul fără întoarcere al beției.

DANIEL BUMB

SONG

Șansa înțelegerii

Despre studenții străini știm poate prea puține lucruri. Îi vedem în cantină, prin complex sau în oraș, încercînd să se acomodeze cît mai bine cu viața de aici, încercînd să ne vorbească. Și, din păcate, pentru mulți dintre noi, își păstrează încă nedoriul statut de „străini”.

Îmi amintesc de una dintre diminețile toamnei trecute. La cantină era o privescîntă neobișnuită. La rîndul pentru servirea mesei erau doar cetățeni străini, veniți la noi din Mozambic. Mulți, dintre ei erau încă niște copii, prea tineri pentru o experiență ca aceea pe care o începeau atunci. Le revăd privirile oarecum speriate, întrebătoare. Peste cîteva ani n-o să-i mai recunoaștem. Vor fi cu totul alții...

Au venit aici să studieze, vor să învețe multe lucruri bune aici, în România, vor să acumuleze multe cunoștințe pe care să le poată aplica apoi în țările lor. Am încercat să le vorbesc și nu mi-a fost deloc greu căci ei își doresc tot timpul să comunice cu noi. Mai mult, cîteva aveau nevoie de multă conversație pentru că urmau să susțină, în curînd, examenul de limba română.

KAMEL NAOUN, e un băiat simpatic din Algeria, venit la studii în România pe care a ales-o după ce a refuzat studii în Anglia, Franța și Italia. L-a impresionat faptul că România avea o bună tradiție în domeniul construcțiilor, domeniu pe care ar vrea să-l abordeze, în studiul său viitor. Știe să vorbească românește căci, după părerea lui, limba franceză, pe care o știe la perfecție, are multe particularități comune cu limba din România.

A îndrăgît în scurt timp România care este o țară frumoasă, Clujul, Bucureștii și Herculane fiind doar cîteva din localitățile vizitate în acest scurt răsfoire. Discuția cu Kamel a alunecat singură pe panta mărturisirilor:

— Care a fost prima ta impresie despre România?

— Am întîlnit mulți oameni care m-au ajutat și cărora țin să le mulțumesc și aș vrea să le fac, într-un fel, binele pe care mi-l-au făcut ei...

— De ce ai ales Timișoara?

— Timișoara este cel mai frumos oraș studentesc. Eu trebuie, normal, să plec la Cluj, dar aș vrea tare mult să rămîn aici. Mai trebuie să spun dacă îmi place sau nu Timișoara?

— Ce părerea ai despre români?

— Sînt oameni foarte harnici. Eu apreciez foarte mult această calitate. Am văzut tot felul de construcții, am fost și la Porțile de Fier, și ceea ce am văzut acolo nu sînt simple construcții ci adevărate opere de artă. Sînt sigur că voi învăța aici, în România, multe lucruri utile, care-mi vor folosi mai tîrziu cînd voi fi inginer constructor în Algeria. Pentru asta, însă, trebuie să cunosc mai înții bine limba, oamenii, viața de aici. Și mă străduiesc să cunosc bine meseria pe care mi-am ales-o...

Kamel îmi vorbește apoi, cu privirile umezite, despre țara sa care e frumoasă fiindcă acolo sînt părinții lui. A învățat în România cuvintele „mi-e dor” și-mi spune la despărțire: „Mi-e dor de țara mea, de casa mea”...

Despre DAVID S. HASHIM, mi-s-a spus că e un tînar foarte serios și că are doar note de 10. A venit din Irak, cunoscînd România la început ca simplu turist, după care s-a hotărît să rămînă aici la studii. S-a hotărît, de asemenea, și asupra profesiei. Va opta între construcții și arhitectură. Discuția noastră a purtat, din nou, acea undă de nostalgie după meleagurile natale. David a ținut să-mi vorbească despre țara sa, despre oamenii ei, și mi-a prezentat cîteva poze cu costume și obiceiuri tra-

diționale din Irak. Singura lui mare problemă e, deocamdată, faptul că se gîndește prea mult acasă. Ba nu, și frigul. La început totul i s-a părut foarte greu Venea pentru prima dată în România. La prima oră de română n-a înțeles aproape nimic. A-tunci a vrut să se întoarcă acasă. „Dar m-am gîndit și mi-am spus că nu așa trebuie să mă port. Am rămas și... e bine că am rămas” — ne mărturisește David. Aici, în România, David a descoperit că față de matematica care se predă la el în țară, o matematică veche, va putea să învețe multe lucruri noi. David iubește România fiindcă oamenii îi sînt simpatici, prietenoși, iar Herculanele, Brașovul și... fetele îi plac cel mai mult.

La despărțire m-a rugat să-i fac rost de un Forum pe care să-l ducă acasă, la el în Irak...

MOHAMED KABASSAN a venit aici la specializare. Originar din Guineea și-a făcut studiile în Polonia acolo unde se află acum soția și cei doi copii. Mi-a vorbit de România ca de o țară modernă, apreciată în lumea întreagă. Apoi vorbește lui Mohamed s-au transformat într-un vibrant apel pentru pace și înțelegere: „Dacă noi nune înțelegem astăzi, nici copiii noștri nu se vor înțelege mîine. Dar dacă sîntem prieteni astăzi, vor fi și ei...”

KYLE RICHARDSON a venit în țara noastră în septembrie 1978, odată cu Asociația Fulbright din S.U.A., în cadrul unui schimb de experiență internațional. Știa să vorbească puțin românește, întrucît bunicii ei sînt români din Albania, deși dacă îi întrebă, spune Kyle, le place să-ți spună că sînt români. Kyle a făcut primul an la Iași și a atras-o cultura română. Știa că o cultură nu poate fi studiată în totalitate și și-a ales un domeniu. Preferințele sale s-au îndreptat spre Eminescu: „Cînd am început să citesc Eminescu în limba română, mi-am dat seama că în opera lui e sintetizat întregul spirit românesc. Eminescu nu e ușor de citit, e un poet foarte mare. Eu sînt aici la specializare. Aș vrea să fac o lucrare de doctorat despre Eminescu. Mă interesează mult și problema traducerilor. Vreau să traduc opera lui Eminescu în limba engleză, în versiunea mea...”

Kyle mărturisește că la început înțelegea doar jumătate din cuvintele pe care le auzea. La Iași a fost, însă, foarte bine. Este de părere că un străin care vrea să facă filologia trebuie să o înceapă la Iași unde sînt multe muzee și unde te poți informa ușor despre problemele care te interesează.

— Ai prieteni aici?

— Foarte mulți. Românii sînt oameni primitivi, sînt minunați. N-am cînd să mă simt singură. M-am obișnuit aici. Nu-mi place doar Eminescu. Îmi place să fac gospodărie, să merg la piață. E bine să fii străin în România, fiindcă aici nu ești străin. Nu știu cum ar fi fost în altă țară...

— Ai vizitat România?

— Da. Am fost la Sucevița, București, Brașov, Sibiu. Am fost și în Maramureș, la un tîrg cu colega mea Mary. Ne-au dus niște țărani cu căruța. A fost minunat...

— Îți place Timișoara?

— Da. E un oraș calm. Viața a liniștită. M-am obișnuit aici...

Kyle lucrează la studiul introductiv la opera lui Eminescu. Va mai sta în România încă un an, iar dacă i se aprobă doctoratul chiar mai mult.

Tineri veniți de pe alte meleaguri încearcă aici, alături de noi, să-și desăvîrșesc pregătirea profesională. Au nevoie însă de mult sprijin și înțelegere. Nu numai în a pricepe tainele științei ci, mai ales, pentru a-și rezolva dificultățile care apar atunci cînd singura ta șansă de a te descurca este de a găsi înțelegere și prietenie în jur. Să le-o oferim fără menajamente.

LUCIA DRAGOȘ

Puncte de vedere

„LINIȘTE, CĂ VĂ PRIVIM ÎN OCHI!“

Aceste cuvinte sînt nu numai motto-ul de pe sonetul despărțirii unei clase de absolvenți ai Liceului C.D. Loga, ci, pur și simplu, motto-ul unei întregi generații ce își afirmă încrezătoare tinerețea și zviernind sub tîmplă, în zborul larg spre soare, sub privigherea caldă, de părinte, a conducătorului iubit, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Bacalaureatul, acest prim test al maturității, ultimul avanpost înaintea infinițului studențesc, acest „ceva ce trebuie trecut ca să mergi înainte” — cum spunea Sorin Trocan de la Liceul de Filologie-istorie, s-a constituit și acum ca o sumă a cunoștințelor dobindite, dînd seama de efortul colectiv al dascălilor și elevilor de-a lungul celor patru ani de școală.

Înse urtul răgaz dintre două examene, i-am solicitat pe elevii și dascălii de la cele două licee amintite să ne împărtășească cîteva gânduri vis-a-vis de acest eveniment din viața lor:

— **Ce ne puteți spune despre promoția care, zilele acestea, își ia rămas bun de la uniforma de licean, pășind într-un alt univers al existenței sale?**

— **Prof. OLTEA MUȘIU**, directoarea Liceului de filologie-istorie: „A fost o promoție bună așa cum de altfel ne am obișnuit să avem în fiecare an datorită muncii pline de abnegație și răspundere a cadrelor didactice, datorită nivelului ridicat al exigențelor profesionale și seriozității cu care au fost triate clasele în treapta a II-a, datorită muncii depuse de fiecare elev în parte. Cele spuse sînt confirmate, de altfel, și de rezultatele foarte bune obținute la Olimpiadele școlare de matematică, fizică, biologie, economie politică și literatură română, unde elevii noștri, printre care i-aș aminti pe Eugen Corică, Florin Chejevic, Rodica Filimon, Dana Marian, Lucia Andreica, Sorin Văcaru, George Lungu, au luat premii și mențiuni pe țară. Examenul de bacalaureat a confirmat și el nivelul general de pregătire al elevilor, concretizat în teze foarte bune și bune, în lucrări de diplomă de o deosebită inventivitate”.

Prof. MIHAI GAFENCU, Liceul de filologie-istorie: „Din punctul meu de vedere, ca dascăl de limba și literatură română, vă pot spune că în această promoție am avut copii de mare cultură, copii care citesc mult, care sînt la curent cu fenomenul literar actual, care și-au format o viziune critică matură asupra problemelor de literatură”.

Prof. AUREL RUS, Liceul C.D. Loga: „Mi-ar fi mai ușor să vorbesc despre clasa pe care am condus-o în calitate de diriginte, clasă a XII-a A. A fost o clasă excepțională, așa cum își dorește orice dascăl. Valoarea ei a fost o rezultantă a muncii de educație permanentă pe care am dus-o și pe care am reușit s-o convertim într-un principiu de auto-educație. Rezultatele: o clasă cu media generală la bacalaureat 8,97, cu note doar de 10 la diplomă”.

HORIA ȚUGULEAC, Liceul C.D. Loga: „Promoția noastră? Foarte reușită”.

CORINA BARBULOVICI, cl. a XII-a A1: „Am fost o clasă de romă. O clasă în care fiecare s-a străduit să fie cel mai bun”.

CORINA DAȚA, Liceul C.D. Loga: „S-a îmbinat plăcut cu utilul”.

SORIN TROCAN, Liceul de filologie-istorie: „A fost o clasă bună. Deși la început au fost unele probleme, deși eram mai zvăpătați, pe urmă și-au schimbat părerea despre noi”.

— **Care a fost rolul școlii în orientarea profesională a elevilor?**

A. R.: „În școala noastră funcționează o comisie de orientare profesională care vine în sprijinul elevilor ajutîndu-i să-și clarifice opțiunile. De asemenea, au avut loc discuții în cadrul orelor de dirigiență. Dar factorii cei mai importanți pe care i-am avut în vedere, i-au constituit evaluarea realistă a raportului aspirații — posibilități și orientarea spre comanda socială, încercîndu-se orienta-

rea spre acele domenii în care fiecare poate evolua la maximum posibilităților lui. Un rol însemnat l-au avut și vizitele în diverse întreprinderi și instituții din județ și țară, cum ar fi cea la Uzina de strunguri Arad, Tractorul Brașov, la I.M.T., la Institutul politehnic și Universitate, vizite care au clarificat, prin discuții, multe din problemele elevilor...”.

M. G.: „Aș vrea să insist, în acest sens, asupra a doi factori, cei mai importanți după părerea mea, în orientarea profesională a elevilor:

1. Munca în producție, cu statut de muncitor, în acest sens fiind edificatoarele practice efectuate la Electrobanat, I.P.L., etc.

2. Personalitatea dascălului, prestația lui în fața elevilor. Dacă dascălul e bun și elevul muncește cu rivă. Și dacă elevilor noștri reușesc încă din primul an la examenele de admitere în facultate în proporție de 60-70 la sută, e și din cauza aceasta...”.

CARMEN TODEA, Liceul de filologie-istorie: „Un rol însemnat l-au avut cercurile științifice ale elevilor, orele suplimentare la istorie și matematică”.

DORIN MICU, Liceul C.D. Loga: „Au avut loc discuții cu profesorii de specialitate și în orele de dirigiență...”.

ARAGON POPOVICI, Liceul de filologie-istorie: „S-au ținut meditații la matematică. Au venit niște profesori de la Facultatea de electrotehnică care ne-au ținut un instructaj pentru admitere. În fine, a fost ceva dar nu mult”.

— **În ce fel practica productivă a influențat asupra orientării viitoare a elevilor înspre anumite domenii de activitate?**

A. R.: „În școala noastră, despre care știți că are un profil mecanic, practica funcționează pe principiul micro-întreprinderii, organizată și condusă de către elevi. Există astfel o osmoză între activitatea practică a elevilor și cunoștințele teoretice pe care ei le acumulează, dînd posibilitatea să-și manifeste plener, pe mai multe planuri, personalitatea. Un rol important îl are și concursul pe meserii care vine să dezvolte anumite aptitudini, să ducă la descoperirea unor vocații nebanuite înainte. Este cazul lui S. Odoneanu, care și-a descoperit o adevărată vocație în domeniul electrotehnic, ocupînd la țara pe țara, locul I”.

ROBERT STUPP, Liceul de filologie-istorie: „Vedeți, pentru promoția noastră, practica a creat o situație oarecum paradoxală, adică apariția unei neconcordanțe între specificul clasei noastre de filologie-istorie și genul de practică pe care am făcut-o — lucrări în profil mecanic și electrotehnic. Deși tot ce am făcut a fost util, lucrările intrînd în autodotarea școlii, iar noi primînd atestat pentru lucrări de aparatură electrică, cred că practica pentru noi care dăm la ISE, drept, filologie, nu a reprezentat un real ajutor”.

M. G.: „Neconcordanța pe care ați sesizat-o este reală, fiind însă un accident intrucît în seriile trecute practica era strîns legată de profilul liceului făcîndu-se la bibliotecă, la revista „Virte de lumină” care, de altfel, a și obținut premiul special al C.C. al U.T.C., pe anul 1979”.

— **Ce probleme s-au abordat în lucrările de diplomă?**

A. R.: 1. Au fost lucrări multifuncționale din domeniul mecanicii și electrotehnicii. 2. Elevii și-au ales proiectul care le-a convenit dintr-o listă pe care o aveau la îndemînă. În general s-au propus o serie de soluții foarte ingenioase care au necesitat valorificarea la maximum a tuturor cunoștințelor deprinse de elevi: lucrările, fiind cu aplicabilitate practică, au intrat în autodotarea școlii...”.

Înainte de marea pas spre studenție, acești tineri și cadrele lor didactice au înțeles că munca pe care trebuie să o presteze nu este deloc ușoară și de scurtă durată. Munca pe care au depus-o în cei 4 ani a dat roade la bacalaureat. Această muncă trebuie să fie însă reconfirmată, cu rezultate la fel de bune, de examenele de admitere. Să le dorim succes în marea confruntare!

MIRCEA IOSIF

LA PORȚILE STUDENȚIEI

Ca proaspăt absolventă a bobociet, am pornit pe urmele colegilor mei mai mici, candidați la bobocie, spre a le cunoaște gîndurile în prag de admitere.

Pe cișiva dintre ei i-am găsit, veseli și gălăgioși, la secretariatul Liceului de filologie-istorie, așteptînd cu nerăbdare să-și primească diplomele. Se aflau aici viitori aspiranți la Drept, Științe economice, Medicină, ba chiar și la I.A.T.C.:

— Ce înseamnă admiterea pentru voi?

● Un examen dintre cele mai grele, deoarece de el depinde într-o bună măsură viitorul nostru. Este trecerea la maturitate. (Andreea Jäger).

● Admiterea este, în primul rînd, un prilej de a-mi verifica atît capacitatea de a învăța, cît și eficiența metodelor, dar mai ales a cunoștințelor. Totodată este o probă de auto-stăpînire a emoțiilor, de rezistență calmului și voinței (Lotte Caroline Walter).

● O bătălie foarte grea care ne va solicita toate forțele și din care trebuie să ieșim învingători (Gabriela Bocanete).

— Ce a fost determinant în alegerea facultății?

● Am ales Facultatea de filologie pentru că iubesc literatura și copiii și consider că munca omului de la catedră, de educare și formare a unor caractere, constituie o importanță epopee, de ale cărei rezultate depinde viitorul (Lidia Orbeș).

● Științele sociale reprezintă pentru mine o pasiune încă din școala generală. Cred că m-am îndreptat spre această facultate, de drept, și dintr-o sete de dreptate specific omenească. (Corina Oancea).

● Am ales Facultatea de medicină deoarece din copilărie am visat să fiu medic. Și visul nu se oprește aici ci la un chirurg de mîna întîi. După părerea mea este o meserie foarte frumoasă deoarece să tîmăduiești, să curmi suferințe, să readuci viața și speranța sînt lucruri impresionante (Alexandru Ursu).

— Cum v-ați pregătit pentru acest pas important din viața voastră?

● Am început să mă pregătesc pentru admitere încă de anul trecut. La început învățam cîte o oră pe zi, cîteodată două, dar cu cît timpul trecea și orele de lucru se înmulțeau (Diana Răducu).

● Pregătirea mea pentru I.A.T.C. a constat în multe ore de repetiții și concentrare. Mi-au fost de un real folos și participările la spectacolele organizate de școală cit și desele recitări, momente în care am învățat să-mi stăpînesc emoțiile pentru a putea pune în practică ceea ce studia-

sem înainte (Rodica Bădescu).

● Pentru admitere am început să mă pregătesc serios de la începutul acestui an școlar în decursul căruia am afectat 2-3 ore zilnic acestei activități. Pot să afirm că pregătirea zilnică a lecțiilor de literatură română și limbă engleză au fost de bun augur (L. O.).

— Ați participat la cursurile de pregătire organizate la facultăți?

● Da! Aproape la toate. Mi s-a părut relativ puțin. Unele teme au fost repetate iar altele omise. Uneori s-a întîmplat să nu fie nimeni și am pierdut timpul (G. B.).

● Nu! Cred că am cîștigat mai mult sînd acasă și învățînd (A. U.).

● Nu! Fiind la Timișoara nu am avut posibilitatea să particip la aceste cursuri care se organizează (dacă se organizează) la București (R. B.).

— Ați avut timp și să vă relaxați?

● Da! Distracția s-a împăcat foarte bine cu învățatul. Consider că o mică distracție după orele de învățat este chiar necesară (Sergiu Oprică).

● Anul acesta distracția a trecut pe un alt plan, n-am evitat-o cu totul dar, măsurat și adecvat situației. Cu alte cuvinte am renunțat de multe ori la ea și asta nu cu mare greutate (L.C.W.).

● Nu! N-am avut timp! Pentru mine aceste lucruri nu înseamnă prea mult, mă consolează sportul (A. U.).

— Ce v-ați gîndit să faceți în cazul unui eșec?

● Bineînțeles, m-am gîndit și la posibilitatea unui eșec. Oricum, voi persevera (A. J.).

● Imi este foarte greu să mă gîndesc și la alternativa aceasta. Și totuși... m-aș angaja și nu mi-aș pierde speranțele (C. O.).

● Da! M-am gîndit și la această alternativă nefericită. Voi învăța în continuare pentru că nu renunț la idealul meu (L. C. W.).

● Sînt foarte optimistă... (D. R.).

— Ce așteți de la viața de student?

● De la viața studențească aștept multe activități interesante prin care să-mi completez cunoștințele, colegi buni, profesori inimoși de la care să învățăm cum să fim mai buni, mai folositori societății (L. O.).

● Aș vrea ca viața studențească să-mi ofere o mare varietate de activități culturale-distractive, multe prietenii, colegi agreabili și profesori înțelecțuți (D. R.).

● Sper ca viața studențească să-mi aducă multe bucurii, să trec toate examenele cu bine și să devin un student bun cu care să se mîndrească facultatea (S. O.).

A consemnat
ALEXANDRA POGANA

SFATUL MEDICULUI

Vă prezentăm două dintre tulburările cele mai frecvente întîlnite în perioada examenului de admitere:

ADMITEROPATIA: — este o tulburare frecventă întîlnită la tinerii de 17-19 ani, care se manifestă cu predilecție în luna iulie a anului. Prezintă două forme: acută și cronică. Cea cronică este faza incipientă a tulburării fiind caracterizată printr-o stare nervoasă însoțită de tulburări digestive, nopți nedormite, surmenaj. Pentru prevenire se iau măsuri încă din iarnă prin administrarea zilnică a unor doze de 6-7 ore de studiu. Se evită contactul cu alte persoane, de orice natură, indicîndu-se evitarea aglomerațiilor, de la ștranduri sau cinematografe atmosfera închisă din unele locații, care poate duce la fenomenul secundar al lenei și nepăsării. Admiteropatia atinge punctul culminant în 15, 16 și 17 iulie cînd tulburările se „transmit” și la per-

soanele care-i însoțesc pe cei „bolnavi”. De felul în care este pregătita această perioadă depind rezultatele și evoluția viitoare a „bolii”. Nu este recomandat să se administreze pacientului medicamente de la „Hercules” sau „Bastion” sau ceaiuri de la Trandafirul, Macul roșu, Crinul, Nufărul... Nu sînt indicate băi zilnice la Termal sau Conti, iar Berilina și Vodcamicina au un efect nedorit. Dintre simptome amintim: agitație permanentă, insomnii, morcovită. Tulburarea scade după aceste zile de criză dacă s-a aplicat un tratament adecvat.

MORCOVITA — este o tulburare care are aceleași simptome și manifestări ca Admiteropatia și se tratează cu... indiferență.

UN ULTIM SFAT: Păstrați-vă calmul indiferent de poziția în care vă aflați!

GONG

DIOGENE V. BIHOI (Centrul de îndrumare „Thespis”): Spectacolul de teatru studentesc (căci numai despre el pot vorbi în deplinătatea Facultății de filologie și a celor 15 ani de experiență teatrală studențească) este în principal spectacolul conceput și realizat de studenți. Coparticiparea altor factori mă îndreptățește să trec la „bumb”-ul următor.

● Dacă într-o primă fază spectacolul de teatru este prin excelență studentesc, fiind conceput numai de studenți, trecându-se mai apoi la realizarea lui, putem sesiza delimitările:

— spre deosebire de spectacolele de muzică ușoară care și în urma viziunilor își permit să prezinte texte de o naivitate și un lirism exasperant, textul care stă la baza spectacolului de teatru trebuie să poarte o puternică amprentă studențească, să fie dramatic, în virtutea problemelor existente în viața studențească, să servească spectacolul — fie ca pretext, pentru realizatori, fie ca subtext pentru public.

— spre deosebire de spectacolul de brigadă artistică, spectacolul de teatru studentesc trebuie să depășească mișcările STAS, imaginile STAS și umorul desuet. Fie dramă, fie comedie — cumulează de arte care este teatrul, trebuie să genereze un spectacol complex, aflat sub raport ideatic cât și sub raport imagistic.

— spre deosebire de spectacolul folcloric, spectacolul de teatru trebuie să-și propună o evaluare a spiritualității studențești contemporane, mizând pe frumusețea unei idei, în dauna sclipiciului costumelor sau a mișcării perfect coordonate, dar mecanice.

— spre deosebire de spectacolul dorit de unele comisii culturale, spectacolul de teatru studentesc comportă un uriaș volum de muncă, în care angrenați fiind și unii studenți cu rezultate mai slabe la învățatură, li se oferă prilejul unei reabilitări prin etalarea talentului și a inventivității.

— spre deosebire de spectacolul așteptat de jurile formate din profesioniști și specialiști, spectacolul de teatru studentesc, nu înseamnă teatrul jucat de studenți (și studente), ci teatrul conceput și realizat de studenți, o formă politică de manifestare a acestui grup social.

1. c. Vorbind de limitări, aminteam de profesioniști care vin spre teatrul studentesc din toate direcțiile (schimbându-i înțelesurile). Într-o primă fază „contra-cost” apar în posturi de: instructori, consilieri, regizori, îndrumători — mai apoi, în virtutea profesionalismului — ca membri în jurii, pentru a-și putea aprecia obiectiv realizările, eventual pe cele ale colegilor. În relația cu teatrul studentesc, teatrul profesionist are a reînviata următoarele: nu se poate face teatru fără a studia, sau cel puțin a citi, teatrul se mai face totuși și din bucuria de a juca, teatrul trebuie să rămână mereu tânăr. Prin eforturile lui permanente teatrul studentesc creează amatori de teatru, respectiv publicul cel mai avizat al spectacolelor teatrului profesionist.

● Consider că principalele direcții de dezvoltare ale teatrului studentesc pot fi detectate în spectacolele realizate de principalii animatori ai teatrului studentesc: Dan Manolescu, Radu Tuculescu, Cristian Furnică, Victor Cărcu, Bihoi V., Diogene, Teodor Sugar, Valentin Zgarcea etc. Tendința principală a tuturor trupelor studentești este parcurgerea drumului de la amatori de teatru la animatori, lucru realizat cu prisosință de Studioul studentesc de teatru al Universității care are la ora actuală filiale în peste 5 orașe ale țării.

Spectacolul definitoriu: Povestea unei case, Necând, Necuvînt, Zgomotele, Ei pășesc spre țelul propus, Sineziana și Pepelea, Aflat de grozavă și adio, Stud. O istorie a teatrului studentesc ar scuti trupele actuale de căutări sterile. Personal, am încercat în cadrul Zilelor teatrului tânăr o regrupare a forțelor teatrului studentesc, muncitoresc, școlar cu o activitate de peste un deceniu.

● Adevăratul spectacol în totalitate studentesc va cuceri și un public eterogen și un public studentesc. Spectacolul, ca „lucrare de seminar” în urma nenumăratei experiențe de laborator, va surprinde publicul prin noutatea lui, prin tematică, prin tinerețea lui debordantă. A face rabat la „artistic” sau la „studentesc” de dragul publicului înseamnă a ignora funcția educativă a teatrului.

VICTOR CĂRCU: Spectacolul studentesc se caracterizează în primul rând prin perisabilitate, însușire ce implică atât o capacitate redusă de a trăi prin sine o perioadă mai îndelungată cât și posibilitatea unei continue primeniri, a unei revigorări perpetue.

Nu cred că trebuie să insist prea mult asupra coordonatelor pe care se desfășoară această formă de spectacol atribuitul de „studentesc fiind foarte grăitor în această direcție. Datorită lipsei de profesionalism și bucurie cu care autorul-student „atacă” textul dramatic spectacolul devine o manifestare spontană și irepetabilă, aderența totală la text și excepționala bucurie a jocului găsindu-și expresia în ceea ce aș numi spectacol-sărbătoare. Este tocmai ceea ce face ca spectacolele studențești să nu fie menite „rulării” ci să-și păstreze caracterul de unicitate. Ținând cont de profilul intelectual al actorilor și mijloacele profesionale actoricești reduse ale acestora, ar fi ideal ca spectacolele studențești să se orienteze spre exploatarea latențelor textului, mergând pînă la o adevărată „violenta” a acestuia pentru extragerea sub-

stanței dramatice, spre o șarjare a ipostazelor scenice necesară argumentării expresiei.

— Nu consider că teatrul studentesc a cunoscut în ultimii ani o evoluție reală, ba dimpotrivă mi se pare că din 1970 încocoace nu a făcut chiar nimic ca să se individualizeze ca mijloc de expresie. Dacă atunci își căuta o limbaj diferit de cel al teatrului profesionist, căutând să se diferențieze față de acesta în primul rând, azi nu numai că această ambiție s-a pierdut dar, teatrul studentesc încearcă să-l concureze pe cel profesionist, să comunice cu mijloacele acestuia, întreprinderi ce duc în mod necesar la pierderea autonomiei.

— Una dintre deficiențe ar fi chiar faptul că neexistând texte dramatice scrise special pentru acest gen de reprezentare teatrul studentesc apelează la textele teatrului profesionist și atunci este normal că prin comparație se nasc anumite ambiții de profesionalitate.

Cel mai marcat de această penurie este spectacolul colaj — gen cu un debut spectaculos, perimat prematur din cauza uzitării abuzive și lipsită de un suport textual adecvat, avînd în prezent vădite tendințe de experiment manierist.

— Nu am competența și nici nu doresc să răspund problemelor legate de calea pe care ar trebui să o urmeze alte forme de spectacol, și cred că cei cu afinități pentru respectivele manifestări artistice sînt mai în măsură să caute soluții și, sperăm, să le găsească.

Spectacolul în totalitate studentesc

Ancheta noastră și-a propus să reliefeze câteva trăsături distincte ce caracterizează spectacolul studentesc, felul în care el se circumscrie ideii de spectacol, felul în care este receptat de publicul spectator. Întrucît din cadrul diferitelor genuri de spectacol studentesc, teatrul studentesc s-a impus ca un gen distinct, care își revendică un statut aparte, care a reușit să-și definească câteva trăsături proprii, o modalitate de expresie caracteristică, un public „cultivat”, am axat discuția noastră pe probleme legate în mare parte de prezența acestui gen în perimetrul teatrului în general. Au avut amabilitatea să răspundă întrebărilor noastre trei din cei mai cunoscuți animatori ai formațiilor de teatru pentru tineret din Timișoara, DIOGENE BIHOI, VICTOR CĂRCU și DAN MANOLESCU. Deci: 1. Care credeți că sînt caracteristicile spectacolului studentesc? Prin ce se delimitază el de alte forme de spectacol? Care este relația între spectacolul profesionist și cel studentesc?

2. Care sînt principalele direcții de evoluție sub specia tematicii, a modalităților de abordare scenică, interpretare?

3. Care sînt deficiențele și greutățile cu care se confruntă spectacolul studentesc?

4. Spectacolul studentesc necesită un public „specializat”?

5. Știut fiind că deja s-a conturat ideea că se pot recunoaște câteva formații de teatru ca fiind formații de teatru studentesc, ce credeți că ar trebui făcut să existe și alte forme de spectacol (brigadă, montaje, filme etc.) care să-și dobîndească pe drept cuvînt calificativul de „studentesc”?

DAN MANOLESCU (Studioul „A”): Nu orice spectacol „studentesc” se numește teatru STUDENTESC, și nu orice „manifestare scenică pseudo-dramatică” (recitare, montaj, monolog, brigadă, scheciuri, cuplete etc.) în interpretare studențească se numește TEATRU studentesc.

Teatrul studentesc este un act de cultură realizat de studenți, reprezentînd o exprimare plastică a unei idei dramatice, folosind mijloacele scenice ale teatrului, îmbinînd gestul și cuvîntul, imaginea și sunetul, încercîndu-se mijloace noi de transmitere a mesajului de la actor-interpret la spectator. Teatrul studentesc trebuie să-l reprezinte pe student ca om de cultură, mesager al unei întregi generații, ca individ cu concepții și păreri artistice bine definite.

Spectacolul studentesc posedă multe avantaje în plus față de celelalte forme ale teatrului (profesionist, de amatori, școlar etc.) prin credința „nebuună” în această formă de artă, prin aderența totală la un punct de vedere, prin trăirea în stare limită a fiecărei secunde de spectacol. Studentul-actor nu numai interpretează o partitură dramatică, ci o și filtrează prin el însuși, îi dă valori personale, conlucrează cu ceilalți pentru fiecare moment de spectacol: numai așa se poate transmite celor care „interpretează” rolul de „spectatori” tot ceea ce se discută și se pregătește încă din timpul repetițiilor. Și pentru că veni vorba de repetiții, iată încă un termen care nu se mai suprapune exact noțiunii din teatrul tradițional pentru că fiecare secvență înseamnă, de fapt, numitorul comun

al tuturor părerilor, menite a aduna, încet și cu mîgală, secunde de spectacol. Există și o proporție de zeci de ore și repetiție care dau cîteva minute de spectacol, sau seri întregi de muncă și care nu se vor vedea de loc în faza finală a „reprezentăției”. Și totuși cred foarte mult în „studiul la masă”, citirea, discutarea, scenarizarea, a ceea ce va ajunge „bun de scenă”.

Teatrul studentesc nu trebuie să ia integral teatrul clasic, tradițional profesionist ca atare și să încerce să-l imite. Nici o piesă integrală jucată pe o scenă de teatru profesionist nu are ce căuta în sălile de teatru studentesc. Cînd se întîmplă acest lucru, scenariul dramatic trebuie filtrat printr-o nouă concepție, trebuie găsită o nouă „cheie”, trebuie re-evaluat, și anumite părți schimbate sau înlăturate. Altfel, se ajunge la spectacole-kitsch realizate în colaborare cu actori profesioniști care imită sau se imită, denaturînd complet teatrul studentesc. Uneori chiar și studenții se mulțumesc cu o inscenare mai mult sau mai puțin „lecturată” și interpretată pe-rîl într-un așa-numit teatru naiv cu adevărate veleități de teatru de amatori bun de jucat pe scenele teatrelor populare sau școlare.

Teatrul studentesc are și cîteva dezavantaje care nu trebuie desconsiderate: lipsa unei dicțiuni, discontinuitate, dezmembrări de trupe, înființări „peste noapte”, schimbarea de generații, probleme în legătură cu baza materială, specificul unor săli de spectacole. Dar toate acestea pot fi suplinite prin reprezentarea mai plastică, prin însușirea unor modalități scenice deosebite (mai multă mișcare, gesticulație, expresivitatea feței, expresivitate corporală). Teatrul studentesc trebuie să reprezinte un CUVÎNT (e adevărat, greu de spus) al unei generații, o ATITUDINE, O IMAGINE, și o OPINIE.

S-a vorbit mult și despre mesaj. Are sau nu teatrul studentesc „mesaj”? Depinde. Dar dacă spectacolul este menit a avea un mesaj, acesta trebuie să ajungă în stare intactă, nenedaturată la spectator. Spectatorii sînt în general studenții sau cei care au aceeași vîrstă spirituală și care cred în această formă de teatru. Asta nu înseamnă că nu trebuie încercate spectacole și pentru alte categorii de public. Pentru că publicul, în general, este dornic de „nou”, iar teatrul studentesc corespunde, în bună măsură, acestei cerințe.

Aș atrage atenția că spectacolele de teatru studentesc trebuie în primul rînd să creeze senzații, să transmită un punct de vedere, să dea de gîndit, să incite discuții pro și contra, să poată fi oricînd primenit și îmbunătățit. Cred că nu greșesc dacă spun că teatrul studentesc trebuie să fie un experiment. Fiind deci un experiment, scopul său este de a întreprinde un dialog cu publicul, de a-i cultiva gustul artistic. „Mi-a plăcut” sau „Nu mi-a plăcut” sînt replici din piesele nescrise pentru publicul neavizat. Un spectacol studentesc este STUDENTESC pentru că reprezintă o formă de manifestare a tineretii, într-o luptă necontenită cu Establishmentul conventionalismului și tradiționalismului.

Orice formă de artă care se vrea experimentală, fără să vrea, sochează. Uneori plăcut, alteori... Alteori se întîmplă ca spectatorul să nu perceapă integral spectacolul. Dar nu înseamnă imediat că trebuie renunțat la o idee. Dimpotrivă.

Începînd cronologic cu masa de lucru, continuînd cu munca individuală și în grup, cu miza în scenă, cu mixajul de sunet, pînă la mult-rîvnitul „snur” final, spectacolul studentesc de teatru a fost și trebuie să rămînă o manifestare culturală de importanță majoră — din păcate rareori apreciată la adevărata sa valoare.

Ca participant la mai multe Festivaluri naționale ale Artei studentești (Cluj — 1966, Cluj — 1968, Brașov — 1970, Timișoara — 1972, Craiova — 1974, Cluj — 1976, Tîrgu-Mureș — 1977, Timișoara — 1979), mîaduc amînte de momente deosebite pe care le-am trăit urmărînd spectacole ale unor adevărate trupe studentești: Radu Tuculescu și trupa din Cluj-Napoca în anul 70, Teatrul Studentesc PODUL din perioada Magdelei Bordeleanu, ARHITEATRUL de la „Ion Mîncu” — București sub conducerea lui Teddy Sugar și Grigore Popa, studenții ieseni sub conducerea lui Nicolae Manea, constănteni sub bagheta lui Valentin Sgarcea în perioada Tîrgu-Mureșului, sibienii lui Radu Basarab în 1977, tîrgu-mureșenii cu Harag etc. Vreau să cred că și Timișoara a avut de spus un cuvînt în această „competiție” culturală, concurînd alături de cei de mai sus, la scrierea unei istorii a teatrului studentesc, ADEVĂRATUL TEATRU STUDENTESC, cel mult așteptat de studenți cel creat de ei, trăit de ei, văsat cu ochii deschisi pe stradă sau în sălile de seminar.

Orice altă formă de spectacol — brigadă, montaje, filme de cineclub — pot cîștiga pe drept cuvînt calificativul de studentesc atîta timp cît nu uită atuurile spirituale ale studențimii. Cred, totuși, că teatrul studentesc are mult mai multe lucruri de spus, chiar dacă înseamnă de zeci de ori mai multă muncă. Un experiment nu cîștigă teren imediat. Nu de mult artistul emerit Gheorghe Leahu ne spunea: „Veți avea prieteni puțini, dar buni!” Cred în aceste cuvinte și în spectatoriile noastre. Cred în cei care fac și iubesc teatrul studentesc.

Anchetă realizată de IOAN MORAR și MIRCEA IOSIF

VARA, CĂLDURA, STUDENȚII PRO

OPTIMIZAREA PROCESULUI DE INSTRUIRE MILITARĂ A STUDENTELOR

Este bine cunoscută preocuparea Partidului Comunist Român, a secretarului general al partidului — tovarășul Nicolae Ceaușescu, comandantul suprem al forțelor armate, pentru elaborarea unor soluții originale de mare eficiență în domeniul apărării țării. În acest sens — privind îmbunătățirea procesului de instruire și educare, trecerea la o nouă calitate — de o inestimabilă valoare teoretică și practică sînt indicațiile și sarcinile trasate de comandantul suprem cu ocazia intrării cu activul de bază de comandă și de partid din armată.

Din experiența acumulată pînă în prezent de lectori și comandanții de plutoane a rezultat că în sistemul de transmitere a cunoștințelor la studente cele mai bune rezultate se obțin folosind formele, metodele și procedeele clasice, combinate în limita cerințelor conținutului acestora, cu metode și procedee moderne. Acest lucru se datorează faptului că studentele care vin să execute pregătirea militară nu posedă un bagaj de cunoștințe de specialitate care să permită de la început aplicarea numai a formulor noi de predare a învățămîntului.

Pentru transmiterea cunoștințelor de specialitate se folosește cu multă eficiență lecția clasică, iar pentru optimizarea ei am introdus pe scară largă elemente ale algoritimizării și modelării.

Algoritimizarea introdusă și aplicată de lectori și comandanții de plutoane a asigurat desfășurarea cu succes a numeroase acțiuni deoarece au condus pe executant pe drumul cel mai scurt la rezolvarea corectă a problemelor și desfășurarea cu eficiență a activităților.

Modelarea se aplică prin angajarea maximă a majorității studenților din pluton, care optimizează însușirea cunoștințelor, formarea deprinderilor și priceperilor pentru funcțiile de specialitate în care se instruiască.

Pentru formarea deprinderilor de luptători și a priceperilor de organizare și conducere am introdus la exercițiile tactice pregătitoare și antrenamente metode pe ateliere, avînd pregătite pe carton, pentru fiecare atelier activitățile, urmărindu-se executarea cit mai corectă și regulamentară a mișcărilor și acțiunilor pe probleme de învățat. Aceste mișcări se repetă pînă la însușirea lor în condiții cit mai bune de către studente.

Pentru optimizarea priceperilor de comandant am folosit cu rezultate bune exercițiile tactice în grup, studentele îndeplinind diferite funcții și exersînd pe grupuri, darea ordinului de luptă, comenzi pentru unele acțiuni de luptă și deschiderea focului.

Acordăm atenție pregătirii și modernizării bazei material-didactice, urmărind ca aceasta să fie creată după tematica de învățămînt folosind în acest scop spațiile catedrei pentru amenajarea unor săli de documentare de specialitate cu macheta terenului, plăse și scheme necesare cunoașterii, demonstrării și exersării cu studentele a unor activități de bază care să se transforme în deprinderi și priceperi temeinice.

Rezultatele foarte bune obținute de studente la recentul control executat de eșalonul superior dovedesc eficiența muncii de instruire și lucrare a acestora. Totuși există posibilități pentru creșterea optimizării învățămîntului militar. Pentru aceasta în urma unei analize cu comunității din grupa de partid, cu uteciștii și celelalte cadre din catedra militară ne-am propus ca pentru convocările de pregătire militară cu studentele și noul an de învățămînt să îmbunătățim substanțial pregătirea metodică a comandanților de plutoane; să creăm situații tactice din care să rezulte cooperarea cu subunitățile de grăzi patriotice, detașamentele de tineret și alte formațiuni de apărare; să perfecționăm și modernizăm baza materială a învățămîntului de specialitate.

Lt. col. NEGRU VICTOR,
lector la catedra militară de pe lângă
Universitatea Timișoara

Există, de bună seamă, o sesiune a notelor mari. Printre cei care au realizat-o se numără și citeva colege din anul I filologie. Am încercat să le „furăm” citeva din „secretele profesiei”. În tot timpul discuției noastre le-am auzit repetînd cu multă convingere cuvinte ca muncă, tenacitate. Secția „limbi germanice” a anului I mi-a fost prezentată de Mariana Cernicova. Am încercat să facem împreună o sinteză a anului școlar, dar mai ales a sesiunii. Mașă mi-a spus că o sesiune înseamnă pregătire pe parcursul întregului an, cu o bibliografie parcursă aproape în întregime cu seminarii pregătite de fiecare dată, cu materialul fișat, înarmați cu o conștiință a muncii care nu trebuie pierdută pe parcursul anului chiar dacă programul școlar este foarte încărcat. Am mai notat că pentru un student de nota 10 un există examene mai grele sau mai ușoare, că toate necesită același consum de energie, că la examen nu există nici baftă ci numai preferință pentru un anumit gen de subiecte.

Tot la anul I, dar la secția „limbi române” ne-a răspuns întrebărilor Naussica Șerban. Ea ne-a spus că pentru a avea note bune într-o sesiune este absolut necesar să fie parcursă întreaga ma-

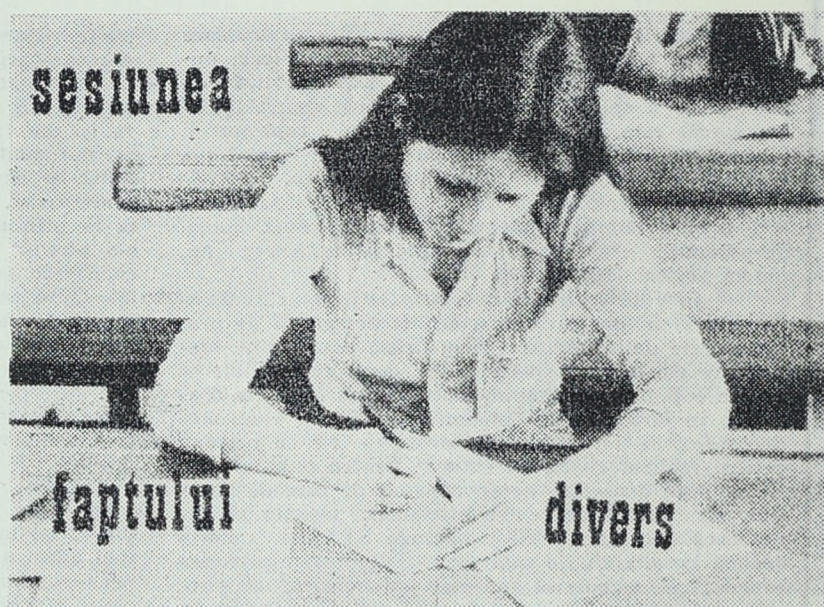
SESIUNEA NOTELOR MARI

terie în timpul anului, că seminariile nu trebuie deloc neglijate. În afara muncii din timpul anului, foarte importantă pentru formația noastră de ingineri este o anumită educație a muncii pe care sîntem dator să ne-o facem încă din timpul liceului un orizont cultural care să funcționeze ca bază de cultură sintetică pentru ca, pornind de la ea, să putem aprofunda și duce mai departe cunoștințele de specialitate pe care ni le dă facultatea.

★

Cred că numitorul comun care le unește pe cele două tinere studente, în ciuda programului școlar și a muncii de asociație pe care o exercită este... folosirea corectă a timpului liber, echilibrul acestuia cu perioadele de studiu.

DIANA NIȚU

În timpul examenelor profesorii se metamorfozează ca și cum ar plana deasupra sălilor cu examene o nouă stare atmosferică. Sînt și ei cuprinși de febră devenind aproape studenți. Am aflat că la examenul de filozofie de la anul I Fizică, studenții se prezintă... oscilatoriu. La Facultatea de mecanică, la un examen de geometrie analitică, surprins de fotografii noastre, profesorul îi dă următoarea indicație studentului aflat la tablă: „Șterge repede că te fotografiază!”

Desigur metamorfoza aceasta nu este valabilă pentru toți profesorii. Unii au pentru studenți chipul unor inchișitori puși pe... picat. „Uite așa scrie în caiet la mine — nu știe nimic”. Dar cum nu i-am văzut la lucru pe o parte din colegii noștri împreună cu dascălii lor, sperăm că asemenea cazuri sînt rare.

După examene se face bilanțul. Ca de exemplu: „Nota a fost tot 8. Deosebirea a fost că pentru asta a trebuit să muncesc” sau exclamații retorice „Ce, eu sînt Einstein? ((Nu desigur!))

SESIUNEA:

... la bufetul Universității.
— Vin pe la d-voastră — în sesiune — mai mulți studenți decît în timpul anului?

— Nu știu ce să vă spun. În timpul anului vin și studenți de la noi și de la „Poli” și de la Construcții, că nu mai știu cum să te împarti, să fii draguță cu toți. În timpul sesiunii sînt iarăși mulți studenți și, nu o dată, îi vezi cu teancul de cărți sub braț sau înșirate pe masă.

— Dar sînt draguți, cu d-voastră, tov. Maria Leordean?

— Da, desigur, eu sînt draguță cu ei și ei cu mine. Mă ajută chiar foarte mult. Dar cafeaua asta ne-a adus nori în senin.

N.R. Cu toate acestea, cunoscuții afirmă că atmosfera și cafeaua cea mai bună, din Centrul universitar este cea de la Universitate.

... la biblioteca Universității

— Vin pe la d-voastră studenți în timpul sesiunii?

— Știți cum este — răspunde Chitic Gabriela — studenții vin și își procură cărțile, cursurile, la începutul anului, prin octombrie. Necazul e că vin toți deodată iar noi nu sîntem decît o mină de oameni și nu putem face față asaltului. Unii dintre ei sînt destul de neînțelegători, și pe deasupra, se apucă să „piardă” cursuri, să aducă altele, cu cotă schimbă, să vocifereze că ei de fapt au restituit cursul dar noi n-am fost atenți...

— Dar aveți suficiente cursuri?

— Nu, într-adevăr aici avem foarte puține cărți și cursuri. S-au luat însă măsuri de reeditare a unor cursuri care vor intra la secția de împrumut pe termen lung.

... la standul de cărți al Universității.

— Care este situația vânzărilor?

— În sesiune se vind mai puține cărți decît în timpul anului.

— De ce? Ar trebui să existe cel puțin un echilibru.

— Asta este. De fapt, cărțile căutate apar în puține exemplare și nu pot satisface toate cererile; studenții vin pe la mine, întrebă de ele, dar... Eu îi iubesc pe studenți și, în limita posibilităților, mai umblu și prin oraș pentru cărțile lor. Oricum, îmi dau silința să le fiu de folos.

„Nu deranjați, învățăm. Nimeni pentru nimic” (cam. 440, cămin 13 C).

În ciuda acestui anunț, ne-am permis să aruncăm o privire indiscretă în interiorul căminelor 13 C și 17 C, pentru a vedea cum se simte sesiunea la ea acasă.

„Vă rugăm nu ne deranjați. Învățăm. Nu mai bateți că nu deschidem” (camera. 435, cămin 13 C).

Totuși, camera surorilor Cornelia și Rodica Șerban, anul I, Economia industriei, ne primește ospitalieră. Cele două fac o sesiune la cămin. Nedespărțite suferă împreună sau se bucură de fiecare rezultat al uneia din ele. Cînd una e bolnavă, cealaltă nu poate învăța.

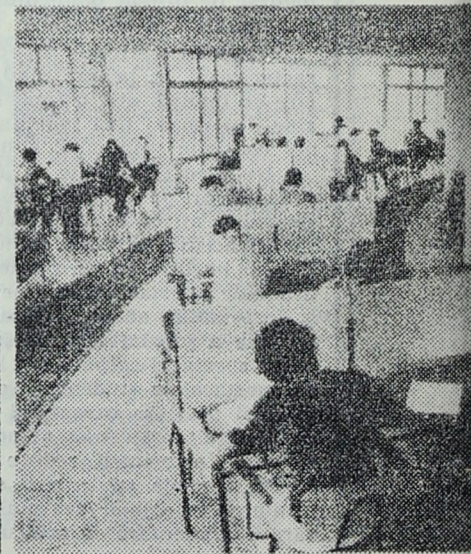
„Vind Kent și esență de parfum fiole” (camera 317, același cămin).

Didina Cană face parte din această cameră dar nu vînde nimic. Se află într-o stare de sesiune care se manifestă la ea prin „sporierea capacității de asimilare” și trecerea la un nou loc de întîlnire cu prietenul său: cantina „U”. În rest, învață în cameră și se gîndește la tabăra de la Crivaia unde merge în calitate de Zița, din „O noapte furtunoasă”, personaj pe care l-a intruchipat în cadrul fazei pe care pentru universitar a Festivalului național „Cîntarea României”.

Aflăm cu surprindere că Veta (Emilia Ologu) a trecut la vinzarea de Kent (deși deocamdată este acasă la părinți) și că Rică se iubește cu colega de cameră a Ziței și Vetei. Curată „cameră furtunoasă”!

„Inconștientelor, învățați, învățați” (cam. 312).

Afișul de pe ușa camerei 312 se pare că își face efectul. Iuliana Morteau, Ileana Cocoru și Ileana Stinea își vedeau de treaba lor, care pe unde apuca: în cameră, în sala de lectură sau... la Universitate. Undeva, într-o cameră vecină, în camera de alimente, Violeta Siliuc, respectă afișul.

UN BILET, VĂ ROG!

Deși, firesc, mai puține decât numărul studenților și chiar al solicitărilor, biletele de tabără oferite studenților cu rezultate meritorii la învățătură, cu merite în activitatea social-obștească, artistică sau sportivă și cu posibilități materiale mai modeste, se instituie într-o frumoasă recompensă de vacanță, la capătul unui semestru sau an de muncă. Un asemenea bilet te duce într-o tabără studențească, într-un univers al studenției unde împreună cu colegii de generație din toate colțurile țării, și cu puțin noroc în ceea ce privește factorii meteorologici, poți petrece minunate zile de vacanță studențească.

Sigur că nu toți studenții pot beneficia de astfel de bilete, unii nici nu merită și foarte mulți nici nu solicită, din bun simț, din neștiință, din ignoranță sau din comoditate. În acest sondaj de opinii nu am urmărit să depistăm modul în care se distribuie biletele de tabără, să controlăm corectitudinea factorilor de decizie în acest sens sau să urmărim mulțumirea sau nemulțumirea beneficiarilor, ci ne-am propus, pur și simplu, să (ne) creem o imagine asupra modului în care apare acest fapt (existența și distribuția biletelor de tabără) în ochii studenților. Răspunsurile celor interogați reprezintă doar păreri personale, nu probe la un eventual dosar al repartizării biletelor de tabără:

Petru Magheți (III Mec.) „Beneficiez de un bilet la Constanța și cred că funcția mea de membru în biroul A.S.C. de an m-a ajutat să-l obțin. Sistemul de repartizare al biletelor mi s-a părut corect...”

I. Baci (III Electro) „După părerea mea, ar trebui ca fiecare student să aibă posibilitatea să-și petreacă o vacanță într-o tabără studențească” (N.R.: I. Baci a avut de două ori această posibilitate!).

C-tin Florescu (III Constr.) „Ar fi cazul să se țină mai serios cont de opțiunile studenților și chiar să se suplimenteze numărul biletelor în perioadele mai solicitate”.

C-tin Borcan (II Mec.) „...pe lângă criteriile cunoscute, există și unele criterii în plus care înseamnă prieten, soție, origine socială, o vorbă bună”.

Edith Papoi (II Mec.) „...am și eu păreri dar prefer să mă abțin!”

T.W. (I Mec.) „Se face și mișmașuri, asta pot să-ți spun cu siguranță...”

S.C. (II Șt. ec.) „Traseul parcurs de cerere pînă la aflarea răspunsului plutește în mister. Cererile nu s-au discutat în an...”

Ioan Horhat (II Constr.) „Eu să ajung într-o tabără și încă gratuit? Mi se pare că e un vis. Cred că sînt rezervate celor cu 9 și 10 și neapărat cu funcții...”

Ioan Moraru (IV Mec.) „Cine-mparte, parte-și face. Soțiile celor din A.S.C. merg în tabără chiar dacă acesta e singurul lor merit...”

H.L. (I I.P.T.) „Se știe dinainte cine va primi bilet și cred că aștia-și fac cerere...”

Mariana Burcea (abs. Chim.) „Se face prea puțină propagandă, nu cunoaștem suficient acest drept al studenției și cred că ne facem vinovați de prea multă pasivitate și comoditate. Regret că n-am reușit în timpul studenției să petrec o vacanță într-o tabără...”

P. Liviu (I Șt. ec.) „Costineștiul e un vis încă de cînd eram elev și cred că va rămîne vis și în studenție. În perioada cea mai bună merg șefii...”

M.V. (II Șt. ec.) „Mi-am vîndut cartela, am făcut economii... Așa se poate petrece sigur o vacanță și fără biletul lor...”

Ligia Laurențiu (I.M.G.) „În seria mea de 84 studenți români s-a acordat un singur bilet și acela la rezerve și la Geogiu-băi. M-am lămurit...”

Rafaela Telbis (II Șt. ec.) „Se cam repetă beneficiarii, an de an. În orice caz, trebuie să ai o funcție...”

N.D.M. (II Șt. ec.) „Dintre criteriile de acordare a biletelor primează funcția A.S.C., nu neapărat activitatea. E dubios, oricum... Cererile nu s-au discutat și în an cum aflasem că ar fi normal...”

P.D. (V M.G.) „Mulți iau bilete cam așa... și așa (vorbele au fost însoțite de niște mișcări de răsucire spre dreapta și stînga a palmelor — N.R.). Nu-mi plac taberele studențești, n-ai libertatea pe care ți-o dorești în vacanță...”

Codruța Mandric (II Șt. ec.) „Criteriile de acordare sînt cam misterioase. Adică nu criteriile ci modul de aplicare a lor. Cei care au fost anul trecut, merg și anul ăsta...”

Sigur, așa cum am mai spus, răspunsurile citate reprezintă simple păreri în parte subiective, unele chiar pătimașe și malițioase, altele trădînd un serios grad de necunoaștere a problemei, totuși, majoritatea sincere, caz în care

multe din păreri devin opinii care acuză. Spun acuză deoarece majoritatea vizează modul de repartizare a biletelor de tabără de către Consiliile A.S.C., fie sub aspectul incorectitudinii factorilor de decizie, fie al unor deficiențe de informare a studenților asupra procedurii. Este de datoră fiecărui Consiliu A.S.C. să-și facă pe viitor (și în prezent dacă se mai poate!) puțină ordine în bucătăria proprie (acolo unde e cazul!), iar a Consiliilor U.A.S.C. și comisiilor de cenzori din institute să verifice dacă aceste bilete, care fac obiectul atîtor bucurii și controverse, sînt utilizate întru reala lor destinație.

DANIEL BUMB

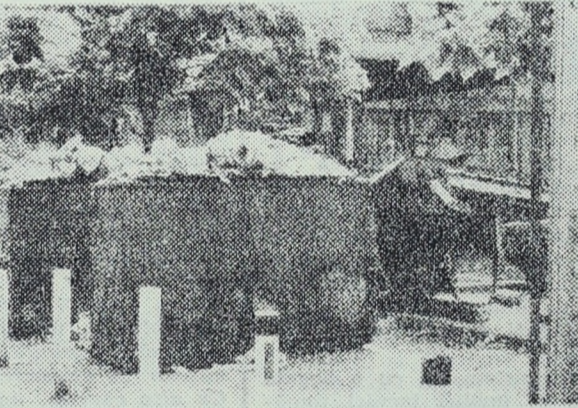
GOSPODARUL HARNIC...

Perioada vacanței înseamnă pentru serviciile sociale din institute perioadă de activitate intensă, activitate menită să schimbe fața complexului studențesc, să facă cit mai plăcute locurile de muncă și viața ale studenților. Începînd cu reparațiile și terminînd cu curățenia, o serie de probleme mici dar urgente stau pe agenda de lucru a serviciilor de specialitate.

De exemplu, la căminele aparținînd Universității sînt preconizate reparații de acoperișuri, reparații de interior la căminul 16, dotări cu saltele, covorașe și perdele.

O parte din camere vor fi puse, ca în fiecare an, la dispoziția O.J.T.-ului, iar altele vor găzdui studentele prezente la convocarea militară.

Mult mai complexe sînt preocupările Serviciului social de la I.P.T. de care aparțin majoritatea căminelor din Complexul studențesc. Astfel, pe lângă reparațiile curente, igienizarea și văruirea unor cămine, se va trece la o dotare corespunzătoare a camerelor cu saltele și cearceafuri noi, cu difuzoare (promise și răspromise de mai bine de un an!), cu fețe de masă colorate, cu paturi noi, etc.

Pe perioada admiterii, fiecare facultate va pune la dispoziția candidaților noștri spații de cazare corespunzătoare.

S-au rezolvat, la această oră, și problemele legate de pregătirea cantinelor pentru toamnă, de asigurarea autogospodăririi la căminele care găzduiesc fete aflate în convocare militară.

Evident că în spațiul tipografic rezervat este mai mic decît lista serviciilor pe care și le-a propus serviciul social. Căci mai e nevoie, de bună seamă, de înfrumusețarea complexului prin noi amenajări și spații verzi, de refacerea zonelor afectate de șantiere, de multe alte probleme foarte însemnate, însă, în același timp, și de o mobilizare din partea studenților, aflați în practică, un sprijin nemijlocit din partea asociațiilor studenților comunisti.

Credem că printr-un efort comun, fața Complexului va fi cea pe care o dorim, imagine a preocupării comune pentru a face din studenție o perioadă plăcută de care să ne reamintim totdeauna cu plăcere.

VIOLETA SULINCEAN

„ABIA AȘTEPTĂM TOAMNA!”

Ca și sesiunea, vacanța este una din realitățile studenției. Ca niște seismografe, simțurile noastre îi înregistrează apropierea încă din zilele confruntării fierbinți din sesiune și, indiferent de dimensiunile ei „revăzute anual de M.E.I.”, A.S.C. sau propriile păreri despre cînd începe și cînd se termină vacanța studențească, ea păstrează în prezent și în amintiri ceva din parfumul specific studenției, specific acestor frumoși ani din viață. Cum apare, însă, vacanța studențească în ochii altora sau, cu alte cuvinte, vacanța studenților privită din diferite unghiuri — iată o curiozitate care a stîrnit realizarea acestui sondaj de opinii în derularea următoare:

Ioan Boboc — portar garsoniere (G 2) și cămin 18 — „Pentru noi, grițile mari încep odată cu plecarea studenților căci cei cu rele intenții n-au vacanță. În camere rămîn multe lucruri de-ale studenților și noi trebuie să le păzim, să ne sporim vigilența pentru ca la întoarcere studenții să găsească camera așa cum au lăsat-o”.

Maria Tomiță — asistentă șefă la Spitalul studentesc — „Odată cu studenții, intrăm și noi într-o cvasi-vacanță. E perioada în care ne luăm concediile, perioada curățeniei generale, totuși, deși mai redusă, activitatea noastră nu încetează, fiind pregătiți să preluăm orice caz de boală ce apare în vacanță”.

Maria Bălau — bucătăreașă șefă, cantina I.M.T. — „Ne lipsesc mult studenții plecați în vacanță, ne lipsește mai ales ajutorul dat de ei căci am început să ne obișnuim cu autogospodărirea. Odată cu studenții buni pleacă însă și nemulțumiții și moftrușii spre casele lor unde probabil le vor fi satisfăcute cele mai pretențioase gusturi. Noi le-o dorim!”

Maria Lengher — casierită, cinematograful „Constructorul” — Studenții din Complex fac parte din publicul nostru obișnuit și așa destul de sărac vara, la concurență cu grădinile și strandurile. Plecarea lor în vacanță o resimțim serios prin numărul mic de bilete vîndute, cu consecințele acestui fapt pentru noi. Deci, abia așteptăm toamna!”

Ioana Radu — barman, Cafe-barul „Nufărul” — „Vacanța studenților reduce cozile de la noi și asta ne ușurează munca. Totuși, ne-am obișnuit cu ei, unii fac parte din peisajul obișnuit al locului și le simțim lipsa...”

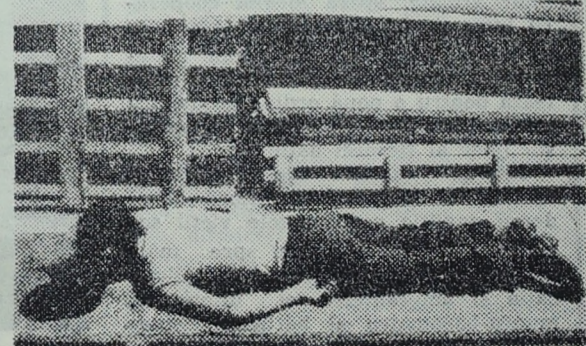
Ana Stănilă — telefonistă Complexul studentesc — „Vacanțele studenților nu înseamnă vacanță și pentru mine. Apar candidații la admitere care sînt zilnic sunați, iar studenții rămași din diferite motive în Complex folosesc telefonul ca pe o posibilitate de distracție în vacanță: discuții interminabile, transmisiile muzicale de la un cămin la altul, etc. Uneori, sînt nevoită să suport și unele cuvinte neplăcute atunci cînd sînt obligată să limitez convorbirile prelungite, dar m-am obișnuit...”

Ioana Catargiu — frizerită — „Vacanța studenților înseamnă pentru noi o pauză totală. O resimțim și în buzurare. Soarta ne mai zîmbește și nouă în septembrie și în preajma sesiunilor de examene, așa că îi așteptăm la toamnă cu foarfecele ascuțite și pămătuful pregătit...”

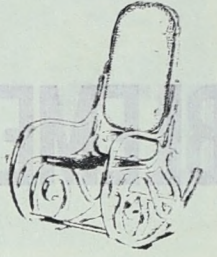
Ana Luca din Topolovățu Mare — vînzătoare ambulantă de semințe — „Io nu știu maică cînd îi vacanță. Cînd nu-s ei nu mai venim nici noi. Să-i așteptăm să vină că aici tare bine merge, și negrele, și albele...”

Sofia Terneac — pensionară — „Eu locuiesc aici în mijlocul lor (Aleea Studenților nr. 5) și cînd pleacă mă simt mai singură deși am nepoți și strănepoți în jur. Că ei cîntă și merg la practică și eu deschid geamul să-i aud. Îi pustiu aicea fără ei. Tare buni copii, că eu am doi nepoți studenți...”

DANIEL BUMB

LECTURI

„Tineretul nu este și nu poate fi tratat ca un sector izolat al populației sau al societății; el face parte integrantă din lumea în care trăiește. Problemele tineretului fiind și problemele societății“ (p. 61). Astfel se formulează una din ideile capitale ale societății contemporane care, depășind în totalitate concepția retrogradă a apolitismului tineretului, îi oferă acestuia menirea unei largi participări în netezirea unor drumuri nodale din viața internațională. Intregul arsenal social s-a format o clarvăzătoare atitudine, conștient că tineretul are nevoie de perspectivele devenirii în contextul economico-social, de formarea fortificată și pregătirea destoinică a maturității sale.

diul ambiant, timpul liber și valențele sale, sînt aspecte asupra cărora se poartă cu pricepere, lăsînd în cititor undele unui cald umanism.

Este subliniat ferm liantul permanent dintre organizația tineretului mondial și „... existența și activitatea structurilor la nivel național“.

În țările capitaliste se constată prestigioasă receptare a ideilor socialismului și materialismului dialectic despre lume și viață, tineretul atașîndu-se țintei revoluționare a clasei muncitoare. În țările socialiste tineretul beneficiază de un statut social-politic special, dat de natura telului comun, aspiră, pe un fond de înalte calități etice și morale, la „... edificarea celei mai umane dintre orî-

Repere posibile

Voluntă aparut în Editura Politică, sub titlul: „Studiu privind istoria Aradului“, cultivă ca obiect de cunoaștere permanențe istorice, descoperă izvoare și valori originale, prototipuri și forme de creație, relații umane, interferențe culturale, rațiuni politice, principii organizatorice, iar aria de investigație este reprezentată de una din cele mai bogate zone românești, anume aceea de pe cursul superior al Mureșului.

Pentru perioada istorică mai veche, cercetătorii Mircea Barbu și Eduard Ivanoj, au conturat adevăratul complex arheologic arădean, au evidențiat, prin sistem comparativ, climatul istoric și geografic al lumii antice; ei și-au bazat studiile pe o sistematică cercetare în teren, obținînd o imagine mai clară asupra evoluției politice și economice a comunităților dacice, daco-romane și românești din zona Aradului. Vestigiile scoase la iveală, reflectă curgerea istorică, succesiunea faptelor și evenimentelor, descoperă civilizația materială și spirituală a strămoșilor noștri. Descriind elementele de cultură dacică, autorii observă că ea a fost materializată în toate părțile țării noastre, a constituit și constituie obiectul cercetării specialiștilor, cu atât mai mult cu cât dovezile materiale arată că spațiul românesc de astăzi, Dacia de odinioară, a constituit o punte de legătură între punctele cardinale ale continentului european, aflîndu-se angajată într-un complex de relații și influențe reciproce cu cele mai avansate civilizații ale antichității: greacă, persană și romană“.

Înflorita cultura a rămanii nord-dunărene a tracilor se manifestă în forme originale, specificitatea ei putînd fi recunoscută în creația epocii bronzului, dar, cu deosebire, în prima și a doua vîrstă a fierului. Conținutul ei se relevă în așezările deschise și fortificate, în ornamentația ceramică, în caracteristicile uneltelor, armelor și podobabelor, toate cuprinse în culturile răspîndite în spațiul arădean. Complexele arheologice de la Periam, Pecica și Otomani, reprezentînd pe purtătorii unei civilizații, ai unei gândiri și creații autohtone, menite să dezvăluie forme raționale, aspecte etnice sau, procesul de indo-europenizare a Europei de sud-est. Prin materialele descoperite s-a putut trece la interpretarea diverselor ipoteze, s-au relatat marile întreprinderi de populații și de culturi materiale pe care arheologii arădeni le-au descris într-un larg context istoric; analiza lor este esențială, ea integrează profilul moral și spiritual al geto-dacilor din zona Aradului, (sau, pentru o epocă următoare, a dacilor romanizați), în întreg spațiul nord-dunărean, dînd posibilitatea cunoașterii premiselor în afirmarea poporului român. Cu alte cuvinte, întreaga suită a cercetărilor arheologice, se constituie în dovezile de mare însemnătate, demonstrează că și meștegurile arădene au făcut parte dintotdeauna din aria unitară a istoriei și pămîntului românesc, că românii din aceste părți aveau să împlinească un zburciat destin istoric, dezvoltîndu-se continuu și afirmîndu-se odată cu întreg spațiul românesc.

Pentru evul mediu, cunoscutul cercetător, Eugen Glück, întreprinde o tratare analitică a evenimentelor petrecute în secolele IX-XI; demonstrația sistematică, definită de utilizarea unei posibilități variate de documentare, cuprinde un subiect de respirație națională. Coroborînd rezultatele cercetărilor arheologice cu izvoarele documentare păstrate în arhivele și bibliotecile europene, E. Glück oferă imaginea unei existențe efective, incontestabile, aduce dovezile edificatoare cu privire la permanența de locuire, la așezările și organizarea populației românești din teritoriul arădean, la ocupații, sau identifică straturile de cultură din epoca de început a feudalismului.

Existenței formațiunilor politice românești de sub conducerea lui Glad și Menumorut, i se acordă importanța cuve-

nită, interpretările mai vechi sînt complinite de altele noi, se reușește reflecții obiective, se propun soluții și răspunsuri la situațiile militare și politice din epoca.

Bunăoară, autorul îndrăznește, cu fără temei, pe baza unui studiu comparativ al cronicilor bizantine, rusești și maghiare, să emită ipoteze de lucru, sau chiar să aducă în prim plan concluzii noi, bine argumentate, înlăturînd astfel ambiguitatea creatoare de confuzii. E cazul uneia din problemele mai importante ale istoriei meștegurilor arădene, anume aceea de a elucida incursiunile maghiare pe teritoriul voievodatului lui Glad. E. Glück ajunge la concluzia că maghiarii au organizat o campanie în anul 934, în timpul căreia s-a petrecut și incursiunea în teritoriile românești. Autorul stabilește fazele campaniei precum și zona eucerită, anume aceea dintre Mureș, Bega și Tisa. Mai apoi, pe baza cronicii lui Anonymus, el subliniază realitatea unei rezistențe locale în aceste părți, dovedite eficiența apărării pămînturilor românești, care în final, determinaseră „câpetemile unurilor să încheie o pace în care au recunoscut existența de sine stătătoare a voievodatului românesc“.

Expresia unei gândiri în spirit critic, se remarcă și în cercetarea evoluției umane din perioada voievodatului lui Ahtum; desigur, cercetătorul arădean, acordă o atenție sporită acestui subiect, iar explicația trebuie raportată nu numai la valoarea evenimentului istoric ci și la numărul relativ scăzut de informații aflate pînă acum în sfera istoriografiei contemporane românești. Textele utilizate intră într-un circuit analitic, pentru ca mai apoi să ofere înțelegerea realităților istorice și geografice a populației românești din țara lui Ahtum. Folosirea unor izvoare valoroase, depistate în bibliotecile și arhivele din Italia (Biblioteca Universitaria Bologna — unde s-a cercetat colecția Marsigli, Biblioteca Apostolica Vaticana — unde s-a descoperit un unicat, Julii Simonif Siculi, Divus Gerardus, Episcopus et Martyr, Roma, 1519, Biblioteca Universitaria Padova, pentru Codex Padovanus), R.F. Germană (Bayerische Staats-Bibliothek München — unde a fost consultat Codex Monacensis), Austria (Osterreichische National-Bibliothek și Kriegsarchiv Wien), Ungaria (Országos Széchényi Könyvtar Budapest), etc, acordă posibilitatea interpretării unor izvoare specifice, prin intermediul cărora sînt luminate aspectele evenimentuale controversate. Explicată se dezvăluie în noua viziune „interpretarea, adecvată a informației din Legenda mare a Sf. Gerard, care subliniază că Ahtum, a obținut puterea de la greci“, se confirmă poziția fermă a voievodului față de regele Ungariei, atitudine „bazată pe forțele sale și alianța cu cea mai mare putere militară din estul și sud-estul Europei“, sau este prezentată desfășurarea importantului război dintre oștile românești conduse de voievodul bănafean Ahtum și armata lui Ștefan I. așa după cum interesul în troscopie poate fi deplasat spre stabilirea situației internaționale care a dus la slăbirea poziției formațiunii politice românești precum și spre descifrarea trăsăturilor esențiale ale organizației bisericesti.

Atmosfera medievală din secolele următoare este investigată cu aceeași erudicție în studiul „Cnezat și voievodat românești arădene“, semnat de Andrei Caciora și Eugen Glück. Avînd un punct de plecare documentat și verificat în practica teoriei istoriei, el stabilește procedeele de integrare obiectivă, prin analiză și sinteză, a vieții social-economice și politice a cnezilor și voievozilor arădeni în istoria românilor. Sînt procurate dovezile reprezentative cu privire la rolul districtelor, la funcțiile voievozilor, sau la influențele cneziale, în sinul obștei românești. Într-un plan imediat apropiat este descris circuitul comercial, jurisdicția, care stabilește libertățile și veniturile voievodale, organizarea administrativă sau diversele forme ale dregătoriei locale.

VICTOR A. NEUMANN

(Continuare în pag. 11)

PROBLEMELE MONDIALE ALE GENERAȚIEI TINERE

Pe aceste orizonturi de vie actualitate mondială își conturează cu precizie și măiestrie **Gheorghe Prisăcaru** și **Dan Mihai Birliiba** conținutul lucrării lor **Tinerea generație și Organizația Națiunilor Unite**.

Astăzi — relevă autorii — mesajul păcii pe glob este purtat cu mereu proaspete realizări de generația ce pășește încredințată spre zenitul său fiind viu dialogul „... în rîndul tineretului de diferite orientări politice, filozofice și religioase“ (p. 25). Punctul de vedere al intensificării relațiilor dintre organizații, respectîndu-se principiile democratice ce permit fiecărei un drum liber al căutărilor, se găsește fierbinte susținut în paginile cărții: „Este, desigur, vorba de un proces complet și dificil, prin excelență specific de la țară la țară, care nu exclude operația — în anumite momente și în legătură cu anumite probleme — a unor situații de căutare, de interpretări diferite“ (p. 24).

Într-un context internațional cu aspre latențe, tineretul se alătură ca forță de nădejde lumii progresiste în problema securității europene și, întotdeauna nevoit să dea „cel mai greu tribut de sînge“ în tolu avalanșelor armate, apăra idealul cooperării între popoare, se pronunță pentru utilizarea pașnică a rezervelor materiale și umane ale pămîntului, militază pentru o nouă ordine economică internațională care să îngăduie procesul liber al fiecărei națiuni.

Într-un capitol special (**Dreptul specific al tineretului**), autorii abordează analitic coordonatele vieții sociale ce pregătesc zborul spre înălțimi al vîlăstărilor gata de rod. Educația și amprentele ei ulterioare, munca-barometru al bărbăției, me-

duiri“ (p. 31). Paginile cărții scot la iveală strădania fructuoasă a generației tinere românești care acționează în colaborare cu 900 de organizații din lume și seamănă idei progresiste în lume, dovedind un spirit democratic maleabil.

Capitolul al doilea (**Tineretul și Organizația Națiunilor Unite**) aduce în atenție, prin detalii cuprinzătoare, gama organismelor internaționale ce au în centrul preocupărilor lor activitatea tineretului mondial. Între acestea „O.N.U. se apropie într-o măsură sporită de problematica tineretului cu conștiința clară asupra faptului că aceasta constituie astăzi, mai mult ca oricînd, un factor activ al progresului“ (p. 60).

Tineretul, generație și Organizația Națiunilor Unite impune interesul prin trăsături ce dezvăluie puternica personalitate a autorilor ce nu urmează linia afirmațiilor gratuite ci, cu obiectivitatea spiritului deschis, sesizează lacunele ivite în armătura marilor foruri: „Aspectele critice privesc, îndeosebi, eficiența practică redusă a Națiunilor Unite...“ Se constată, în același timp, că „...procesul de comunicare între Organizația Națiunilor Unite și mișcarea de tineret se află totuși în faza incipientă, insuficient conturată“. Demonstrînd o gândire politică robustă și personală, autorii nu se limitează la înșiruirea insuficiențelor ci emit și propuneri de îmbunătățire calitativă a relației O.N.U. și tineretul de pretutîndeni.

Organizată sistematic, cu o bogată bibliografie ce îmbină lucrări românești și străine, cu un stil sobru și curat, ce ușurează receptarea, lucrarea lui **Gheorghe Prisăcaru** și **Dan Mihai Birliiba** constituie o reușită și prezența ei în biblioteca politică a oricărui tînăr este prilej de aleasă satisfacție.

DUMITRU SUȚA

EXEGEZE

PROTEST ȘI EVAZIUNE ÎN POEZIA GENERAȚIEI BEAT

Privită din perspectiva prezentului, poezia americană a anilor '50 apare mult mai complexă decât a fost în stricta ei contemporaneitate când s-a conturat ca o poezie de reacție împotriva conservatorismului social-politic și a preceptelor impersonale ale lui T. S. Eliot. Poezii active după cel de-al doilea război mondial au luptat să reafirme importanța socială a poeziei pe care au investit-o cu valențe critice multiple. În cazul unora dintre ei, și poezii generației Beat oferă exemplul cel mai elocvent, revolta împotriva spiritului burghez a avut o violență contestatară necunoscută până atunci. Conștiințe profund implicate în problemele cele mai dificile ale contemporaneității lor, poezii Beat au fost poezii ai revoltei deschise și aparținând unei promoții dinamice și protestatere, și-au făcut un ideal poetic din demascarea lucidă a lumii. Desigur că revolta lor nu a fost nouă. Scriitori ca John Dos Passos, Th. Wolfe, Carson McCullers sau N. Mailer au obișnuit cititorii cu aspectele tragice ale societății americane pe care le-au expus în operele lor. Neobișnuită a fost însă juria cu care au condamnat toate valorile tradiționale ca false și violența cu care au încercat să înlocuiască ordinea și disciplina unei societăți tehnocratice cu dezordinea boemă și refugiul în drog, nesupunându-se nici unui tabu politic sau moral. De fapt, dorința lor acută de a scăpa de tradiționalismul formelor de viață și de a trăi prin instinct mai degrabă decât prin rațiune a fost generată de fundalul social agitat al anilor '50, o perioadă asemănătoare cu anii de după primul război mondial care a dat generația pierdută a lui E. Hemingway și F. Scott Fitzgerald. De data aceasta însă noua generație s-a grupat în jurul poetului A. Ginsberg și a poetului-romancier J. Kerouac când aceștia s-au stabilit la San Francisco și au format împreună cu W. S. Burroughs nucleul spiritual al mișcării, atrăgând prin personalitatea lor cu totul și cu totul ieșită din comun alți poeți răfăcitori ca G. Corso, G. Snyder, Ph. Lamantia, K. Rexroth și alții. Poezia lor a avut o largă răspundere și a fost receptată cu interes. Ea a oferit perspectiva unei drame reprezentative pentru tineretului american postbelic care trăia cea spaimă a conștiinței individuale ce simte că are o traiectorie comportamentală diferită de cea a societății, deviată de o interacțiune din ce în ce mai defectuoasă cu mediul. Schema cibernetică a acestei interacțiuni va încerca, în cele ce urmează, să puncteze și să explice anumite elemente comune și reprezentative pentru poezii generației Beat, care au atras atenția opiniei publice și au influențat într-o mare măsură formarea concepțiilor și a atitudinilor tineretului american.

Cel mai înverșunat denunțator al realităților sociale este A. Ginsberg, autorul poeziei „Howl”, manifestul poetic al mișcării Beat. În versuri lungi, monotone, cu o constanță asigurată de un ritm preluat din versurile rituale indiene, Ginsberg descrie decarul apăsător, crasi-halucinant, al Americii stressante cu „apartamentele ei robot” și „suburbii carabe”, cu „industriile demonice” și „azilurile de nebuni invincibile”. El deplunge soarta minților celor mai înțelepte care mor dezgolate și nebune sau se tirăsc prin cartierele negrilor în căutare de droguri și acuză folosind cuvinte dure, obscene, a căror indecentă a șocat publicul și l-a adus în fața instanței. Aceiași ton îl folosește și în celelalte poezii, ca „America”, „Sunflower Sutra”, „Kaddish”, sau în eseu „Poetry, Violence, and the Trampling Lambs”, ridicându-se împotriva Americii căreia i-a dat totul și nu l-a ajutat să adună nimic, unde bibliotecile sînt pline de lacrimi deși prunii înfloresc, unde nimeni

nu știe ce va urma căci toată țara se prăbușește într-un colaps nervos. Domnește teroarea și violența și întreaga istorie conspiră să impună oamenilor o conștiință mecanică, exterminând toate manifestările lor umane.

Și ceilalți poeți Beat s-au alăturat lui Ginsberg în atacul zgomotos formulat împotriva societății super-organizate și tehnocrate, care produce în serie individul conformist, corupt și ipocrit, mînat de interese și handicapat de convenții, înfricoșat de tot ce ar putea însemna generozitate și originalitate creatoare. Și ei au o acută conștiință a locului în care sînt sortați să trăiască, în care războiul inuman înfloresce și un om este zilnic condamnat pentru crimă. Oriunde merg sînt pe același tărîm al morții, în același iad al bombeii atomice: America, tu fierbi, Cazanul clocotește, Carne e rănită, Ochii împușcați.

(J. Wieners, „Un poem pentru pictori”)

În poezia „Overpopulation”, L. Ferlinghetti simte și el că nu poate înțelege, că războiul s-a terminat și totuși soldații mășcăliuesc prin oraș, că animalele sînt mai pușin crude decât oamenii și că moartea nu poate fi un răspuns la toate problemele.

La acești tineri tensiunile emoționale sînt excesiv de oscilante și dezvoltarea afectivă blocată. Părinții sînt renegați, prietenii părăsiți, căci omul modern a runcat în virtutea societății super-industrializate nu mai poate comunica. G. Snyder este un insingurat: „Ieri mi-am căutat prietenii și familia. Toți erau plecați”. Cold Mountain Poems). G. Corso se întreabă și el, părăsit: „Unde îmi sînt frații și surorile?”. Toți oamenii trebuie puși la îndoială, căci ei nu așteaptă decât să mori ca să facă nasturi din oasele tale („The Nad Yack”). Dragostea este redusă la o pură plăcere fizică și libertinajul, șocant pentru generația precedentă, este o dramatică dovadă a devierii de la standardurile moralei convenționale.

Imaginea pe care poezii Beat și-o fac despre sine este dramatică. Societatea reduce omul la o mașină, făcîndu-i reacțiile inutile și neputincioase. G. Corso, „copilul teribil” al mișcării, cel care a declarat public că nu-și piaptănă părul niciodată și care și-a petrecut o mare parte din tinerețe în aziluri și închisori, vede omul izolat, lipsit de forță și putere de convingere. Este o entitate solitară, închisă în sine, care nu se întîlnește niciodată cu o altă entitate, ci trece pe lângă ea:

Mă trezesc acum că sînt lipsit de putere
Impiedicîndu-mă înapoi spre băieții
neputincioși din tinerețea mea”
 („Power”)

Aceeași izolare se reflectă și în limbajul lor, rupt, trunchiat, caracterizat prin elipse și solipsisme, cu elemente de slang în permanentă schimbare care disimulează și ascund pentru că nu sînt înțelese de toată lumea. Uneori cuvintele se repetă pînă la saturație, vesnic aceleași, încorporate în structuri gramaticale neschimbate.

Serisă pentru a fi decodificată într-un proces de receptare public, deci prin excelență orală, poezia generației Beat a renunțat la cărțile de lectură care o reduceau la tăcere și a devenit o poezie a străzii, un mesaj adresat direct publicului fără intermediul hîrtiei tipărite. Kenneth Rexroth mărturisește că era o experiență unică să vezi un public de câteva sute de persoane electrizat la citirea unei poezii, aplaudînd, scandînd, și repetînd în cor după poet. Și deși nu au reușit să schimbe lucrurile, cel puțin au atras atenția publicului care de atunci a început să se întrebe în mod repetat „Ce e greșit?”

PIA TEODORESCU-BRINZEU

Spirit amar și bufon, tragic și grotesc, bintuit de angoasa morții și de zboruri de neștiute neliniști, „l'aine” al acestor „poetes maudits” ai literaturii franceze, din familia cărora îi amintim pe Baudelaire, Rimbaud ori Lautreamont, meșterul Villon, tilharul și poetul, ne este înfățișat nouă astăzi cam în „ișbic și fes”, prin talmăcirea liberă a lui Al. Alexianu.

Această „schimbare la față” este de altfel, programatic afirmată încă din prima poezie, „Invocație”, „operă” a traducătorului, care deschide seria talmăcirilor celor mai reprezentative poeme din creația poetului francez: „Din fondul tău de fleanduri și bulendre / Mi te-am întors pe limbă românească / Și și-am lucrat cojoc de adamească / De parc-ai fi, leit hatmanul Sendre / / ... Este pămîntean de-al nostru, azi, Villon: / Vorbește dar pe șleau, acum, în graiul / Românilor ce știu s-alinte naiul, / Rostirea-ți s-o priceapă orice om...” (p. 5-6).

O bună limbă românească, plină de savoare și prosepime, cu savant — arhaice întorsături din condei, ca în această bucată: „Ci eu cu ingerii nu-s neam / Și nici la fel nu ni-i aluaul / Și nici

O traducere liberă

aripe știu că n-am / Pe tata, Dumnezeu l-a luat-1 / Și acuma doar sub pămînt, / Și maica-n țărîna-o să se-ntoarcă / Și voi pleca și eu curînd... / Că moartea, ea pe pe toți ne-ncearcă” (p. 23), concură la materializarea intenției traducătorului.

Aparent contrazicîndu-ne, vom susține totuși, că, în ciuda satisfacției estetice pe care ne-a procurat-o și nouă această talmăcire a lui Villon (de semnalat excelența prezentare grafică, spiritul ironic — sarcastic al ilustrațiilor lui Val Munteanu, consonant cu spiritul „mordant” al poetului) s-a iscat în noi, totuși, întrebarea dacă o atare adaptare liberă este intrutotul profitabilă cititorului, dacă ea este în stare să dea seama de receptarea optimă a operei. Se intră astfel într-o problemă de teoria traducerilor pe care îmi permit să o tratez doar ca un desiderat personal.

Ceea ce frapază în primul rînd în traducerea lui Al. Alexianu este faptul că acesta nu a respectat forma originalului — afirmație relativ gratuită, aceasta dat fiind „statutul” de „adaptare liberă” dar necesară în acest context. Căci, așa cum preciza, de curînd în Orizont, și Romulus Vulpescu, a respecta forma originalului înseamnă a ajunge la fidelitatea autentică, exhaustivă pe toate planurile discursului poetic, depășind super-anulatul concept de „conținut” și atingînd sensul real al actului creator: „structura”. De aceea ne situăm pe o poziție opusă acestui tip de traducere, fidelă pe undeva unei concepții bazate pe dihotomia formă-fond, și pentru tipul de traducere integrată, fidelă, capabilă să dea seama de toată complexitatea creației din care se traduce. așa cum este ea ilustrată, în cazul de față, de însuși Romulus Vulpescu, cel mai bun traducător, la ora actuală, din Villon.

Considerăm că traducătorul trebuie să însemne un instrument și nimic mai mult, care să ne mijlocească cunoașterea unui anumit tip de spiritualitate în contextul socio-istoric care l-a produs și care se reflectă în operă — cum este în cazul nostru — iar toate aceste particularități trebuie să transpară în opera tradusă.

* Din stihurile jupînului François Villon, în talmăcirea lui Al. Alexianu, București, Univers, 1980. MIRCEA IOSIF

Repere posibile

(Urmare din pag. 10)

Problematica românească în epoca modernă este ilustrată prin verificarea funcționalității ideilor social-politice, „a metodelor și mijloacelor de luptă pentru realizarea scopurilor”, și, în acest sens, deloc neglijabil, este demersul cercetătorului Nicolae Roșuș. El se remarcă prin recunoașterea aspectelor centrale ale lumii politice arădene din a doua jumătate a secolului precedent și primele decenii ale secolului XX, în al cărei spirit s-a afirmat conștiința națională românească. Integrarea aspectelor ideologice ale epocii, dincolo de raza unor interese regionale, este menită să exprime formele definitorii din sfera realității. Trimiterile vorbesc de continuitatea orientărilor, de gradul de promovare ideologică, de intensificarea aspirării sociale și naționale. Sînt analizate în paralel contribuțiile unor oameni de cultură ale căror metode au concurat la consolidarea construcțiilor teoretice. Este cazul lui Mircea V. Stănescu, Nicolae Oncu, Ioan Slavici, Mihai Velicin, Vasile Mangra deveniți conducători politici arădeni. Reconstituirea unei epoci avînd motivație în examinarea celor mai înaintate idei este realizată pe baza soluțiilor tradiționale ale excursului istoric la care sînt aplicate documente inedite; intențiile lui Nicolae Roșuș concentrează o sumă de evenimente în care se corelează acțiunile locale cu cele de pe o arie mai întinsă, anume aceea a gîndirii și acțiunii tuturor românilor din Ardeal.

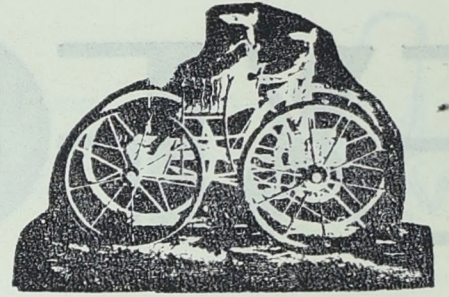
Sînt edificatoare în sensul amintit și interpretarea orientării politice a lui Ioan Popovici-Desseanu și Vasile Mangra, sau arsenalul ideologic al lui Vasile Goldiș și Ioan Rusu-Șirianu. Preocupările lui V. Goldiș în materie de origine a poporului român, de conștiință a „apartenenței la aceeași comunitate umană a românilor de pretutindeni”, de rezolvare a problemei naționale în cadrul Imperiului, sînt decupate cu minuțiozitate delimitînd particularitățile istorice caracteristice. Dar, textul, demonstrează și autenticitatea actului final al Unirii ca o consecință firească a afirmării politice și culturale a poporului român, iar temeiul interpretativ își găsește o dispunere clară prin acordarea unei atenții sporite spiritului de democrație, de umanitarism existent în conștiința națională de la începutul veacului.

Intr-un mod sintetizator este reluat și întregit analiza participării arădene în procesul desăvirșirii unificării statale. N. Roșuș reliefează prin raporturi și cercetări în planul transilvănean semnificația făuririi statului național unitar român, ca o etapă superioară în dezvoltarea țării. Alternația discuțiilor are menirea să releve problemele socio-economice și politice locale care au contribuit la consolidarea Unirii.

Ciclu de studii se încheie cu o bogată referință asupra condițiilor concrete de dezvoltare a municipiului Arad, în anii prezentului socialist, întreprindere care este semnată de Marțian Fuciu. Intr-o evoluție cronologică sînt subliniate prefacerile economice, tehnice, științifice, organizatorice, didactice, medicale, toate componente fundamentale ale procesului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism. Sînt surprinse dimensiunile grandioase salt în timp ale municipiului Arad, sînt sintetizate cu date numeroase înăptuiri obținute de poporul român sub conducerea P.C.R.

Suflul imoitor al cercetării științifice arădene este în mod elocvent dovedit și de acest volum de studii a cărui apariție în Editura Politică împune pe plan național atît specificul istoriei locale, altminteri de mare valoare pentru istoriografia românească, dar și cercetătorii cu preocupări constante și din ce în ce mai substanțiale în sfera științei istorice.

salon literar

CAIETELE „HYPERION” — nr. 5 —

Membrii Cenaclului literar „Hyperion” de la Facultatea de filologie a Universității din Timișoara continuă publicarea — în cadrul seriei Caietele „Hyperion” — a celor mai valoroase creații poetice, pe care, și de această dată, le înscriu sub semnul Festivalului național „Cântarea României”.

Pe spirala unei noi calități, atât în creația individuală, cât și în cea a întregului cenaclu, așa cum se concretizează aceasta în volumul actual — ediție 1980 — se vedesc multiple valențe poetice la nivel tematic, la nivel structural-textual sau într-un adevărat univers stilistic-metaforic.

În privința nivelului tematic se impun poemele **Simonei-Grazia Dima** care, în cea mai mare parte a lor, sunt acordate spre aprofundarea sentimentului liric-patriotic al istoriei, și, prin istorie, al prezentului ca în poezia „Ceaușescu”:

„Gindesti precum floarea,
cum se-nfloreste gindesti,
ca o floare a vecilor
lovita de anii minunilor
hranita cu dor si povești”

La nivelul structural-textual, **Cătălin Isman** se înscrie într-o interesantă tendință de înnoire prin ciclul **Haiku-urile naturii**:

„Pierdut în bezna nopții
drumul de țară
dovleac luminid”

Pe cealaltă direcție novatoare — manifestată la nivelul stilistic — metaforic — se înscriu cele mai multe creații prezente în caiet.

Astfel sînt creațiile lui **Mihai Doran** (Murariu), îndeosebi poemul — profesiune de credință **POETUL**, ale lui **Ioan Morar** (**PASAREA OMEGA, MEMORIZIND PEISAJUL, INCHEGAREA IMAGINII**), ale **Ilenei Lăscoiu** (**VINUL DE CASA, GINDUL MEU, TRAIRE IN TIMP**) ale **Mihalei Hordean** (**DESCINTEC, IN STARE DE ASEDIU**).

Tot pe această direcție se înscriu și creațiile **Mașei Cernicova-Bucă** (cu o ușoară tentă epic-discursivă, în care ne place să vedem un semn de modernitate) și ale **Emiliei Tăcea** — un debut promițător în cadrul Caietelor „Hyperion”.

În sfîrșit, după opinia noastră, la momentul deosebit al unor prime sinteze valorice, se află **Ioan Crăciun**, prezent în volum doar cu poem polivalent, poemul unei sărbători înversunată, croite anume după chipul și asemănarea lui **Ianus-Bifrons**, în care pe-o față se prăbușește „Cuvîntul, magnificul, / seniorul”, iar pe cealaltă se naște „infernala / statuie de gips / roasă de febră / monstrului / neocuvîntul”.

Și tot la ceasul unui astfel de adevăr poetic se află — impunind însă o altă personalitate și un alt timbru — **Ioan Morar**, cîntărețul sincer, de o sinceritate subjugantă și robustă, al unui spațiu care, în geografia noastră poetică, este Ardealul, simțit de data aceasta ca un spațiu în întregime interior și nu mai ales emblematic cum fusese pînă aci în poezia autorului:

„Rămîne grea lumina pe gutui
În sînge-mi cîntă a ispită, mamă
Singularitatea-dorul nimănu
„Îmi cere din tristetea florii vama”

(TOAMNA...)

Deși este în fapt de-o varietate imbucurătoare, cu toate proporțiile sale exigent restrînse, Caietul nr. 5 al Cenaclului „Hyperion” afirmă totuși o viziune programatic-unitară — prin poeziile publicate, dar dincolo de ele — în aderența la unul din spațiile cele mai înalte și mai însoțite ale poeziei noastre: lirica lui **Lucian Blaga** chemată, prin câteva străfulgerări, în acele articulații care fac însăși unitatea Caietului evocatoare.

VIOREL I. BOLDUREANU

Simona-Grazia DIMA

MIHAI VITEAZUL

Auzi, nu trebuie
decît să cazi la porți
și să ascuți adevărul
cu trei tulpine
răsărind dintr-o zare lărgită.
Apoi, chiar și-n vis
poți deschide poarta grădini
cu mîinile sigure
ca-ntr-o lecție răsțiută.
Vei vedea flori cu trei capete
și statui cu trei corpuri
răspîndind aerul aspru și proaspăt
al minunii văzute
din părți diferite.
Vei adormi sub mireasma-ntretită
străpîngîndu-te ca o navă
și vei porni printre oameni
neînfrînt și compact,
aur cu trei blinde tășuri.

RADU DE LA AFUMAȚI

Îți scriu că păgînii mă-mpresoară,
sînt stea fixă în vecinătatea ce
tremură...
De mult începute mă-năbușă
luptele.
La-nceput porneam ca un mugur
de măr

respirînd neaua hliachie
și roteam sabia grea
pe cal tinăr de iasomie.
În bătaia de mijloc
lemnul de măr arse deplin
întî roșu și galben de-amiază,
stacoziu la sfîrșit.
În lupte tirzii
mă aflu acum
ca un stîlp de lămîi
numai ceață și vin
ca o chitară pierdută
deasupra orașului.
Fie-ți mila de lupta
făcută venin.
de ingerul ciocurilor însuși
trezind peste nor...
Cu un cerber la gură,
de ape adînci mă-nșior,
parcă-au uitat să m-asculte.
Ajută-mi bătaia din urmă
a nouăsprezecea la număr,
căpăun indigo explodată
cînd se crapă de ziua
și-n lumea schimbată apar
înnoiiții copii
cu muguri pe piept
de meri lîitachi.

Mihai DORAN
(Muraci)

VARA

Apa morților curge pe cîmpuri,
spicele îngalbenesc frînte
sub ochiul de foc animat de
crucea oului albastru
și dincolo de riul
ce doarme despletit pe maluri
privighetoarea își poartă cîntul
pe umăr de vis.

TOAMNA

Monoton cad frunzele în mine
Lumina se aburește în palme de lut
Și cerul scîrîie din stelele stîns
Tăcut...
În iarba arsă de lacrima nopții
Mîinile-ți joșnesc vestejite.
E toamnă și-n stolul de vrăbii,
iar între noi cuvintele dorm
amorțite.

OCHIUL CREPUSCULUI

În ochi cu iubirea ta
tocmai acum
la capăt de drum
cînd ochiul jarului pîlpîie bezmetic
sub o geană de-ntunerie,
tocmai acum,
la margine de aspru fum
îmi pui în sînge lacrimi rare,
monezi prin vămuri călătore.

Ioan MORAR

CIVICA

Trădarea
e un rețiu
de sentimente
Tot așa cum
adevărul
e un animal
fără dinți

Uită-te cum se sting fluturii
înăuntru vorbelor tale
nu-a spus.
Nu te amăgi cu vecinătatea
neburiei
(doar Toamna stîrnește rătăcirea
în jemeia ta) invrednicește-te
cu multe aduceri-amînte
din pribegia ta prin Casa
Miresmelor
și fă-ți din ele răgaz al
dormitelor...

Iată, lumina pustiește
podgorii nemîngiate în trecutul
tău
și o părere de rău sălbăticește în
neputința ta
Neputința de a spune Toamnei
ghilotină de vrăbii

INCHEGAREA IMAGINII

Obținerea unei imagini
depinde de expunere
(Manual de fotografie)
Stai într-o încăpere
cu storiile lăuate (nu prea mult,
cîteva raze se strecoară
printre crapături; afară
lumina-și face de cap
dar asta contează prea puțin
pentru tine, acum).
Stai singur de mult timp
astfel încît singularitatea
capătă consistența unei ființe
(căreia, fără să vrei, din obișnuință
îi împrumuți ceva din gesturile
și apucăturile tale — o clădești)
și ajungi să nu mai poți spune
despre tine că ești singur.
Deci singularitatea ta nu mai există,
ființa ei, nici ea nu mai există și
ești din nou singur și tot așa
de nenumerate ori pînă cînd
ajungi să fii și să nu fii singur
în același timp
și să te bucuri de acest sofism
ca o imagine încheată cu sila.

O ÎNTREGĂ TEORIE DESPRE IMPREVIZIBIL

Viața mea e un roman în
expansiune
(Am mai spus-o într-un orașel
de munte
în care ne-am oprit doar atît
cît să luăm masa) acum
o spun și mai convîns. Mereu mai
mult
mi se întîmplă să rămîn în
singularitate
ca în făptura unei cărți; de aici
se vede
cum frate-meu, Naratorul, dezleagă
un mare dulău și-i dă drumul
prin povestire, el are de altfel
o întregă teorie despre imprevi
o întregă teorie despre
imprevizibil:
spune că oricînd se poate face
o stradă,
că dacă-i dai colțul ajungi la o
jundătură.
Aici e o clădire cu un geam
luminat
înăuntru stau eu cufundat în
lectură
și la ușă îmi zgîrie un mare dulău

Ileana LASCOIU

TRĂIRE ÎN TIMP

Da, la o parte nisipul
cu infinită grijă
cum degete tremurînde

se curătă
mîngîind, totodată,
fața unei statui-Zeife
dezgropată din ruine
(fostă oarecînd vestită frumusețe
a lumii de demult)
pînă iese la iveală amintirea-mă-
dovă

— sărutul în iarbă —

și-l luminez cu toate razele
de soare din ziua aceea
pentru a nu mai exista
nici o umbră de îndoială
în toată povestea asta.

Emilia TĂCEA

ATINGERI

La ceasul atingerii dintre mine
și soare
m-am izbit cu tălpile de pămînt
mai aveam o clipă și-mi treceau
unghiile prin foc:
miros a scrum, împrejur simt fum
înălțîndu-se
sus, tot mai sus, nicăieri.
Cu mine am uitat să termin
mîinutul
și-a rămas cerul așa, nebanuit de
singur.
Poate cîndva voi învăța să cioplesc
mișcătoare statui din umblet
norilor;
nu mă atingei; nu știu ce ascund
dîncocce de mine și nu pot pleca;
nu mă smulgeți, aștept păsările
vreau să-mi împrumute zborul
dimineața asta.

Mihaela HORDEAN

DESCINTEC

Geană-nourată...
Apă vie, apă moartă mi-a adus în
poartă.
Apă descîntată, lacrimă sărată,
Adusă de departe de dîncolo de
moarte.
Cumpăna se-apeacă — apa-i mută
parcă.
Cumpăna e sus — apa ce-a mai
spus?
Apă vie, apă moartă mă așteaptă-n
poartă.
Cu ulcioare pline a venit la mine
Geană-nourată, apă descîntată.

Lazăr POPESCU

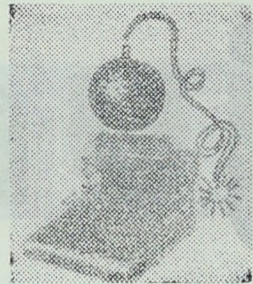
LUMINA DE SEPTEMBRIE

Știi voi,
Prietenii mei,
Arhipeleagurile,
Castele de jaiănșă
Erau acolo
În cutia de table...
El stătea așezat turcește,
Nu-i plăcea rock and roll-ul,
Poate se credea
U. gentleman
Ea juma o figură de foi
Erau intelectuala...
Știi voi,
Prietenii mei,
Pașii poetului
Erau acolo
Pe scări...

REVERIE ÎNTR-UN PARC

Era dimineață...
El expunea modele,
Ei expuneau modele;
O stradă
Făcea grimase
unui hotel;
Oamenii se grăbeau...
Țigarea înflorea
În colțul gurii...
Era dimineață
O alee
Prăfuita o mătură...

salon literar

Poeți din cenaclul literar „SEMENICUL” — Reșița

Ion Chichere

(ARS POETICA)

lui Marcel Sămânță

pod arcuit ca spînceana în mirare
trupul meu între cuvînte aruncat
să poată călători țărîmul în mare
femeia în bărbat

mina să poată călători coama calului
calul coama dealului neșălat
dealul să poată călători ochiul
de lacrimi arat.

PĂDUREA DIN PIATRĂ

Pădurea se surpă cu locul ei cu tot
într-un fără de vîrstă adine
cum pădurea cu foșnetul
în mlaștina fumegînd

rămîne amintirea furtunii
departe în piatră
și clătînea cerului
în frunza suav desenată

INTRE CHIP ȘI OGLINDĂ

care din chipurile mele
se trezește uimit desfigurat
de lumina mereu rotitoare
a clipei din care-a plecat

cît timp apa oglinzii
mai poate păstra un contur
cînd grei electronii privirii
se rup de un iris prea pur

între chip și oglindă-i un basm
clipă uitîndu-mă veac
cînd plînge oglinda într-un copil
ochii mei tac.

FEREAȘTRĂ

cel mai singur
dîntre toate cuvintele
este numele
mă aplec în vîntul lui
și sint plopul
care se clatină
fereaștra fereaștră.

★

între două gînduri
se fac mari goluri de lumi

stelele își părăsesc locul
omul migrează
înspre propriul său profil

într-un desen străvechi
pasărea și peștele
își schimbă aripile

SENTIMENT COSMIC

frunzele treceau cu viteze cosmice
prin pupila mea dilatăta
luna se pierdea în adîncuri
uitîndu-și în mine umbra înceată.

Olga Neagu

BAL

Trece singurătatea sunînd un cornastral
întemeierea mea stă-n arborii de vină
O, parcă suie-o treaptă din pasări spre
lumină,
Și parcă dă în mine singurătatea bal.

REINTOARCEREA ÎN PATRIA PRINCEPE

prietenilor mei din Reșița

Voi arbora un catarg
să mă cunoașteți, prieteni ai mei,
secolul ăsta m-a ostenit grozav.
Trag o epavă de vise spre chei
ancorarea e-un lucru teribil și grav.

Anacronic, ochiul aburește
privînd după voi,
cînd în sere se nasc flori
strunjite perfect,
iată zăpada ca o iarbă,
adormită sub poduri,
ca o ființă aidoma
cu tristețea acestui veac
guvernă de dumnezeul mașinilor.

Orașul îl colînda aiurea-n tramvai
trasă de cai...

Gheorghe Zinescu

OM CU LANCE

El vine pe-o clipă borfoasă călare și intră direct în
oglinză.

Intră în apa pîrului, intră în piatră, intră în fier
Numai umbra lui, ca un ciine, adulmecă buzele proprii
în care se-aruncă

Varul privirilor stîns cu pupilele larg dilatate,
El intră direct în ciupercă și ciinele mușcă din zid
o părere de umbră.

Pare un țaran de la noi tras în țepă într-atît crește
lancea din el

Intr-atît crește griul peste botul de ciine al lăncii.
Intră în bobul de griu, se-ncovrigă potaia ca un
șarpe-mprejur

Colți de năpîrcă sticliți pină-n inima lăncii bătute de
vîntul tremurător

Scheunindu-și istovit ca de porțile mari balama
neunsă

(Verde lancea ta oame,
Neagră inima mea
Vinăt cerul din care
Se prăvale o stea)

El vine călare pe-o clipă neliniștită și intră direct în
oglinză

Și oglinda răsună pină în aburii grei de desubtpămînt.
El intră în zid. Pare un muntean de la noi

blestemîndu-și țapina
Pe inima goală ca pe singurul punct fix din univers
Cînd hăcuie ciinele temelii lăuntrice sale lumini.

El vine călare și-implîntă sulița-n capul năpîrcii
Și lemnul îi iese prin palme, prin umeri îi iese, prin
ochiul din frunte îi iese și-l huiduie ciinele marelui
clopot

El intră-n izvor bolborosînd ca un bulgăr nestîns
Călătorește odată cu ziua, odată cu apa, alături de noi
Iar lancea îl caută dincolo. Bruma-n amurg bate-n
frunză și-o-ntoarce

Frunza lăncii se-ntoarce cu brumele clopotului adu-
nate pe ea

In amurg, în amurg...

El vine-ntr-o vreme pururea tinără și intră direct în
oglinză.

Pare mai degrabă un zarzavagiu de la noi
Balansînd peste inima zorilor cobilița nădejdi.
El intră-n cetate. El intră în fier și lancea lui tumeză.

Ciinele-l mușcă de miini. Umbra lui bate-n porțile
mari cerșindu-l luminii

Pare mai degrabă un țaran de la noi biciuindu-și
clipa-nhămată la plugul stîfnului

Lancea lui, lancea lui inspîcîndu-se urcă și infloreste
în ger

Ca un fulg lancea lui se așterne peste frigul lui mare
Ciinele-l mușcă-n zadar de picioare
Ce vrei ciine cu florile dalbe de măr
Care-mi ning în priviri pină însumi mă sting
Ca un zvon de colind

Ce vrei ciine cu florile dalbe de măr?
El bine călare pe-o zi oarecare și cere oblatuire
oglinzii.

Sfînta Vineri își lasă pe ochi ploaie rece și grea
El se-apleacă și bea, lancea lui se apleacă și bea.
Ciinele-i sfișie-n gheare

Dar ei cad osteniți unul într-altul și beau. Omul bea
lemn, lemnul bea om

Pină cînd cresc peste crucea lor lespezi lucioase de
somm

Iarăși ciinele-l mușcă de tălpi. Ce vrei ciine, nu vezi
Cîtă floare de vișin strălucе sub lună-n livezi
Ce vrei ciine de muști aerul ca o nălucă șuie
După pasărea care în soare se suie

Ce vrei ciine cu florile dalbe de măr
Care-mi ning dilatăta pupila pină ce însumi mă sting
Ca un zvon despre vremea închisă-n colind
Ce vrei ciine cu vaerul lunii stingher

Verde lancea ta oame
Neagră inima mea
Vinăt cerul în care
Crește albă o stea.

Plopul brumatului gînd în amurg răsîgnînd verticalele
stingerii.

Ape domoale urcînd străvezii împrejură-i
Dilatată peste margini ochiul copilului răstălmăcea
Sfîntul duh se trecea temător peste undele astfel rotite
în sine

Și albi porumbeii băteau ostenite cărări către arca
Pîlpînd ca un far dinspre niciunde

Nimeni n-a spus mai frumos numele liniștii
Era vreme de șes cotropit de tristețile rodului
Era vremea luminii din stelele alteînd apuse
Era azi, precum azi e niciînd ca un nu mișcător
logodit cu speranța

Nimeni n-a spus mai frumos numele liniștii.
Dar treceau

Vămi plumburii peste toată întînderea
Înceșat gîndul părea lance și el
Într-o lungă, încăpătoare cohortă de umbre.

El vine pe-o clipă borfoasă călare și intră direct în
oglinză.

Ovidiu Coriolan Pecican

Vînătoarea

Animalele mă așteaptă. De la o vreme îmi trimit tot felul
de semne. Cerbii se apropie de colibă, îmbrîndu-mă cu ochii lor
limpezi; vulpile lasă deoparte orice urmă de șiretenie, dînd la
lumina zilei țircoale cuștilor, iar urșii pătrund singuri în cap-
cane, mormăind gros ca să-mi dea de știre.

scurt e agățat în cui, iar cu pumnalul ațîț focul.
tre coarda și lemnul arcului, un păianjen își țese pinza. Toporul

Dar nu mai e cine să le vîneze. Puterile m-au părăsit. În-
Am renunțat să mai aprind lumina, căci seara e lumina-
tă de nenumărați ochi ce mă privesc dintre arbori. Noaptea în
somm aud țipătul păsărilor. Ziua zăresc zăpada din jurul coli-
bei, topită de respirația caldă a sălbăticiunilor. Și tot timpul,
ca o inimă cu bătăile iuște, se aud jocurile copitelor.

Mă simt amenințat. Animalelor le e groază. Ele nu mă vor
ierta că le-am hărăzit o moarte absurdă: moartea prin îmbă-
trinire.

Mi-am baricadat ușa, și-am tras peste ferestre obloanele
groase de lemn. Lumina care intră prin crăpături, pare mai
puternică acum decît înainte.

Știu că m-au înconjurat. Aud deja colții mistreților zgi-
riînd ușa.

Vînătoarea a început.

Vizită într-o casă

Cînd am intrat în salon, un domn mai în vîrstă și cu favo-
riți mari o săruta pe tinăra care locuia pe celălalt palier. Am
trecut mai departe. Cițiva ciini îmi ieșiră în cale, fugărindu-mă
de-a lungul unui culoar. Am reușit să mă pierd de ei. Mă re-
găsiî într-o cameră spațioasă, cu ferestre largi. În fața mea
stătea un tinăr cam de aceeași vîrstă cu mine. Am schimbat
cîteva vorbe la repezeală, bătînd palma. Slujnicele cărau mo-
bilă, mutînd-o dintr-o parte în alta. M-am repezit la una fru-
moasă și puternică și am ciupit-o. S-a întors și m-a privit lung
apoi a dispărut. Apoi au intrat pe cealaltă ușa doi polițai și
ne-au tîrit după ei. Am ajuns într-o pivniță de vinuri. Ne-au
despărțit, ducîndu-l pe fiecare din noi după alt rînd de butoaie.
Am stat cîțva timp astfel, nemaștiînd de tinărul blond nimic.
Curînd am zărit apropiindu-se o lumină. Era o femeie. M-a
eliberat și m-a dus cu ea. Treptat, făcînd un efort, am reușit
să mă obișnuiesc iar cu lumina zilei. Mă găseam într-o cămă-
ruță săracăcioasă, stînd pe un pat. Alături de mine, se afla
slujnica. Ea mă eliberase. Ne-am privit asfel un timp, pină
cînd o sonerie țirî scurt și ea fu nevoită să dispară. Am aștep-
tat — apoi fără nici o vorbă am părăsit cămăruța. În antica-
meră nu era nimeni. M-am îndreptat spre ușa mare și lată
fără să știu încotro o apuc. Dincolo era o mulțime de lume.
Am căutat să mă strecur fără să fiu văzut. Degeaba. O femeie
între două vîrste veni la mine și mă sărută prelung. Lucrul
nu mi-ar fi displicut dacă n-ar fi intervenit un bărbat gras.
După toate aparențele, era fiica sa. Ea se făcu însă nevăzută,
tirîndu-mă după sine. Trecînd printr-un nou coridor, am avut
timp să zăresc pe o fereaștră ce dădea într-un loc acoperit —
poate unul dintre grajduri — pe tinărul cu care bătusem pal-
ma, dus la spînzurătoare. M-am smuls din miinile acelei femei
și am sărit pe fereaștra cu pricina. M-am regăsit astfel în a-
propierea slujnicei mele cu ochi verzi, care mă îmbrățișă. Era
acum îmbrăcată cu totul altfel și bărbatul de lingă ea părea un
domn bogat. Am fugit de acolo, ostenit. Mă întîmpină un nou
personaj, mult mai tinăr decît mine, care se încălzea lingă un
șemineu. Cînd mă apropiai mai tare îmi aținu calea, susținînd
că e fiul meu. Ingrozit, am observat pe figura lui zimbutul ca-
re mă caracteriza. Dar ciudat, ochii erau ai doamnei care mă
abătuse pe coridorul cu fereaștra dînd spre grajduri. M-am a-
șezat. Tresării în momentul în care auzii o voce suavă strîgî-
du-l. Tinărul dispăru pe una din ușile laterale. M-am ridicat.
Scările din stînga urcau într-un loc unde nu mai fusesem. Am
pornit-o într-acolo. Odaia rotundă în care am ajuns, avea doar
o masă în mijlocul ei. Am aprins lumina și contemplînd cele
petrecute, le-am rememorat pe o bucată de hirtie. Nici de
aici din turn lucrurile n-au vreun înțeles. Cine este proprietar-
ul? Pe unde se află intrarea? Și de ce această casă — veșnic
închiriată unor străini — nu este de vînzare?

Sînt

Sînt ultimul exemplar dintr-o specie care n-a numărat
vreodată mai mult de un membru.

Diminețile mă trezesc fără să fi dormit măcar o clipă. O
iau atunci pe poteci neștiute, în căutarea celui dinaintea mea.
N-am auzit niciunde c-ar fi existat, dar îl caut totuși.

Amiaza mă găsește ca pe un copac scorburos și neajutorat,
printre ramurile căruia carnea se pitește încrîncenată. E clipa
cînd îmi făuresc vise despre urmașul pe care am renunțat să-l
mai aștept din lipsă de dovezi.

Seara îmi trec stingher trupul printre celelalte ființe care
înnăbușe planeta. La adăpostul întinericului îmi pîndesc umbra
ca să aflu cine sînt cu adevărat.

N-am să găsesc niciodată pe cineva care să mi-o spună.

SUB SEMNUL CERCURILOR OLIMPICE

Despre Pierre de Coubertin se vorbește mai ales cînd e vorba de Jocurile Olimpice și aceasta de în anii Olimpiadelor. Vă propunem, totuși, o privire mai atentă asupra personalității acestui animator al spiritului olimpic:

Absolvent al Școlii de științe politice și al Facultății de drept, din Paris, Pierre de Coubertin are șansa de a călători mult în Anglia, S.U.A., Grecia și să practice sporturile la modă — călătoria, tenisul, sporturile cu motor, ș.a.m.d. Sub raport științific, între cei care au avut influență asupra formării concepției sale pot fi citați: Emile Durkheim, August Comte, Frederic Le Play și mai ales H. Taine pe care l-a audiat, de nenumărate ori la Școala de Științe Politice.

Prin sociologia, istorie și pedagogie, Pierre de Coubertin ajunge la o concepție științifică omanistă fapt care îi permite ca în seara zilei de vineri, 25 noiembrie 1892, să lanseze propunerea de reluare a J.O., exclamînd: „Trebuie să internaționalizăm sportul, trebuie să organizăm noi Jocuri Olimpice”.

Între activitățile remarcabile desfășurate de Pierre de Coubertin, putem enumera: organizarea Comitetului Internațional Olimpic, organizarea primului congres de pedagogie sportivă, a unui Congres de psihologie sportivă, crearea Institutului Olimpic de la Lausanne, fondarea Uniunii Pedagogice Universale și a Biroului Internațional de Pedagogie sportivă ca și înființarea Ligii de prietenie româno-franceză pentru apropierea între cele două popoare. Nu cred că e puțin pentru o viață de om!

Pierre de Coubertin este însă de remarcat și prin ideile sale pedagogice, prin lansarea concepției privind respectul pentru om. Astfel Coubertin afirmă că important este ca omul „să devină ceea ce este”. Această încredere în devenirea ființei umane implică o educație progresivă a umanității, o educație cu multe trăsături. Fîind un fapt social ea devine un proces politic. Ea se desfășoară (trăiește și prosperă) numai într-un climat de libertate. Apoi, sub raport pedagogic ea este un proces deschis (cuprinde reprezentanții tuturor claselor sociale) și unul dinamic (pentru că se desfășoară treptat pe parcursul vîrstelor. În ceea ce privește conținutul educației, din lucrările sale reiese că Pierre de Coubertin pune accent pe educația intelectuală, morală și fizică.

Punctul de plecare al reflecțiilor sale pedagogice este surmenajul școlar, rezultatul brutalizării din unele școli. Pedagogul francez care este Coubertin nu numai că îl denunță dar face, în același timp, și propuneri cum ar fi înlocuirea lui cu plimbări, recreații, sport — toate menite să-l ajute pe tînărul adolescent să se instruiască pentru învățămîntul secundar. Coubertin preconizează metode active de educație între care lucrul cel mai important, prin sport, este introducerea echipei în metodele de învățămînt. De asemenea, valențe noi capătă în accepțiunea lui Coubertin educatorul.

Așadar, Pierre de Coubertin poate fi găsit pe tărîmul pedagogiei cu idei tot atît de valoroase cum a fost cea privind revenirea la Olimpiade. Și fiindcă totdeauna este bine ca înaintea marilor evenimente să retrăim emoțiile începutului, să-i dăm glas lui Pierre de Coubertin prin câteva din gândurile sale cele mai sincere și progresiste:

„Istoria! Nimic nu se poate înțelege fără ea!”

„Este absolut necesar a lega sportul de mișcarea socială. Numai în mase, numai în popor, veți găsi cele mai mari resurse sportive...”

„Gîndirea, judecata, innobilează prin sport. Sportivul este chemat în orice moment să aprecieze și să compare cu cea mai mare rapiditate, promptitudinea hotărîrii fiind aproape întotdeauna la baza actului sportiv...”

„Trebuie să unim din nou prin legăturile căsniciei un cuplu multă vreme separat: mușchi și spiritul...”

„Este de datoria colectivității — și-i stă în putință — să refacă sănătatea generației următoare cu condiția să trăiască însăși sănătos...”

„În lumea modernă, olimpismul poate constitui o școală de noblețe și puritate morală, ca și de rezistență și energie fizică, dar numai cu condiția ca sportivii să ridice concepția despre onoare la înălțimea elanului lor muscular...”

„Olimpismul trebuie să strîngă într-un sin-

gur mînunchi strălucitor toate principiile care concurează la perfecționarea omului...”

„Olimpismul este pentru sport ceea ce umanismul este pentru activitatea intelectuală...”

„Să te cunoști, să te stăpînești, să te învingi: iată trumuseța eternă a sportului, aspirațiile fundamentale ale adevăratului sportiv și condițiile succesului său...”

Principii juste, care sună corect în orice limbă a globului, cuvînte care capătă semnificații deosebite, acum la cîteva zile înainte de startul într-o nouă Olimpiadă

MARIA BOJIN

C.I.S.-ul în actualitate

Dacă vizităm bazinul Circumvotațiunii lunea și miercuria de la opt și jumătate seara la zece, înțilim acolo membrii Cercului de inot subacvatic (C.I.S.) al Centrului universitar Timișoara, organizat cu sprijinul catedrei de educație fizică și sport a Institutului politehnic „Traian Vuia” din Timișoara și a Consiliului județean pentru educație fizică și sport.

C.I.S. este o organizație sportivă, de dimensiuni încă modeste, care ființează din 1976. Programul de antrenamente este asemănător cu cel al unei secții de performanță de natație a unei școli sportive. În speță performanțele realizate sînt corespunzătoare. Dintre recorduri amintim: 26.5” (50 m liber), 1’02” (100 m liber), 34.5” (50 m bras), 1’19” (100 m bras).

Originare la C.I.S. sînt probele subacvatice. Acestea au fost propuse de fondatorul cercului, tovarășul Petru Andea, președintele Consiliului U.A.S.C. din C.U. Timișoara, recordman absolut la 50 m bras subacvatic: 37.1”. Probele subacvatice sînt foarte rapide și interesante. Dacă considerăm recordul stabilit la 25 m bras subacvatic: 14.9” și-l multiplicăm cu 4, obținem pe 100 de metri timpul record de 59.6”. Deci, pe distanțe scurte, subacvaticii ar inota cu viteza lui Tarzan, și aceasta fără cel mai mic zgomot. Analogia este hiperbolizată, dar perspectiva atrăgătoare. De fapt, an de an rezultatele au fost din ce în ce mai bune și nu peste mult timp C.I.S. va chema la concurs inotătorii de performanță, categoriile de juniori. Iată deci că inotul subacvatic este un veritabil sport. O altă probă originală este apneea, recordul absolut — 10” a fost stabilit de studentul Mezea Florian, an III Electrotehnică, în primăvara lui 1978. Legat de această probă, C.I.S. face cercetări medicale cu sprijinul studenților mediciști. Pe viitor se va încerca cooptarea unui cadru medical pentru coordonarea științifică a întregii activități.

Actualmente, C.I.S. antrenează un număr de 30 studenți de la numeroase facultăți. Numărul doritorilor este mult mai mare, însă la începutul fiecărui an, după înscrieri (care în acest an universitar au fost în număr de 88) se face o riguroasă selecție, odată cu aducerea la cunoștință a normelor de comportare la bazin. Disciplina este absolut necesară: la fiecare antrenament, probele subacvatice cronometrate se efectuează sub strictă supraveghere a instructorului. De asemenea sînt luate măsuri de precauție la învățarea paradelor de salvare (paradele de salvare sînt figurii, mișcări pe care trebuie să le facă salvatorul pentru depistarea, prinderea și scoaterea victimei în afara pericolului).

Din cînd în cînd, inotătorii de la C.I.S. se distrează practicînd jocurile subacvatice: „mingile roșii”, „tunelul”, jocuri asemănătoare unor probe de stafetă. Cercul își reunește componenții și în afara antrenamentelor, în excursii de sfîrșit de săptămîină. Așa a fost cea de la Cluj-Napoca, în care s-a compus imnul cercului, așa a fost cea de la Herculane.

În fiecare vară, o bună parte din subacvatici purced la drum prin țară, în excursii tematice cu autocarul, cu trenul, uneori pe jos, sau în acest an, în excursia tematică din Delta Dunării.

CONSTANTIN BEGU

Primim

Studentul Călin Ciobanu (IV, Tehn. chimică) ne propune să popularizăm o nouă variantă a celebrei teoreme a lui Pitagora, descoperită de profesorul Traian Căciula și ziaristul Victor Bănculescu cu prilejul unei serbări școlare sportive, cu peste 1.250 de participanți, la Brașov, în cadrul Daciadei. Văzînd partidele de gimnastică care au conturat pe gazon diferite relații metrice celebre în geometrie, cei doi au ajuns la această nouă formulă:

TALENT² + MUNCA² = PERFORMANȚA²
relație care credem că se poate aplica în oricare alt domeniu de activitate.

GALERII MILANEZE

— JURNAL DE CALATORIE —

Cunoscutul ziar milanez CORRIERE DELLA SERA afirmă în pagina culturală din 7 iunie că Milano, capitala industrială a Italiei, prin sfera de programe culturale diverse și cu un nivel artistic foarte ridicat se impune ca o adevărată capitală culturală italiană. Dincolo de DOM, SFORZESCO, SCALA, PICCOLO TEATRO, ACADEMIA DI BRERA, PINACOTECA AMBROZIANA, TEATRO NAZIONALE, nume cu rezonanță europeană care, de obicei, polarizează interesul turiștilor, capitala Lombardiei cred că este o capitală europeană a galeriilor de artă, atît prin numărul impresionant al acestora (peste 200), dar mai ales, prin personalitatea acestora, prin sistemul organizatoric și calitatea expozițiilor.

Îmi stăruie în minte cele nouă galerii care există pe o distanță de aproape 200 metri cuprînsă de străzile Manzoni și Fatebenefratelli. Numele lor: ANNUNCIATA, DEL NAVIGLIO, ARTE PALMIERI, LA TORRE, STUDIO P. BON A TRER ARCADE, MANZONI, ANUNCIATA GRAFICA.

Fiecare are spații expoziționale de sute de metrii, fiecare are o personalitate distinctă. CENTRO ANNUNCIATA (director Sergio Grossetti) acordă o atenție deosebită suprarealismului, Victor Brauner, Salvador Dalí, Giorgio de Chirico, Oscar Dominguez, Max Ernst, Maurice Henry, Jaques Herold, Felix Labisse, Wilfred Lam, Alberto Martini, Andre Masson E.L.T. Mesens, Man Ray au fost găzduiți pe rînd sau în grup de această galerie.

De curînd o mare expoziție intitulată „Aspecte ale imaginarului” grupînd lucrări semnate de Ciacelli, Crippa, Dalí, Dangelo, Dova, Fontana, M. Henry, Herold, Licini, Mayo, Matla, Miro, Papozoff, Paresce, Peverelli, Picabia, Poliakov, Suga, Vasarely a confirmat orientarea galeriei. GALLERIA DEL NAVIGLIO înființată în 1946 de Carlo Cardazzo a prezentat pentru prima dată în Italia avangarda străină contemporană (Pollock sau Mark Tobey), grupul Cobra (Asger Joru, Corneille) sau opere ale unor artiști

precum Jean Dubuffet și Jasper Johns. Galeria a încurajat și susținut de la început mișcarea cunoscută sub numele de Spafialism (Lucio Fontana), abstracționismul italian (GIUSEPPE CAPOGROSSI, EMLIO SCANAVINO), i-a făcut cunoscuți în Italia, imediat după al doilea război mondial, pe cei mai importanți artiști din avangarda istorică (Picasso, Miro, Kandinsky, Sonia Delaunay, Alexander Calder, Schwitters, Hans Richter).

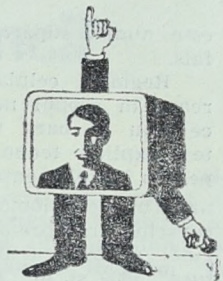
În ultimii ani galeria s-a afirmat prin organizarea unor expoziții de sculptură contemporană, încurajînd tineri artiști italieni și străini de tendință figurativă și abstractă.

Expoziția de sculptură africană contemporană găzduită în luna iunie din acest an manifestă largul interes, aria vastă de cuprîndere a fenomenelor din arta plastică contemporană, priceperea și bunul gust al actualului director Renato Cardazzo și al Gemmei Verchi, principala colaboratoare în conducerea galeriei.

GALLERIA D'ARTE PALMIERI este la cîteva pași de celelalte două galerii. Promotoare a artei italiene contemporane aici au expres Sironi, De Pisis, Borghese, Cazzaniga, Todesco, Nebuloni, Pozzi, Mignozzi și mulți alți care nu pot încăpea într-un articol de o coloană.

Ca să vorbești de toate îți trebuie o revistă, așa cum există la Milano cea condusă de Giuseppe Martucci „Arhitectură”, publicație lunară analitică și plină de informație care subliniază interesul italienilor pentru galeriile milaneze. Capitala Lombardiei are două mari rivale în lupta pentru înțietate culturală — Roma și Veneția, dar, după ce le-am vizitat, înclin să cred că ziaristul de la Corriere avea dreptate.

CORNEL SECU

NORU LAUR: AXUS MUNDI

— Siberiada —

Totul era în regulă. Privi încă o dată mulțumit în jur îndreptându-și spatele și trăgând zgomotos aerul în piept. Simți mirosul ațîțător al aperitivelor. Înțelese că nu va mai rezista tentației dacă rămâne înăuntru așa că ieși pe terasa largă.

Abia cuibărit în șezlong lângă balustradă își dădu seama că e obosit. Prea obosit pentru petrecerea care urma. „Nu, așa nu se poate”, se încurcă puțin încercând să se concentreze.

Sabin îi promisese că va veni mai repede. Era cel mai bun prieten al lui. Se cunoșteau de cel puțin zece ani și întotdeauna se înțeleșeră perfect. Și totuși, în ultima vreme Sabin îl privea parcă cu alți ochi, îl cam lua peste picior, sau poate doar așa i se părea lui.

Își privi ceasul: era aproape șapte. Umbrele copacilor din parcul de peste drum se lungiseră tăcute în linii frînse, pînă pe zidul casei. Apoi lumină și umbră se contopiră ca și cum casa și parcul ar fi fost treptat înglobate de un munte de chihlimbar. Mai avusese o dată impresia asta... Și nici nu era prea mult de atunci.

Stătea relaxat cu fața spre apus așteptându-și prietenii. Împlinea „un sfert de veac”, cum îi plăcea să spună, și voia să se simtă mai bine ca oricînd.

Simți o ușoară aromă în ochi și printre genele înlăcrimate crezu că zărește pentru o clipă ultima rază de soare. Își încreți fruntea ca să rămînă cu ochii deschiși dar nu remarcă nimic deosebit. Crepusculul era la ultimele licăriri. Îl miră însă poziția bătrînului cu ochelari fumurii. Se ridicase și stătea drept, atent parcă. Lacrimile îi inundară pentru o clipă vederea. Își masă incindat pleoapele. Îl văzu pe bătrîn ocolind banca cu pași siguri și pornind pe poteca îngustă care ducea spre seră.

N-ai fi crezut că e orb. Pelul în care lovea cu bastonul marginea pietrelor părea formal, neglijent. Dar bastonul era alb, alb strălucitor.

Îl cunoștea destul de bine. Stătuseră adesea de vorbă. Odată acesta îl întrebă cu amărăciune: „Știi de ce noi evitam să umblăm seara, noaptea?” Răspunsese singur: „Nu e destulă lumină... nu se vede că nu vedem. E periculos pe întuneric... în întuneric...”

Își pierduse vederea cu mai mulți ani în urmă. N-a vrut să-i spună ce se întimplase.

Gîndindu-se mai bine, își aminti cum intrase în legătură cu el. Îl vedea zi de zi pe sub terasa lui. Îl intriga rectitudinea permanentă a bătrînului, imobilitatea capului. Era convins că e ceva menit să impresioneze, mai ales după ce, încercînd să-i copieze mersul, cu ochii închiși, după numai cîteva secunde constată că îi e imposibil să nu-și plece capul într-o parte sau alta, ghicind parcă mai ușor obiectele din jur. Și atunci își propusese să-l studieze mai bine. Într-o după-amiază, intuindu-i drumul spre o barcă din parc, alergase repede înainte și se așezase pe iarbă, în apropiere. Se plictisise îngrozitor vreo jumătate de oră dar apoi rămăsese foarte impresionat. În liniștea fosnoară a parcului îl auzise rostind foarte încet, ca într-un oftat: „Mi-e viața de amar paharnic, am obosit, cred că-i zadarnic. Căldura soarelui o sorb... nu și lumina, căci sint orb.”

Dar după ce făcuse cunoștință cu el rămăsese dezamăgit. Se așteptase la... cu totul altceva. Suporta greu curiozitatea prietenoasă a bătrînului. Își amintea mai ales amestecul de frică și repulsie cînd odată se trezise pe neașteptate că acesta își tre-

ce insistent, ca într-un descintec, degetele uscate pe fața lui.

Păruse mulțumit, imediat după aceea vorbind mai repede și mai insuflețit. Îi pomeni de niște senzații pe care nu le descrie prea precis. Oricum nu prea îi mai dădea atenție, îi era tot mai clar că era cam ramolit. Îl aproba din cînd în cînd, monosilabic, și cam atit.

Bătrînul făcea legături aiurite între simțul vederii, auz și spațiu din jur. Și între acestea și... altele. Spunea pretențios că există cu siguranță mai multe dimensiuni decît credem, poate chiar... foarte mult dar că oamenii așa cum sint ei nu le pot pricepe. Iar imaginația nu e întotdeauna destul. Credea că simte ceva... și pentru că auzul i se dezvoltase extrem de mult, îi plăcea să spună că a început să audă acel... nu știa ce.

„În fond, și ultrasunetele există, nu?! Nu le vedem, ru le auzim, însă ne pot ucide! Există!”, izbucnise odată, cînd tăcerea lui Dan devenise stînjitoare. Îi era greu să spună ceva fără să-l supere. Cînd îi ripostase: „Dar ultrasunetele nu înseamnă o nouă dimensiune.”, bătrînul aprobă dar se vedea că se simțea foarte jignit. De fapt îi era milă dar nu putea să-l ajute. Nu cu adevărat. Se surprinsese cu rușine întrebîndu-se „Ce vină am eu?”. Și totuși începuse să se plictisească de capriciile bătrînului.

Acum însă îl urmărea atent. Orbul încetase să mai lovească dalele dar mișca încet bastonul strălucitor prin aer. Și în liniștea care se năstăia în inserare auzi crescînd un țuit. Paradoxal, sunetul i se părea foarte firesc deși își dădea seama că nu poate să-l compare cu nimic. Nu mai auzise ceva asemănător.

Un răcnet, parcă disperat, parcă triumfător, îl atrase iarăși spre bătrîn, pe care-l văzu întorcîndu-se în toate părțile cu mișcări haotice. Nu înțelegea nimic din ceea ce se întimpla. „Dar se întimplă ceva?”

Sări totuși balustrada și alergă în parc. „Ce este, cum să te ajut?” Nici un răspuns. Cel întreat îl ignora complet de parcă cel mai important lucru pe lume ar fi fost să rotească bastonul. Apoi, dintr-odată pornise spre el cu asemenea grabă încît îl surprinsese întepenit în calea lui. Se izbiseră piept în piept. Încercase să pună mina grijului pe antebrațul orbului dar acesta se smucise violent.

„Pleacă”, îi strigase bătrînul, „fugi”. „N-ai ce căuta aici. Cînd am orbit tot singur am fost. Dar eu știu ceea ce voi toți... niciodată! Oricum, ține minte, am dreptate. Am simțit... ceva nou. Îi aud... din ce în ce mai bine. Au venit! De fapt ei nu vin, ei sint! Și sint mai adevărați decît noi. Cară-te, m-ai disprețuit.” Și ghicindu-l lîngă el porni să-l izbească la întimplare. Năucit, Dan rămase cîteva clipe sub lovituri dar își reveni speriat și tremurînd se întoarse repede. „Bătrîn nebun” șopti căci nu mai avea glas. Își masă umărul căci îl durea foarte tare. Urechile îi vijilau, fruntea îi ardea.

Cînd s-a trezit, în șezlong, Sabin era în ușă cu o figură cam îngrijorată. Cînd văzu că Dan se ridică încet, clătîndu-se, îl privi dintr-o parte, parcă suspectîndu-l că a început sărbătorirea de unul singur. „Ja suflă” și se apropie. Observînd însă umflătura de deasupra ochiului drept vru să-l sprijine. Mirat văzu că Dan avea degetele albite de înclăstarea cu care ținea un baston alb strălucitor.

Au venit apoi oaspeții. Atmosfera s-a destins destul de repede și nimeni n-a aflat nimic despre cele petrecute. Dan privea din cînd în cînd bastonul lucios dar refuza să-și

amintească întimplarea. Pe bătrînul orb nu l-a mai revăzut niciodată.

Și iată, acum se împlinise un an, exact un an. Se considera o gazdă pricepută așa că făcuse mai mult ca oricînd totul pentru petrecere, mai ales că, orgolios, credea că trebuie să compenseze într-un fel startul mai greoi al aniversării din anul trecut.

Așezat în șezlong își zise că deși îl obosise, nerăbdarea cu care ocupase de pregătiri îi făcuse plăcere.

După un timp se opri, își privi însemnările îngindurat. Privirea îi fi atrasă de strălucirea nouă, vie a obiectului alb. Își aminti că, de fapt, atunci, bastonul îi rămăsese, îi căzuse parcă în mină. „Sau l-am smuls?”

Tresări speriat de sunetul soneriei. Se ridică nesigur, parcă amețit și se îndreptă împleticîndu-se spre intrare.

„La mulți ani, la mulți ani fericitule, uite ce ț-am adus.”

„Douăzeci și șase de ani, oh, ce rău îmi pare: de două ori treisprezece. Da, lasă că te păzim noi de ghinioane. Astea-s iere veritabile, mă?”

Se regăsi tîrziu, într-un colț, într-un fotoliu masiv, scutit de scrumierele, farfuriile, ceștile care împetrișaseră mobilierul. Încercă o senzație inedită: se simțea absolut perfect, lucid, bine dispus. Dar cum făcea vreo mișcare mai bruscă, lucrurile din jur, chiar și pereții, începeau să-i țîță de cap. Se cam... învîrteau. „Am băut prea mult”, își zise, mîndru totuși de această schimbare a legilor atracției universale, care-i acorda atenția meritată.

„Dan!” răsună dinăuntru.

„Perioada: un an egal 365 zile egal 8760 ore egal...”

„Dane!”

„Mi-am amintit! Mi-am amintit.” le strigă intrușilor care-i ocupaseră locul preferat. Goni toată lumea de pe terasă fără să audă risetele zeflemitoare care-i erau adresate. Apucă cu gusturi tremurînde revista.

Găsi imediat ceea ce căuta și porni să citească murmurînd grav: „Numărul dimensiunilor este infinit. Dar există o fereastră comună. Diametrele cercului sint infinite dar centrul e fix, comun tuturor diametrelor. O desincronizare minimă e suficientă ca să schimbi diametrul, parametrii. Fiecare punct e centrul unui număr nelimitat de cercuri, de sfere, de... (urmas citeva cuvinte pe care nu le putu descifra). Totul e să fii gata. Axul te va ajuta, cînd va sosi clipa. Și nu vei fi primul. Perioada 8760 ore egal 525.600 minute egal 31.536.000 secunde egal...”

Cînd va sosi clipa... Nu înțelegea nimic. Nimic. Reîncepu prima propoziție dar își dădu seama că e clar, între luminile și zgomotele dinăuntru și hieroglifele proprii alegerea s-a și făcut. Întră zimbitor în aclamațiile setoșilor săi cunoscuți.

„Ce prostii... perioada: un an adică... să cîntăm prietenii. A sosit clipa... să bem C” „La mulți ani, la mulți...”

Și totuși înțelese că oricum ar vrea să scape de ea, îndoiala a rămas și îl macină încet.

Și undeva, în el însuși, o parte nesupusă, euprinsă parcă de o idee nebunească, începu să numere, scăzînd febril: 31 535 300, ... 799, ... 793...

„La mulți ani, Dane”, „La mulți ani C”

... 650, ... 649, ... 648

Sfîrșit
... 501, ... 500, ... 499

Iată un nou film pe ecranele noastre care dovedește, încă odată, că există o școală sovietică de film în stare să rivalizeze cu oricare alta din lume și să învingă. Filmul lui Andrei Mihalkov vine să se adauge la o serie de excepționale filme, văzute la noi în ultima vreme. Mă gîndesc, desigur, la: Piesă neterminată pentru pianina mecanică, Cinci seri, Stepa. Și asta fără a enumera marile filme ale lui Șukșin. Undeva, aproape de cele amintite, se situează și realizările lui Emil Loteanu. Cînd am amintit de rivalitate, raportată la cinematografia apuseană, mă gîndeam la numele unor oameni de film de excepție: Tarkovski, Bondarciuk, Andrei și Nikita Mihalkov și Șukșin.

Filmul Siberiada, subintitulat poem, și întinzîndu-se pe mai bine de trei ore, este unul din acele rare fenomene (petrecute în natură și vizînd exclusiv natura umană) care te fac să uiți toate dulecările și „siropurile” de pe ecrane, este un eveniment care te pune în stare de adevărat zbcucium.

Siberiada este, poate, și un film obositor; după ce ieși din sala cinematografului simți truda la care ai fost supus și care te umple de acă rară plăcere a întîlnirii cu capodopera. Regizorii de care aminteam sint

dintre aceia care lucrează îndelung la un film, care știu prea bine importanța acestei munci asemănătoare cu șlefuitul unei perle.

Prima parte a filmului, grea de simboluri și semnificații, este și cea mai reușită. Partea a doua, extraordinară și ea, este dominată de o atmosferă cunoscută nouă, cea a prozei și filmelor lui V. Șukșin. Încă odată vedem că acești oameni deosebiți ai filmului sovietic sint purtători ai unei polivalențe: ei sint regizori, scenariști și actori. Și ce surpriză e să-l vezi pe Nikita Mihalkov în postură de actor și să-ți dai seama cît de mult talent și cîtă trudă poate duce un singur om. Doar Șukșin și Bondarciuk reușiseră așa ceva.

Tristețea se lasă grea atunci cînd constai că asemenea filme rulează cu săli șoale, urmărite doar de privirile citorva împătîmiți în filme de acest gen. Și cînd te gîndești că mulțimea de spectatori se zguduie de plăcere la marea avalanșă de filme ușoare! Asta înseamnă să crezi în plăcută convingere că cinematograful e un local destinat destinderii și provocării plăcerilor facile. Ce am putea face?

CORNEL BOGDAN

Atunci cînd vorbim de structură biologică ne preocupăm mai ales de aspectele formale ale fenomenului vital; părăsim domeniul descrierii pentru a examina noțiuni și categorii care nu aparțin propriu-zis biologiei, dar pe care ea ar vrea să le utilizeze după exemplul altor discipline teoretice, care de multă vreme tratează unele dintre probleme așa cum am dori să facem cu ale noastre. Fără îndoială, aceste probleme diferă în ceea ce privește conținutul dar avem, pe drept sau pe nedrept, sentimentul că am putea trata propriile noastre probleme într-un mod aproape similar cu condiția de a adopta același tip de formalizare.

Consider că principiul fundamental este că noțiunea de structură biologică nu se referă la realitatea empirică, ci la modelele construite după ea. Astfel apare deosebirea dintre două noțiuni atât de apropiate, încît au fost adeseori confundate, adică aceea de structură biologică și aceea de relații biologice. Relațiile biologice sînt materia primă pentru construirea modelelor care scot în evidență structura biologică.

Teoria, elaborată de acad. E. Macovschi, pune sub semnul îndoielii valoarea euristică a concepției moleculare ca instrument de cunoaștere a viului. El pornește de la faptul că structurile biologice ar fi ireductibile la nivele anorganice și că moleculă trebuie în același timp presupusă și depășită, pentru a descoperi, dincolo de moleculă adevărata realitate biologică, de o maximă subtilitate structurală. Biostructura este, deci, unica purtătoare a proprietăților biologice, fizice și chimice pe care le manifestă viul, neavînd o esență moleculară, așa cum se constată la materia nevie. Se impune astfel concluzia că biostructura nu va putea fi descrisă decît operatoriu.

Merită să fie subliniat că se acordă prea puțină atenție lacunelor existente în teoriile actuale, unele modele fiind pur și simplu gratuite, precum și unor experiențe ale căror rezultate nu pot fi explicate de pe pozițiile actuale. Voi da cîteva exemple.

Keller raportează că experiențele sale sugerează că potasiul în mediu biologic migrează spre anod. Wallsb și Kittle reluînd experiențele precizează că electronegativitatea biologică a potasiului se menține și în mediu acid și nu se datorează absorbției pe proteinele electronegative.

Numeroase sînt experiențele care arată că distrugerea ADN din nucleolele celulelor din timus de vițel cu ajutorul ADN-azei sau cu radiații X inhibă includerea de AA în proteinele nucleare, însă adăugarea unui polianion nenucleotidic (chondritin-sulfat, heparină, polietilen-sulfat) restabilește capacitatea nucleolelor de a sintetiza proteine. S-a raportat de asemenea posibilitatea resintezei parțiale de ADN și proteină în nucleu fără control genetic, sub influența polianionilor polizaharidici.

De altfel embriologii au atras de mult atenția asupra faptului că sinteza proteinelor în cursul segmentării și blastulării se realizează prin alte mecanisme și că în stadiile timpurii ale ontogenezei ARN hibridează atât cu ADN aparținînd altei specii cît și cu cel propriu (BROWN și CASTON). În urma rezultatelor experimentale se admite că ontogeneza anaerobă nu este controlată genetic ci de citoplasmă și că informația utilă mitozelor există în afara aparatului genetic. Este dovedit că segmentarea zigotului se caracterizează printr-o replicare repetată de cromozomi, fără sinteze de ARNr și ARNm, negîndu-se astfel orice participare genetică nucleară în această perioadă de început a dezvoltării.

Neputința de a explica de pe poziții fizico-chimice (la care nivel nu există fenomenul de reproducere) face ca „simplul fenomen al diviziunii”, care fiind vechi de cînd e viața nu poate să implică decît mecanisme simple pentru lumea vie”, să rămînă un mister”, cu atât mai mare cu cît „celula este comparabilă, în timpul mitozei, cu o citoplasmă fără nucleu” (KEHL, 1976). Experiențe de imunologie au arătat că alegerea unui antigen și menținerea acestei alegeri la o serie de generații este determinată de citoplasmă. Citoplasmă determină cînd și care anume procese să se realizeze cînd și care anume proteină să se sintetizeze.

Experiențele de virusologie arată că citoplasmă controlează nu numai expresia nucleară ci și pe cea a genomului viral. De altfel experiențele efectuate de McKinnel, King și DiBernardino, au arătat că transplantarea de nucleu prelevate din celule neoplazice în ouă fecundate și enucleate duce la obținerea de celule normale (nucleolele prelevate erau nucleole triploide din celule tumorale renale).

Punctul pe l este pus de Ivanov și Sisakian care afirmă „Funcția de sinteză a proteinei nu este legată de o organizare structurală riguroasă ci se realizează în diefrite structuri (nucleole, mitocondri, ribozomi) cu un grad diferit de intensitate și specificitate, care determină specificitatea organoidă a proteinelor”, specificitate ce nu este de loc luată în considerare, deși este cunoscută, de teoriile actuale acceptate drept bune. Actual nu se face de loc distincție între specificitatea de specie dată de genom și specificitatea organoidă a proteinelor. Deși cunoscută distincția nu este făcută datorită rolului de „conducător” atribuit genomului de teoriile actuale. După cum se vede acest mod de a vedea nu

este numai supărător de mecanicist dar și complet fals.

Reglajul celular, așa cum îl vedem azi, operează în scopul menținerii proprietăților moleculare ce stau la baza vieții, proprietății ce nu vor putea explica fenomenul vital niciodată. Aceasta pentru că elementele ce stau la baza vieții nu sînt molecule ci biomolecule, așa cum a sugerat Macovschi. Interpretarea dată de Macovschi biomoleculii și biostructurii poate fi găsită în „Biostructura” 1969 și în „Probleme actuale de biologie” vol. III 1978.

Consider că biomolecula este modul elementar de organizare a materiei nervii care permite transformarea proprietăților fizico-chimice aleatoare în necesare. Deci proprietățile biomoleculii nu pot fi descrise decît aproximativ de legile cunoscute de fizică și chimie.

Aceasta deoarece proprietățile aleatoare ale moleculii sînt descrise de legi statistice. Dar tocmai aceste proprietăți sînt fundamentale activității bio-

PRINCIPII FUNDAMENTALE DE BIOSTRUCTURĂ

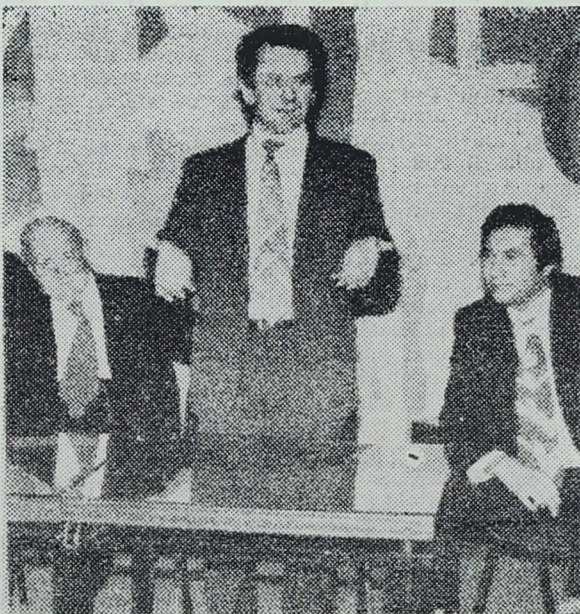
moleculii. Rezultă că și relațiile dintre biomolecule sînt deosebite de relațiile ce se stabilesc între moleculele chimice și deci nu pot fi descrise de legi fizico-chimice fără a se pierde tocmai ce este esențial.

Biostructura cuprinde totalitatea biomoleculilor și a relațiilor dintre ele. Constituția fragilă a biostructurii nu ar rezista la un contact direct cu materia nevie. Reacțiile fizico-chimice de care biostructura are nevoie se desfășoară într-un mediu adiacent ei, un fel de mediu tampon, numit materie moleculară coexistentă (MMC) cu proprietăți diferite de materia nevie (MN). Din cele spuse mai sus se poate trage concluzia că biostructura (BS) reprezintă structura celulară care cuprinde elementele și relațiile necesare unei activități antientropice. Deci biostructura este asimetrică (vezi teza echivalenței dezordine-simetrii).

Deoarece numai printr-o desfășurare accelerată se generează ordine, se poate spune, simplu, că BS poate fi clasificată în BS structurantă și BS de relație.

BS structurantă cuprinde elementele și mecanismele necesare captării, prelucrării, stocării și eliberării informației structurante iar BS de relație cuprinde elementele și mecanismele prin care este menținută și variată accelerația antientropică. După cum se observă BS structurantă nu se suprapune genomului și nici BS ordonantă citoplasmei.

Trebuie subliniat că BS nu este vie. Consider că viața se instituie ca o interacțiune triunghiulară între BS, MMC și MN. Pentru ca fenomenul vital să se afirme este necesară nu numai prezența celor trei ci și a anumitor condiții. Ceea ce este, însă specific interacțiunii numită viață este prezența BS.

Această interacțiune, însă, este diferită de cele de tip fizic sau chimic. Un model interesant de descriere a acestei interacțiuni este modelul obținut prin aplicarea teoriei jocurilor de trei. Aplicarea acestui model duce la cîteva concluzii interesante.

Jocurile de trei au fost dezvoltate pe baza modelului cu doi jucători elaborat de Morgenstern și von Neumann. Jocul este compus dintr-un șir de mutări sau acțiuni efectuate de doi sau mai mulți parteneri. Interesele jucătorilor sînt diferite dacă nu chiar contrarii. Orice acțiune a uneia din părți depinde de modul de acțiune al celorlalți. Spre deosebire de jocurile de 2 în cele de 3 apare problema coaliției, iar rolul jucătorului 3 este adesea co-virșitor, prin creșterea probabilității apariției surprizei. Prin surpriză se înțelege schimbarea strategiei unui jucător.

Să considerăm că BS este jucătorul 1, MMC este jucătorul 2 și NN este jucătorul 3. Numai jucătorul 1 posedă memorie. Memoria unui jucător intervine esențial prin faptul că probabilitatea acțiunii jucătorilor este dependentă de trecutul jocului. De aceea jucătorul 1 are un avantaj serios față de jucătorul 3 care în schimb posedă avantajul surprizei. Strategia jucătorului 2 este o strategie aleatoare, arbitrară, în funcție de jucătorul 1.

Din teorema 8.1. a teoriei jocurilor se poate calcula cel mai mare profit pe care îl poate obține 1 atunci cînd 3 acționează contrar intereselor lui 1, iar 2 are o strategie aleatoare arbitrară. Considerînd că numai 1 are memorie și că în mod normal 1 și 2 sînt în coaliție, rezultă că profitul lui 1 este semnificativ mai mare decît dacă nu există coaliția 1 și 2. Jucătorul 1 ar fi avantajat și într-un joc 1 cu 3, dar aici profitul lui 1 este foarte redus iar o eventuală surpriză din partea lui 3 ar fi fatală. Deci, în cazul nostru, jucătorul 1 (din cei trei jucători 1 este cel mai sensibil pe motive ușor de înțeles) are nevoie de un profit cît mai mare și de coaliția cu 2. Fără coaliția cu 2 profitul lui 1 scade considerabil prin slaba putere de tamponare a memoriei lui 1 în fața eventualei surprize furnizate de 3. Coaliția între 1 și 2 este avantajoasă pentru 1 atîta timp cît acesta reușește să impună o strategie de tampon lui 2. În mod normal 1 furnizează lui 2 (reglarea celulară) strategii maxime și minime care sînt atractive prin aceea că oferă securitate. De remarcat că aceste strategii nu pot fi furnizate decît de 1, aceste strategii alegînd căile cele mai avantajoase (ca o cale să fie avantajoasă trebuie să îndeplinească trei condiții: să fie cea mai economică, cea mai stabilă și cea mai rapidă), alegere ce nu poate fi făcută decît de un jucător ce posedă memorie. Astfel, în condiții normale, surpriza eventual furnizată de 3 este tamponată de 2 prin strategiile furnizate de 1 și profitul lui 1 devine suficient de mare și constant pentru ca partida să decurgă în avantajul jucătorului 1.

Cele de mai sus sînt valabile pentru un organism unicelular (bacterie). Pentru o celulă din cadrul unui țesut, profitul lui 1 este și mai mare și mai constant prin impunerea jucătorului 3 a unei strategii constante, în care surpriza este practic zero, de către mecanismele homeostatice. Dominînd fără echivoc partida jucătorului 1 poate face față cerințelor de altă natură cum sînt cele tisulare.

CONCLUZII

Biostructura cuprinde biomoleculele și relațiile dintre ele. Mișcarea specifică biostructurii este mișcarea chimo-integrativă.

Biostructura nu este vie. Viul este forma elementară de manifestare a mișcării biologice, mișcare ce integrează ca necesare mișcările fizică și chimică. Viul se instituie ca o integrare, la nivel superior, a interacțiunilor dintre biostructură, materia moleculară coexistentă și materia nevie. Deci, structurile vie cuprind biostructura, materia moleculară coexistentă, materia nevie și relațiile dintre ele.

Interacțiunile dintre BS, MMC și MN pot fi descrise prin adaptarea modelului matematic folosit de teoria jocurilor triadice.

Acest model are rolul de a crea premisele lansării spre o biologie auditivă în sensul lui McLuhan, după părerea mea singura capabilă de a așeza biologia la nivelul pe care îl merită în ierarhia științelor. Studiînd în continuare celula „moartă” biologia nu va putea să iasă din situația umilă în care se află, fiind nevoită să depindă mereu de bunăvoința științelor exacte (care posedă de mult teorii „auditive”), deoarece oricînd fizicienii ne pot demonstra că un ordinator seamănă mai mult cu celula vie decît celula de pe măsuta microscopului.

Biologia nu se va putea debarasa de modul de abordare fizico-chimic decît atunci cînd va fi capabilă să demonstreze că celula nu este doar mai mult decît ordinatorul, dar și altfel.

RADU LECA,

secretar al Cercului de biostructură
al Casei de cultură a studenților

CONSILIUL DE CONDUCERE :

FRANCISC ALBERT, PETRU ANDEA, VIOREL BĂDUREANU, TEODOR BULZA, GHEORGHE CRIȘAN, LIVIU CRIȘAN, GEORGE DINU, MILOȘ GEORGEVICI, MIHAIL GLAJA, NICOLAE LENGHER, ION NEAȚA, LUCIAN NEGRUȚIU, VALERIU PANASIU, MARCEL SAMANȚA, ALEXANDRU VAJDA, VALENTIN VIȘAN.

FORUM STUDENȚESC, ADRESA REDACȚIEI:
Complexul studențesc, căminu 15, camera 1, telefon 16945, sau Casa de cultură a studenților, bv. Tîrșeții nr. 9, camera 03, telefon 14907. Sedințele de redacție, luni și joi, ora 20.30 la Casa de cultură a studenților.

COLECTIVUL DE REDACȚIE :

IOAN BACALETE (redactor principal), DANIEL BUMB, GHEORGHE CRIȘAN (redactor șef), MIHAI JUNECA, CONSTANTIN MARASCU, IOAN MORAR, NICOLAE OANA, LIA PETRIC, ȘTEFAN POPA, MARCEL SAMANȚA, (redactor șef adjunct), GHEORGHE SECHEȘAN, RADU TODORAN, DANIEL VIGHI, VALENTIN VIȘAN (redactor șef adjunct). Fotografii de IOSIF BERWANGER, MICHAEL KOZAR.